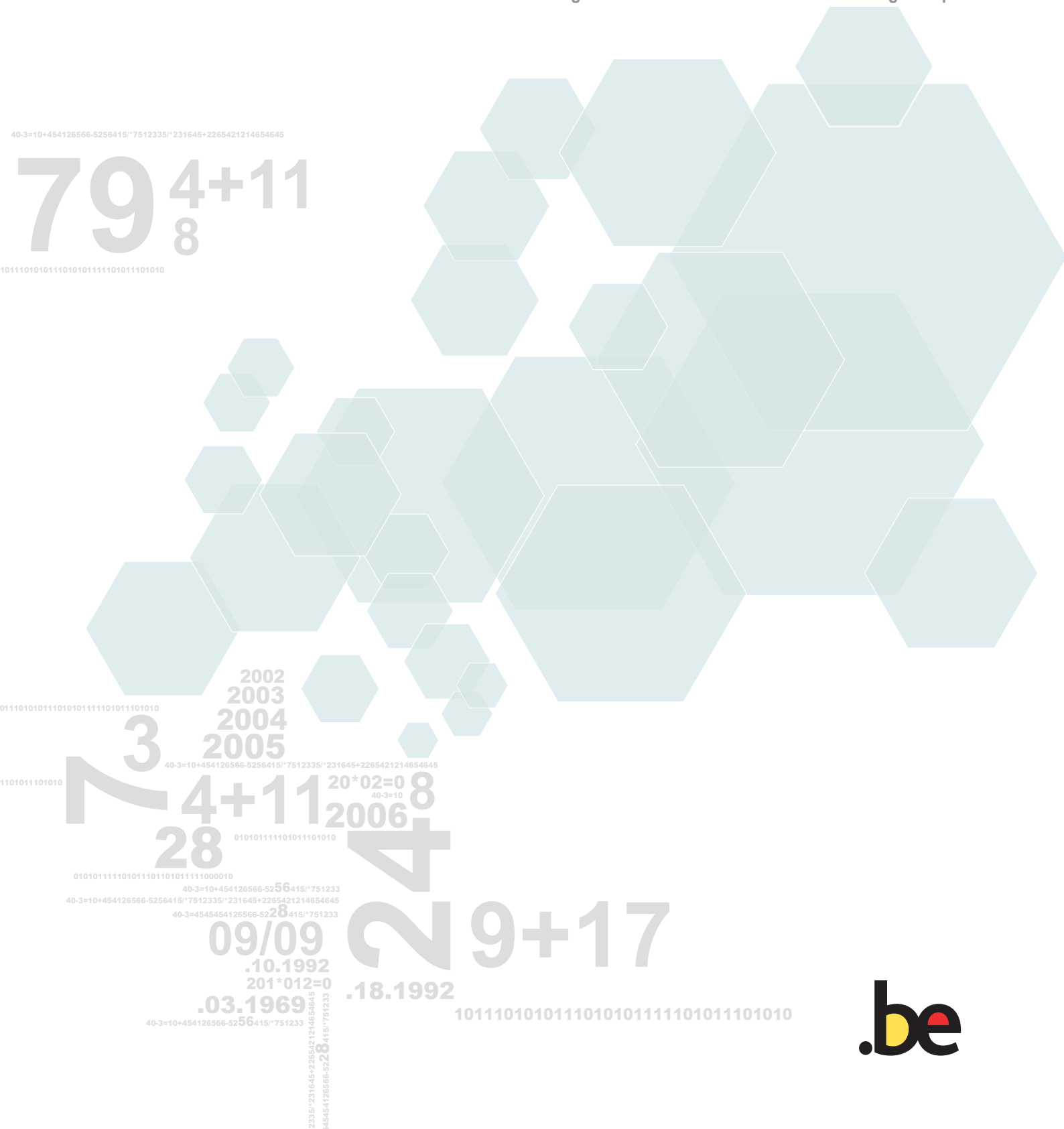

Tandartsen

Internationale mobiliteit

Publicatie 2020 van de cel Planning van het aanbod van de Gezondheidszorgberoepen

40-3=10+454126566-5256415/"7512335/"231645+2265421214654645

79⁴⁺¹¹₈

101110101011101010111101011101010

011101010111010101111101011101010

2002
2003
2004
2005

3

40-3=10+454126566-5256415/"7512335/"231645+2265421214654645

4+11 20*02=0 8
40-3=10

28

1101011101010

010101111010111010101111000010

40-3=10+454126566-5256415/"7512335

40-3=10+454126566-5256415/"7512335/"231645+2265421214654645

40-3=4545454126566-5256415/"7512335

09/09
.10.1992
201*012=0
.03.1969

4

9+17

.18.1992

40-3=10+454126566-5256415/"7512335

101110101011101010111101011101011101010

2335/"231645+2265421214654645

45454126566-5256415/"7512335

Tandartsen: internationale mobiliteit

NOTA VAN DE CEL PLANNING VAN HET AANBOD VAN DE GEZONDHEIDSZORGBEROEPEN

een nota van de

Cel Planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen
Dienst Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening
DG Gezondheidszorg
FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

uitgevoerd door

Veerle Vivet
Christelle Durand
Peter Jouck
Timothée Mahieu
Pieter-Jan Miermans
Pascale Steinberg
Olivier Van Weyenbergh

Versie 2020

Colofon

Redactie van de nota:

Cel Planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen:

Celhoofd: Pascale Steinberg

Medewerkers: Veerle Vivet, Christelle Durand, Peter Jouck, Timothée Mahieu, Pieter-Jan Miermans, Olivier Van Weyenbergh

Organisatie:

Dienst Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening

Diensthofd: Aurélia Somer

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

Directeur-generaal: Annick Poncé

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Voorzitter van de FOD VVVL: Tom Auwers

Verantwoordelijke uitgever:

Tom Auwers, Victor Hortaplein 40, bus 10, 1060 Brussel

Contactgegevens:

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening

Cel Planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Eurostation II

Victor Hortaplein 40, bus 10 – 1060 Brussel

T. +32 (0)2 524 97 97

F. +32 (0)2 524 97 98

plan.team@health.belgium.be

www.health.belgium.be/hwf

Ce document est également disponible en français.

Gelieve het verslag te citeren aan de hand van de volgende referentie:

Internationale mobiliteit Tandartsen, Cel Planning van de gezondheidszorgberoepen, Dienst Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening, DG Gezondheidszorg, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, november 2020.

© 2020, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Elke gedeeltelijke reproductie van dit document is toegestaan mits de bron vermeld wordt.

Dit document is beschikbaar op de website van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu: www.health.belgium.be/hwf (=> Publicaties).

Wettelijk depot: D/2020/2196/27

Inhoudstafel

1. Inleiding	11
2. De verschillende types mobiliteit	12
3. Studenten die de basisopleiding tandheelkunde volgen.....	17
3.1. Studenten	17
3.1.1. Vlaamse Gemeenschap	17
3.1.2. Franse Gemeenschap.....	19
3.2. Gediplomeerden.....	23
3.2.1. Vlaamse Gemeenschap	23
3.2.2. Franse Gemeenschap.....	24
4. Beroepsbeoefenaars die hun tandheelkundige specialisatie volgen in België	25
4.1. Gediplomeerden in België die geen stageplan hebben aangevat in de contingentering	25
4.1.1. Vlaamse Gemeenschap	25
4.1.2. Franse Gemeenschap.....	26
4.2. Kandidaat-stagiairs.....	28
5. Beroepsbeoefenaars die gemachtigd zijn om de tandheelkunde uit te oefenen in België.....	31
5.1. Inleiding.....	31
5.2. Bijzondere beroepstitels.....	31
5.2.1. Algemeen tandarts.....	31
5.2.2. Tandarts-specialist in de orthodontie	32
5.2.3. Tandarts-specialist in de parodontologie	32
5.3. Erkenningen.....	33
5.3.1. Erkenningen op basis van de nationaliteit van de tandarts	34
5.3.2. Erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma	37
5.4. Erkenning van de bijzondere beroepstitels behaald in het buitenland	38
5.5. Artikel 145 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de niet-Europese buitenlandse beroepsbeoefenaars	40
5.6. Verdeling van de tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen op basis van hun nationaliteit	41
5.7. Verdeling van de tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen op basis van hun land van oorsprong.....	43
6. Actieve beroepsbeoefenaars.....	47
6.1. Beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg in België	49
6.2. Longitudinaal profiel van de nieuwe tandartsen met een buitenlandse nationaliteit die actief zijn in de gezondheidszorg in België.....	53

6.3. Inactieve beroepsbeoefenaars in België.....	56
7. Conclusies.....	59
8. BIJLAGEN	61

Lijst van tabellen

Tabel 1. Invloed van de mobiliteitsstromen bij studenten en beroepsbeoefenaars op de quota.	16
Tabel 2. De meest frequente nationaliteiten en landen van het basisdiploma voor de eerste aanvragen van een RIZIV-nummer van kandidaat-tandartsen met een buitenlands basisdiploma ingediend tussen 2017 en 2019	30
Tabel 3. Aantal aangevraagde en toegekend visa tandartsen artikel 145	40
Tabel 4. Kenmerken van de nieuwe tandartsen met een niet-Belgische nationaliteit die hun beroep mogen uitoefenen tussen 2005 en 2016 en die tot 2016 minstens één jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van de oorsprong van hun basisdiploma, 31/12/2016	53
Tabel 5. Profiel van de tandartsen met een niet-Belgische nationaliteit die tot het jaar 2016 minstens één jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van de oorsprong van hun basisdiploma (SELECTIE: eerste jaar LTP tussen 2005 en 2013), 31/12/2016	54

Lijst van figuren

Figuur 1. Mobiliteit bij studenten en beroepsbeoefenaars (tandartsen)	14
Figuur 2. Integratie van de mobiliteit (studenten en professionelen) in de quota voor tandartsen	15
Figuur 3. Verdeling van de kandidaten voor het toelatingsexamen tandheelkunde op basis van hun nationaliteit en slaagpercentage per categorie, in de Vlaamse Gemeenschap	18
Figuur 4. Verdeling van de totale aantallen studenten tandheelkunde in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten	19
Figuur 5. Verdeling van de kandidaten voor het toelatingsexamen tandheelkunde op basis van het statuut « verblijfhouder/niet-verblijfhouder » en slaagpercentage per categorie, in de Franse Gemeenschap	20
Figuur 6. Verdeling van de aantallen generatiestudenten in de opleiding tandheelkunde in de Franse Gemeenschap op basis van het feit of ze in het bezit zijn of niet van een Belgisch diploma middelbaar onderwijs	21
Figuur 7. Verdeling van de totale aantallen studenten tandheelkunde in het onderwijs van de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten	22
Figuur 8. Verdeling van de gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten	23
Figuur 9. Verdeling van de gediplomeerden van de Franstalige Belgische universiteiten in de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten	24
Figuur 10. Verdeling van de gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten op basis van het feit of ze al dan niet* een stageplan aanvatten inbegrepen in de contingentering	25

Figuur 11. Aandeel gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten die al dan niet* een stageplan hebben aangevat inbegrepen in de contingentering op basis van de Belgische of Nederlandse nationaliteit van de student	25
Figuur 12. Verdeling van de gediplomeerden van de Franstalige Belgische universiteiten op basis van het feit of ze al dan niet* een stageplan aanvatten inbegrepen in de contingentering	26
Figuur 13. Aandeel gediplomeerden van de Franstalige Belgische universiteiten die al dan niet* een stageplan hebben aangevat inbegrepen in de contingentering, op basis van de nationaliteit van de student	27
Figuur 14. Verdeling van de eerste aanvragen voor een RIZIV-nummer van kandidaat-tandartsen op basis van de oorsprong van hun basisdiploma	28
Figuur 15. Land van oorsprong van de meest frequente basisdiploma's voor de eerste aanvragen van een RIZIV-nummer van kandidaat-tandartsen met een buitenlands basisdiploma	29
Figuur 16. Evolutie van het aantal erkenningen op basis van de nationaliteit van de tandartsen, per bijzondere beroepstitel en per gemeenschap	34
Figuur 17. Evolutie van het percentage erkenningen op basis van de nationaliteit van de tandartsen, per gemeenschap	36
Figuur 18. Evolutie van het totale aantal beroepserkenningen voor de tandartsen met een bijzondere beroepstitel behaald in het buitenland, op basis van de nationaliteit van de tandarts	38
Figuur 19. Evolutie van het aantal beroepserkenningen voor de tandartsen die beschikken over een bijzondere beroepstitel behaald in het buitenland, op basis van de oorsprong van het basisdiploma	39
Figuur 20. Aantal en percentage tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen in België en gedomicilieerd zijn in België met de Belgische en de buitenlandse nationaliteit, op 31/12/2019	42
Figuur 21. Evolutie van het aantal tandartsen artsen die hun beroep mogen uitoefenen met een basisdiploma uitgereikt in België volgens het type erkenning	43
Figuur 22. Evolutie van het aantal tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen met een basisdiploma uitgereikt in het buitenland volgens het type erkenning	45
Figuur 23. Evolutie van het percentage tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen met een basisdiploma uitgereikt in België en in het buitenland volgens het type erkenning	46
Figuur 24. Verdeling van de beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg* in België op basis van de nationaliteit en op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma, per bijzondere beroepstitel, in 2016	50
Figuur 25. Oorsprong van het basisdiploma voor de tandartsen actief in de gezondheidszorg in België op 31/12/2016 die hun basisopleiding in het buitenland hebben gevolgd	51
Figuur 26. Oorsprong van de specialisatie, van het basisdiploma en nationaliteit voor de artsen actief in de gezondheidszorg in België op 31/12/2016 die hun specialisatie in het buitenland hebben behaald	52
Figuur 1. Overlevingscurve van de tandartsen (Totaal) met een niet-Belgische nationaliteit met het eerste jaar LTP tussen 2005 en 2013 en die tot 2016 minstens een jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van de oorsprong van het basisdiploma, 31/12/2016	50

Figuur 28. Beschrijving van de inactieve beroepsbeoefenaars, in 2016	56
Figuur 29. Verdeling van de beroepsbeoefenaars die hun beroep mogen uitoefenen in België, jonger dan 65 jaar, met een niet-Belgische nationaliteit of met een land van oorsprong van het basisdiploma buiten België op basis van hun activiteit in België, per medische specialiteit, in 2016	57
Figuur 30. Inactiviteitsgraad van de beroepsbeoefenaars die hun beroep mogen uitoefenen in België, jonger dan 65 jaar, met de Belgische of niet-Belgische nationaliteit, per medische specialiteit, in 2016	58

Lijst van bijlagen

Bijlage 1. Verdeling van de Belgische en niet-Belgische populatie op basis van de verschillende gewesten, op 1 januari 2019	61
Bijlage 2. Verdeling van de aantallen studenten tandheelkunde in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, op basis van de nationaliteit (studenten ingeschreven in het programma tandartsen - bachelor + master)	61
Bijlage 3. Verdeling van de aantallen generatiestudenten in de opleiding tandheelkunde in de Franse Gemeenschap op basis van het feit of ze houder zijn of niet van een middelbaar diploma met een Belgisch programma	62
Bijlage 4. Verdeling van de aantallen studenten in de opleiding tandheelkunde in de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten	62
Bijlage 5. Verdeling van de aantallen studenten in de eerste cyclus tandheelkunde in het onderwijs van de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit	63
Bijlage 6. Verdeling van de aantallen studenten in de tweede cyclus tandheelkunde in het onderwijs van de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit	63
Bijlage 7. Verdeling van de diploma's van de Nederlandstalige Belgische universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten.	64
Bijlage 8. Verdeling van de diploma's van de Franstalige Belgische universiteiten in de Franse gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten.	64
Bijlage 9. Verdeling van de gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten die geen stageplan hebben aangevat in de contingentering, op basis van hun nationaliteit.	65
Bijlage 10. Verdeling van de gediplomeerden van de Franstalige Belgische universiteiten die geen stageplan hebben aangevat in de contingentering, op basis van hun nationaliteit.	65
Bijlage 11. Verdeling van de eerste aanvragen van een RIZIV-nummer van kandidaat-tandartsen op basis van de oorsprong van hun basisdiploma	65
Bijlage 12. Evolutie van het aantal erkenningen op basis van de nationaliteit voor de tandarts-specialisten in de Vlaamse Gemeenschap van 2004 tot 2019	66
Bijlage 13. Evolutie van het aantal erkenningen op basis van de nationaliteit voor de tandarts-specialisten in de Franse Gemeenschap van 2004 tot 2019	66
Bijlage 14. Evolutie van het aantal erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma voor de tandarts-specialisten, per gemeenschap	67
Bijlage 15. Evolutie van het percentage erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma voor het totaal van alle tandartsen, per gemeenschap.	68
Bijlage 16. Aantal erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma voor de tandarts-specialisten in de Vlaamse Gemeenschap van 2011 tot 2019	68

Bijlage 17. Aantal erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma voor de tandarts-specialisten in de Franse Gemeenschap van 2011 tot 2019	69
Bijlage 18. Aantal beroepserkenningen voor alle tandartsen van 2011 tot 2019	70
Bijlage 19. Aantal en percentage artsen van Belgische en buitenlandse afkomst, volgens het type erkenning (tandarts-specialisten en tandartsen zonder erkenning), van 2011 tot 2019	71
Bijlage 20. Verdeling van de beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg* in België op basis van de nationaliteit en op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma, per tandheelkundige specialiteit, in 2016	72
Bijlage 21. Overlevingscurve van de tandartsen (Totaal) met een niet-Belgische nationaliteit met het eerste jaar LTP tussen 2005 en 2013 en die tot 2016 minstens een jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van de gemeenschap, 31/12/2016	72
Bijlage 22. Overlevingscurve van de tandartsen (Totaal) met een niet-Belgische nationaliteit met het eerste jaar LTP tussen 2005 en 2013 en die tot 2016 minstens een jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van de plaats van domicilie, 31/12/2016	73
Bijlage 23. Overlevingscurve van de tandartsen (Totaal) met een niet-Belgische nationaliteit met het eerste jaar LTP tussen 2005 en 2013 en die tot 2016 minstens een jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van hun nationaliteit, 31/12/2016	74

Lijst van afkortingen

AFKORTING	DEFINITIE
BBT	Bijzondere Beroepstitel
DIBISS	Dienst voor de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels
DWH AM&SB	Datawarehouse Arbeidsmarkt & Sociale Bescherming
EU	Europese Unie
FOD	Federale Overheidsdienst
FOD VVVL	Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
KMO	Kleine of Middelgrote Onderneming
KSZ	Kruispuntbank Sociale Zekerheid
LTP	Licensed To Practice
PA	Professionally Active
PlanKad	Gegevenskoppeling Kadaster met gegevens van het RIZIV en die van DWH AM&SB
PR	Practising
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSVZ	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
RSZ	Rijksdienst voor sociale zekerheid
RSZ-PPO	Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten
RSZ+	RSZ en RSZ-PPO
VTE	Voltijds Equivalent

1. Inleiding

De kwestie *mobilititeit* is uitermate belangrijk in België om de workforce tandartsen te bepalen en te plannen.

In België wordt er namelijk een systeem van contingentering van het aantal tandheekkundigen toegepast aan de hand van quota (beperking van het aantal kandidaten) om de toegang tot de tandheekkundige beroepstitels te reguleren.

Het doel van die regulering is een gepast aantal tandartsen op te leiden om aldus te beantwoorden aan de behoeften van de Belgische bevolking.

De contingenteringsquota zijn enkel van toepassing op de studenten die sinds 2004 hun basisdiploma behaald hebben aan een Belgische universiteit. Het aantal gediplomeerden van een buitenlandse universiteit die toestemming krijgen om zich te komen specialiseren in België is daarentegen momenteel niet beperkt (zowel voor buitenlandse als voor Belgische gediplomeerden). Die migratiestroom voedt het aantal tandartsen onafhankelijk van het contingenteringssysteem. Hetzelfde geldt voor de beroepsmobilititeit, die gebaseerd is op de erkenning van de in het buitenland behaalde bijzondere beroepstitels. Een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen werd aangenomen door de commissie voor de volksgezondheid, het leefmilieu en de maatschappelijke hernieuwing op 13 februari 2019. Dit voorstel beoogt een quotum in te voeren voor tandartsen die aan een buitenlandse universiteit zijn opgeleid. De uitvoeringsmodaliteiten worden momenteel geanalyseerd. Bovendien past de wet van 22 april 2019 artikel 145 aan, zodat de instroom van beroepsbeoefenaars met een diploma dat buiten Europa is behaald, indien nodig aan een contingentering kan worden onderworpen.

De mobiliteit bij studenten is een fenomeen dat complex kan zijn. Er zijn namelijk heel wat studenten die een opleiding komen volgen in België, en dat om tal van redenen: het feit dat de toegang tot de studies tandheekkunde wordt ingeperkt bij onze bureaus uit Frankrijk en Nederland, de Bologna-akkoorden, etc. Die opleiding kan betrekking hebben op het volledige opleidingstraject of op een deel ervan.

De studenten kunnen vervolgens hier blijven en hun beroep in België uitoefenen, terugkeren naar hun land van oorsprong, of migreren naar nog een ander land. Die personen zijn dus niet altijd actief op de Belgische arbeidsmarkt.

Daarnaast is er ook studentenmobiliteit van individuen met de Belgische nationaliteit die in het buitenland studeren of zich specialiseren en vervolgens in België komen werken.

Bij de kwantificering van het aantal mobiele studenten houden we daarom rekening met de volgende elementen: de nationaliteit van de persoon en het land van oorsprong van het vorige diploma.

Voor de planning van het aantal beoefenaars van de tandheekkunde in België is het dan ook belangrijk om die stromen uit het buitenland te kunnen monitoren. Deze vallen namelijk niet onder de quota, in tegenstelling tot de studenten en kandidaten die hun basisdiploma hebben behaald aan een Belgische universiteit.

2. De verschillende types mobiliteit

De **studentenmobiliteit** heeft betrekking op de buitenlandse studenten die in België een opleiding komen volgen om het basisdiploma tandheelkunde te behalen.

Men spreekt van **professionele mobiliteit** indien personen met een basisdiploma (gedeeltelijke opleiding) of een basisdiploma aangevuld met een specialisatie (volledige opleiding) naar België komen.

De mobiliteit betreft dus personen met verschillende achtergronden:

- Zonder opleiding;
- Met een basisdiploma ontvangen in het buitenland
- Met een volledige opleiding (basisopleiding en specialisatie) genoten in het buitenland

Het is belangrijk om de mobiliteit van de studenten en van de beroepsbeoefenaars te meten, om na te gaan of die in- en uitstroom effectief een invloed hebben op het Belgische systeem van contingentering of niet.

De quota gelden enkel voor de gediplomeerde studenten die hun basisopleiding kregen in een Belgische universiteit, onafhankelijk van hun nationaliteit. In tegenstelling tot bij de artsen¹ voorziet de reglementering geen vrijstelling.

Studenten met een basisdiploma dat uitgereikt werd buiten België kunnen toegang krijgen tot een beroepstitel, onafhankelijk van de quota, op voorwaarde dat ze een stageplaats vinden. Ook beroepsbeoefenaars die volledig in het buitenland werden opgeleid (basisdiploma + bijzondere beroepstitels) kunnen rechtstreeks op de Belgische arbeidsmarkt terechtkomen (via de erkenning van hun diploma en van hun bijzondere beroepstitel).

De tandartsen uit een land dat behoort tot de Europese Economische Ruimte (Europese Unie + Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) en uit Zwitserland die over een diploma van tandarts beschikken van één van die landen, krijgen een erkenning in België overeenkomstig richtlijn nr. 2013/55/EU van 20 november 2013². De tandartsen uit een land dat geen lid is van de Europese Economische Ruimte moeten daarentegen individueel een aanvraag voor academische gelijkwaardigheid van hun diploma indienen.

De gevolgen van de Europese richtlijn zijn, omwille van hun complexiteit, moeilijk in te schatten. De richtlijn laat Europeanen toe om in België een opleiding te volgen en terug te keren naar hun thuisland van zodra ze hun opleiding hebben beëindigd.

¹ Voor de artsen voorziet de wetgeving in een vrijstelling voor personen die hun diploma van middelbare studies ontvingen in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die geen volledige opleiding leidend tot het diploma van dokter in de heel-, genees- en verloskunde organiseert (meer bepaald Luxemburg, Liechtenstein en Malta).

² Aan de hand van **richtlijn 2005/36/CE** heeft de Europese Unie het stelsel van erkenning van beroepskwalificaties hervormd om de arbeidsmarkten flexibeler te maken, de liberalisering van de diensten verder uit te bouwen, de automatische erkenning van de kwalificaties aan te moedigen en de administratieve procedures te vereenvoudigen.

Op 20 november 2013 hebben het Europees Parlement en de Raad **richtlijn 2013/55/EU** tot wijziging van 2005/36/CE betreffende de erkenning van beroepskwalificaties goedgekeurd. Die richtlijn werd op 28 december 2013 gepubliceerd in het publicatieblad van de Europese Unie en werd 20 dagen na publicatie van kracht (zijnde op 17 januari 2014). De termijn voor de omzetting bedraagt twee jaar (geïmplementeerd sinds 18 januari 2016).

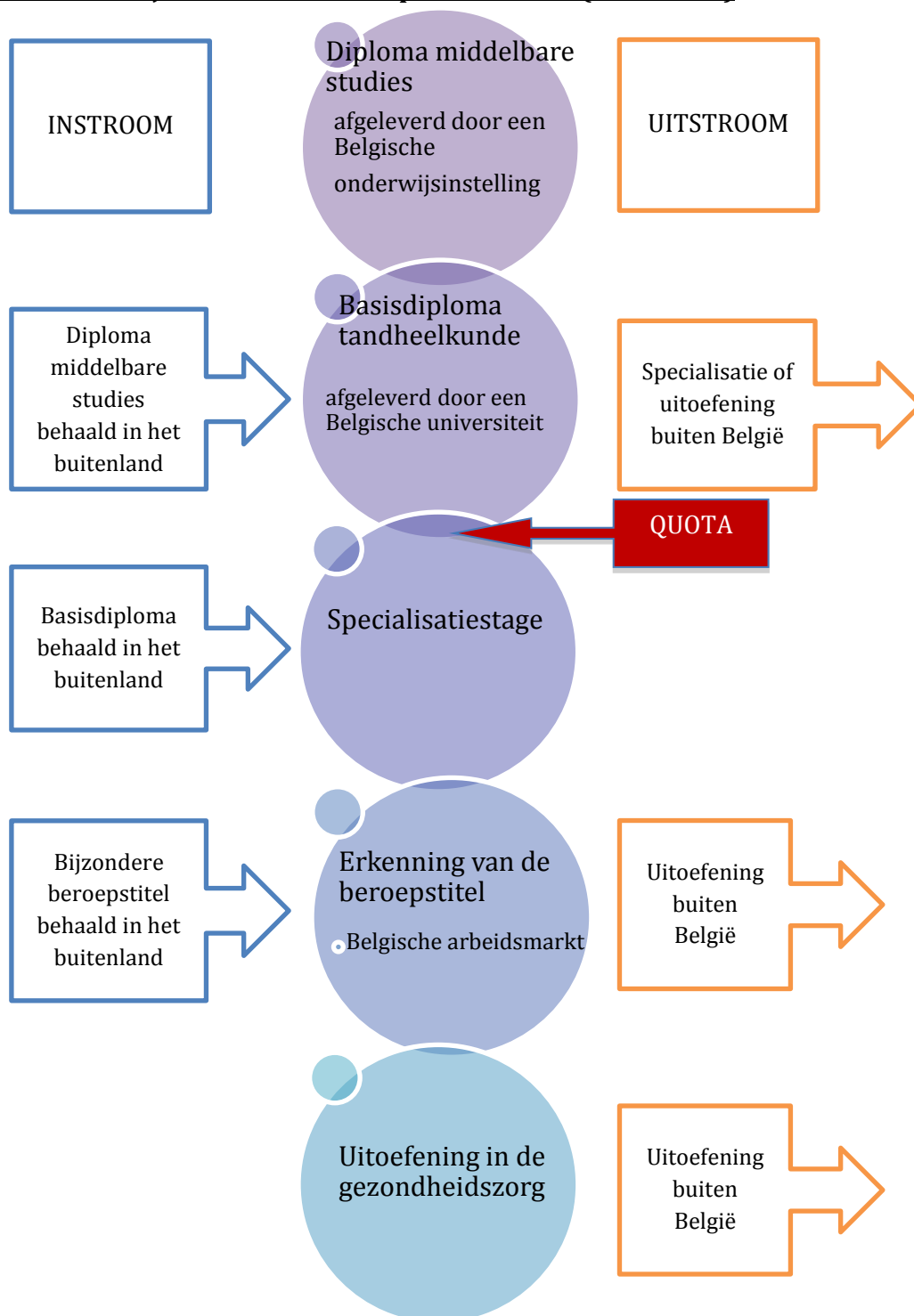
Eenzijds kan elke tandarts die in een in deze richtlijn opgesomd land zijn diploma heeft gehaald, zijn diploma laten erkennen als zijnde gelijkwaardig aan het Belgisch diploma Tandheelkunde, en zijn beroep in België uitoefenen, eventueel nadat hij een specialisatiestage in België heeft volbracht, en dit buiten de contingentering. Aangezien de quota enkel gelden voor de gediplomeerden van de Franse en de Vlaamse Gemeenschap, voedt deze instroom van in het buitenland opgeleide tandartsen de voorraad manpower van tandartsen, los van de contingentering.

Omgekeerd kan elke gediplomeerde of zelfs erkende tandarts die gemachtigd is een bijzondere beroepstitel in België te voeren, gemakkelijk het land verlaten en zijn beroepskwalificaties laten erkennen door de nationale overheden van de Europese landen die in de Europese richtlijn zijn opgesomd. Gaat het om een gediplomeerde uit een Belgische universiteit, dan betreft het een plaats die in de contingentering meetelt maar die niet bijdraagt tot de vergroting van de voorraad manpower op het Belgisch grondgebied.

We moeten erop wijzen dat in België de houder van een basisdiploma Tandheelkunde zijn beroep niet mag uitoefenen in het kader van de ziekte- en invaliditeitsverzekering (hij mag uiteraard actief zijn in België maar mag zijn patiënten geen getuigschriften van verstrekte zorg bezorgen die zullen worden terugbetaald door het RIZIV). Om dat te kunnen doen, moet hij zijn basisopleiding aanvullen met één van de drie bijzondere beroepstitels: algemene tandheelkunde (1j), orthodontie (3j), parodontologie (4j).

Figuur 2 geeft een schematische weergave van de mobiliteit bij de studenten en de beroepsbeoefenaars van het tandartsenberoep.

Figuur 2. Mobiliteit bij studenten en beroepsbeoefenaars (tandartsen)

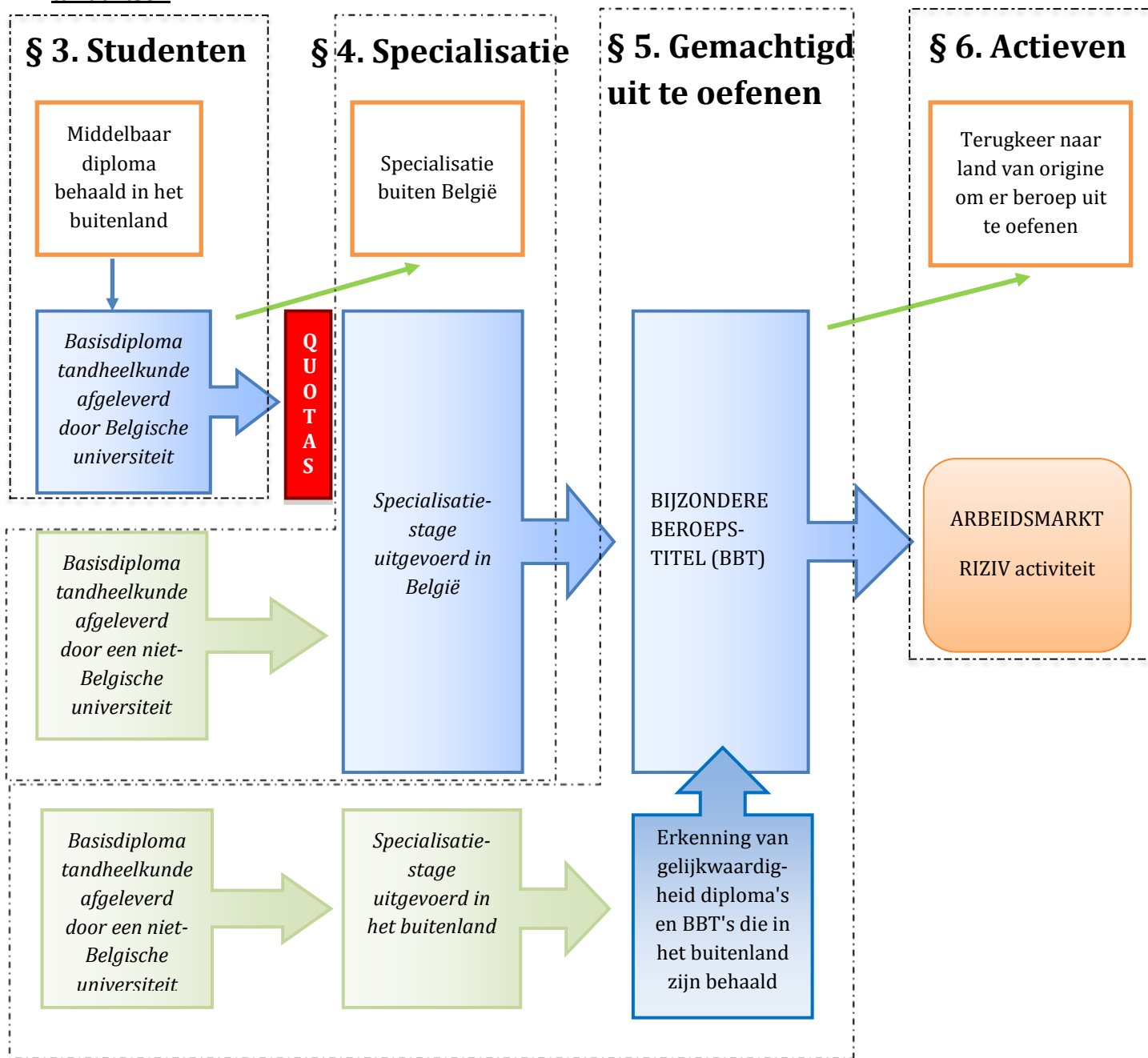

Figuur 3 geeft schematisch de integratie weer van de mobiliteit bij studenten en professionelen in de quota voor tandartsen.

De groene kaders in het schema tonen aan dat er, naast de aan de hand van quota gereguleerde toegang tot de Belgische arbeidsmarkt voor de uitoefening van de tandheelkunde in het kader van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, voor in het buitenland opgeleide beroepsbeoefenaars een parallel circuit bestaat dat niet onderworpen is aan de contingentering om toegang te krijgen tot diezelfde arbeidsmarkt.

De groene pijlen geven de 'verliezen' van gediplomeerden weer; het gaat om studenten die oorspronkelijk hun opleiding kregen in België en vervolgens ofwel een opleiding volgen in het buitenland, ofwel België verlaten nadat ze hun opleiding hebben afgerond.

Figuur 3. Integratie van de mobiliteit (studenten en professionelen) in de quota voor tandartsen

We onderscheiden dus meerdere stromen in de mobiliteit bij studenten en beroepsbeoefenaars, afhankelijk van de studiecycli die werden gevolgd (of niet) in België. De verschillende stromen dragen op verschillende wijzen bij aan de quota (Tabel 1).

Tabel 1. Invloed van de mobiliteitsstromen bij studenten en beroepsbeoefenaars op de quota

Mobiliteit bij studenten		
Opleiding	Integratie in de quota	Toegang tot de Belgische arbeidsmarkt
Basisopleiding gevolgd in België	Ja, maar niet effectief als ze het land verlaten	Ja, buiten RIZIV
Volledige opleiding (basis + specialisatie) gevolgd in België	Ja	Ja, met RIZIV-activiteit
Professionele mobiliteit		
Specialisatie gevolgd in België	Neen	Ja, met RIZIV-activiteit
Volledige opleiding gevolgd in het buitenland + erkenning van de bijzondere beroepstitel	Neen	Ja, met RIZIV-activiteit

Om het aantal studenten en beroepsbeoefenaars die zich in de verschillende categorieën bevinden, te bepalen, doen we een beroep op gegevens die werden verzameld door verschillende instanties:

De gegevens van de gemeenschappen hebben betrekking op de studenten (effectieve en gediplomeerde) uit de basisopleiding tandheelkunde.

De gegevens uit het federaal kadaster van de beoefenaars van gezondheidsberoepen leveren informatie over de kandidaten in opleiding voor een bijzondere beroepstitel en over de beroepsbeoefenaars die gemachtigd zijn het beroep in België uit te oefenen.

De gegevens uit het PlanKad Tandartsen 2004-2016 dat gegevens van het kadaster koppelt met gegevens van het RIZIV en die van Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming levert informatie op over de beroepsbeoefenaars die actief zijn in België.

De vermelde gegevens zijn complementair.

Wat betreft de mobiliteit bij studenten en beroepsbeoefenaars, is de volgende informatie beschikbaar:

- De **onderwijsgegevens** informeren ons over de nationaliteit van de studenten en de gediplomeerden (paragraaf 3). De gegevens van de Franse Gemeenschap helpen ons te bepalen of het diploma middelbaar onderwijs behaald werd in België of in een ander land.
- De **gegevens van het kadaster** informeren ons over de nationaliteit van de studenten die een stageplan aanvatten in België en die over een basisdiploma beschikken dat werd afgeleverd door een Belgische of buitenlandse universiteit. Voor de gediplomeerden in België betreft het de studenten die onderworpen zijn aan de contingentering, wat niet het geval is voor zij die hun diploma behaalden in het buitenland (paragraaf 4).
- De **gegevens van het kadaster** informeren ons over de nationaliteit en het land van oorsprong van het diploma van de beroepsbeoefenaars die gemachtigd zijn om hun beroep in België uit te oefenen (paragraaf 5).
- De **PlanKad-koppeling** geeft informatie over de nationaliteit en het land van oorsprong van het diploma van de actieve en niet-actieve beroepsbeoefenaars. Ze biedt ook informatie over het volume van die activiteit. Het betreft de beroepsbeoefenaars die op de Belgische arbeidsmarkt actief zijn in de gezondheidszorgsector (paragraaf 6).

De paragrafen van deze nota zijn schematisch weergegeven in Figuur 2.

3. Studenten die de basisopleiding tandheelkunde volgen

Onderwijs valt onder de bevoegdheid van de gemeenschappen, die de authentieke bron vormen van de gegevens over het aantal studenten en het aantal gediplomeerden. Wanneer het niet mogelijk was om de gegevens over de gediplomeerden van de gemeenschappen te verkrijgen, werden die gegevens uit het kadaster gehaald. Er kunnen een aantal minieme verschillen bestaan tussen die twee gegevensbronnen, door toedoen van de buitenlandse studenten die niet ingeschreven zijn in het kadaster.

We beschikken over het aantal gediplomeerden op basis van de nationaliteit (Belgisch/niet-Belgisch) voor de twee gemeenschappen, vanaf opleidingsjaar 2004-2005.

De Franse Gemeenschap, geconfronteerd met het fenomeen van studentenmobiliteit (Franse studenten) kent ook het land van oorsprong van het diploma middelbaar onderwijs.

De aantallen studenten in de verschillende tabellen zijn geen exacte weerspiegeling van de mobiliteit, aangezien heel wat niet-Belgen in België leven en dus studeren. Ze kunnen dienen als indicator maar het zijn overschattingen.

Naast de 'niet-verblijfhoudende' studenten zijn er ook nog studenten met een buitenlandse nationaliteit die in België verblijven en er studeren. In de statistieken zijn die opgenomen als buitenlandse studenten, hoewel ze hun leven opbouwen in België en ze achteraf waarschijnlijk actief zullen zijn op de Belgische arbeidsmarkt. De gegevens van FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie leren ons wat het aandeel buitenlanders is in de Belgische bevolking op 1 januari 2019: 12,2% van de personen die in België verblijven heeft de buitenlandse nationaliteit³. Op 1 januari 2018 hebben van de 1.357.556 buitenlanders die in België verblijven, er 165.486 de Franse nationaliteit (12,2%) en 155.239 de Nederlandse (11,4%)⁴.

De gegevens over de studenten en de gediplomeerden, voor beide gemeenschappen, worden weergegeven op de volgende pagina's.

3.1. Studenten

Momenteel bestaat er een contingentering voor het beroep van tandarts. De toegang tot het verlenen van de bijzondere beroepstitels maakt het voorwerp uit van een erkenning die valt onder een beperking op de toegang tot de praktische opleidingen die vereist zijn voor de toekenning van deze erkenning⁵.

3.1.1. Vlaamse Gemeenschap

Toegang tot de studies tandheelkunde in de Vlaamse Gemeenschap

De Vlaamse Gemeenschap heeft sinds 1997 een gemeenschappelijk toelatingsexamen ingevoerd voor de studies medische wetenschappen en tandheelkundige wetenschappen. Vanaf 2018 werd het toelatingsexamen medische wetenschappen gescheiden van het toelatingsexamen tandheelkundige wetenschappen.

³ Bijlage 1 geeft de verdeling van de Belgische en niet-Belgische bevolking op basis van de verschillende gewesten.

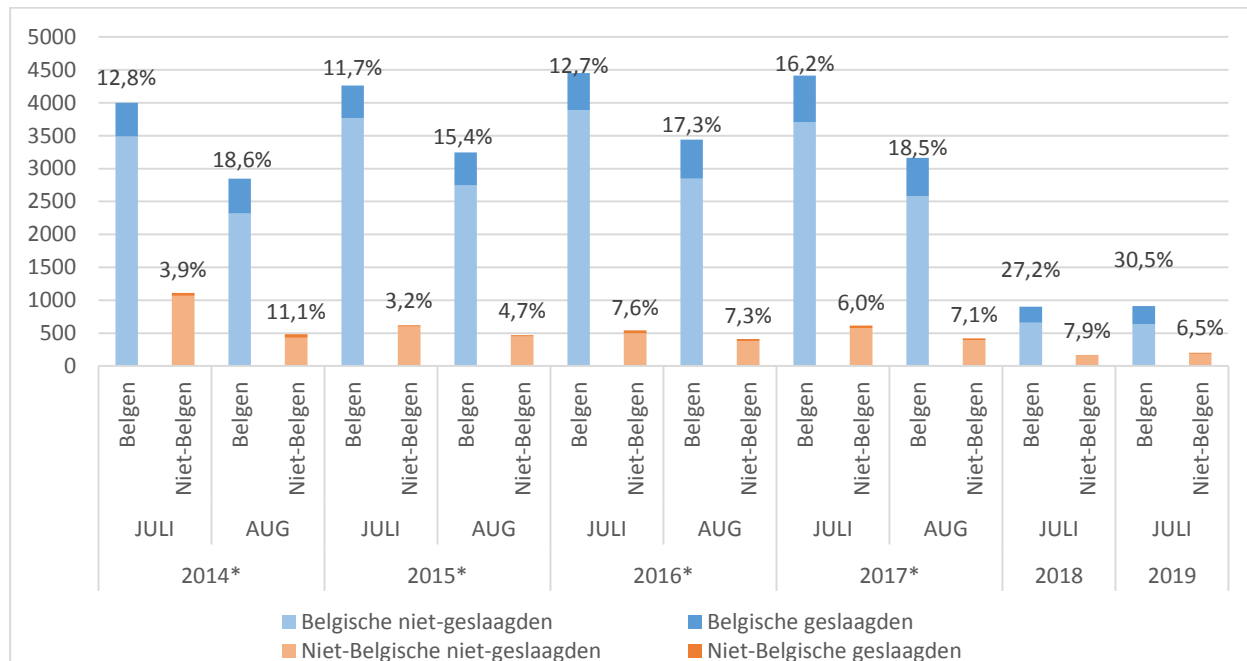
⁴ De gegevens van 2019 zijn niet beschikbaar.

⁵ KB van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod.

Figuur 4 illustreert de verdeling van de kandidaten voor het toelatingsexamen tandheelkunde (en geneeskunde tot 2017) op basis van de nationaliteit van de kandidaat (Belgisch of niet-Belgisch) en op basis van het feit of ze geslaagd waren of niet, en dat voor elke proef/elk toelatingsexamen dat georganiseerd werd door de Vlaamse Gemeenschap van 2014 tot 2019.

Figuur 4. Verdeling van de kandidaten voor het toelatingsexamen tandheelkunde op basis van hun nationaliteit en slaagpercentage per categorie, in de Vlaamse Gemeenschap

Bron: <https://toelatingsexamenartstandarts.be/publicaties>

* Gemeenschappelijk examen voor de artsen en de tandartsen met twee sessies per jaar.

Het aandeel niet-Belgische kandidaten die deelnemen aan het toelatingsexamen tandheelkunde (en geneeskunde tot in 2017) bedraagt gemiddeld 14% in de Vlaamse Gemeenschap, met twee uitschieters: 21,7% in juli 2014 en 18% in juli 2019.

Vanaf 2018 worden de toelatingsexamens arts en tandarts afzonderlijk georganiseerd in de Vlaamse Gemeenschap. We zien dit meteen in de slaagpercentages van de Belgische kandidaten die gevoelig hoger liggen dan in de periode ervoor (27,2% in 2018 en 30,5% in 2019). Het slaagpercentage van de niet-Belgische kandidaten is steevast lager.

Een deel van de kandidaten die deelnemen aan het toelatingsexamen tandarts nemen ook deel aan het toelatingsexamen voor arts. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de kandidaten zowel gunstig gerangschikt is voor de opleiding tandheelkunde als voor de opleiding geneeskunde. In 2018 ging het om 147 kandidaten, in 2019 waren het 172 kandidaten. Ongeveer 20% van hen kiest ervoor om de opleiding tandheelkunde aan te vatten.

Studenten in de Vlaamse Gemeenschap op basis van de nationaliteit

Figuur 5 hieronder geeft de verdeling van het totale aantal studenten tandheelkunde in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap op basis van de nationaliteit (Belgisch of niet-Belgisch), van opleidingsjaar 2004-2005 tot het jaar 2017-2018.

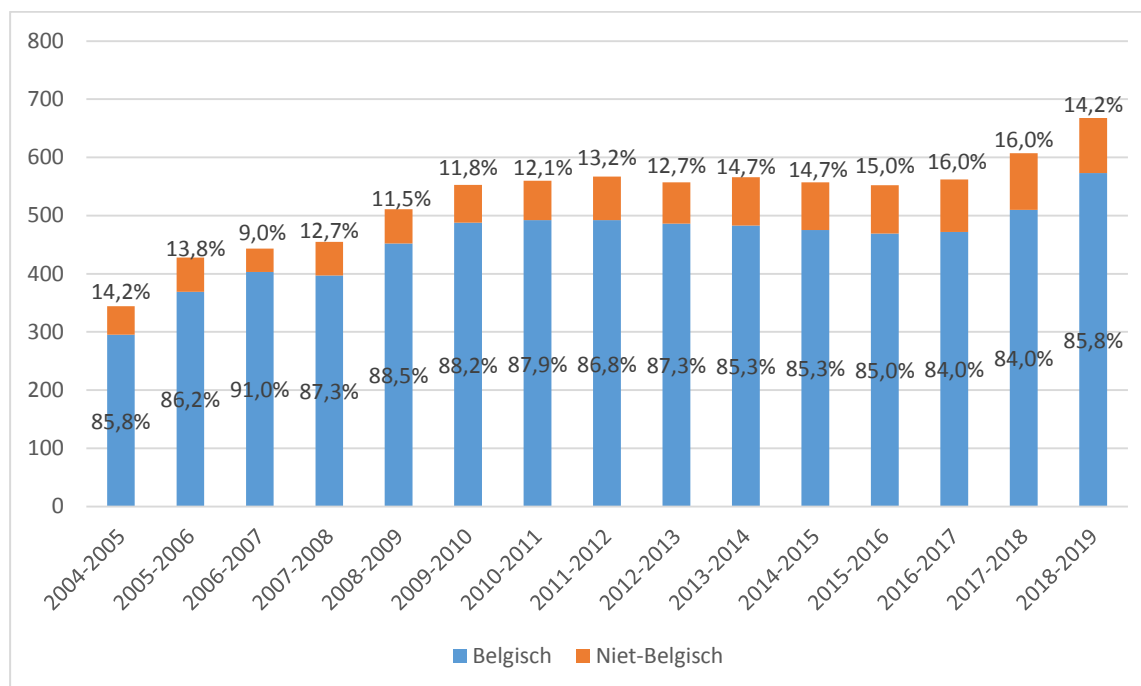
Bijlage 2 bevat de aantallen per type opleiding. De types onderwijs die werden opgenomen zijn de volgende: academische bachelors, masters, kandidaturen en licenties.

Tandartsen: internationale mobiliteit

Cel planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen, DG Gezondheidszorg

Figuur 5. Verdeling van de totale aantallen studenten tandheelkunde in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, op basis van de nationaliteit

Bron: Tot academiejaar 2009-2010: cijfers afkomstig uit Statistisch jaarboeken van het Vlaams onderwijs. Vanaf academiejaar 2009-2010: aantallen overgenomen van de website van de Vlaamse regering: <http://dataloep-publiek.vlaanderen.be>

Types onderwijs: academische bachelors, masters, kandidaturen en licenties.

Het aandeel studenten met een niet-Belgische nationaliteit die de opleiding tandheelkunde volgen in de Vlaamse gemeenschap schommelt sterk in de geobserveerde periode. Van minimaal 9% in het opleidingsjaar 2006-2007 tot maximaal 16% in de opleidingsjaren 2016-2017 en 2017-2018.

3.1.2. Franse Gemeenschap

Toegang tot de studies tandheelkunde in de Franse Gemeenschap

De Franse Gemeenschap, geconfronteerd met een steeds grotere mobiliteit bij studenten in verschillende types opleidingen, heeft een decreet uitgevaardigd dat de toegang van de 'niet-verblijfhoudende' studenten beperkt in bepaalde studierichtingen⁶.

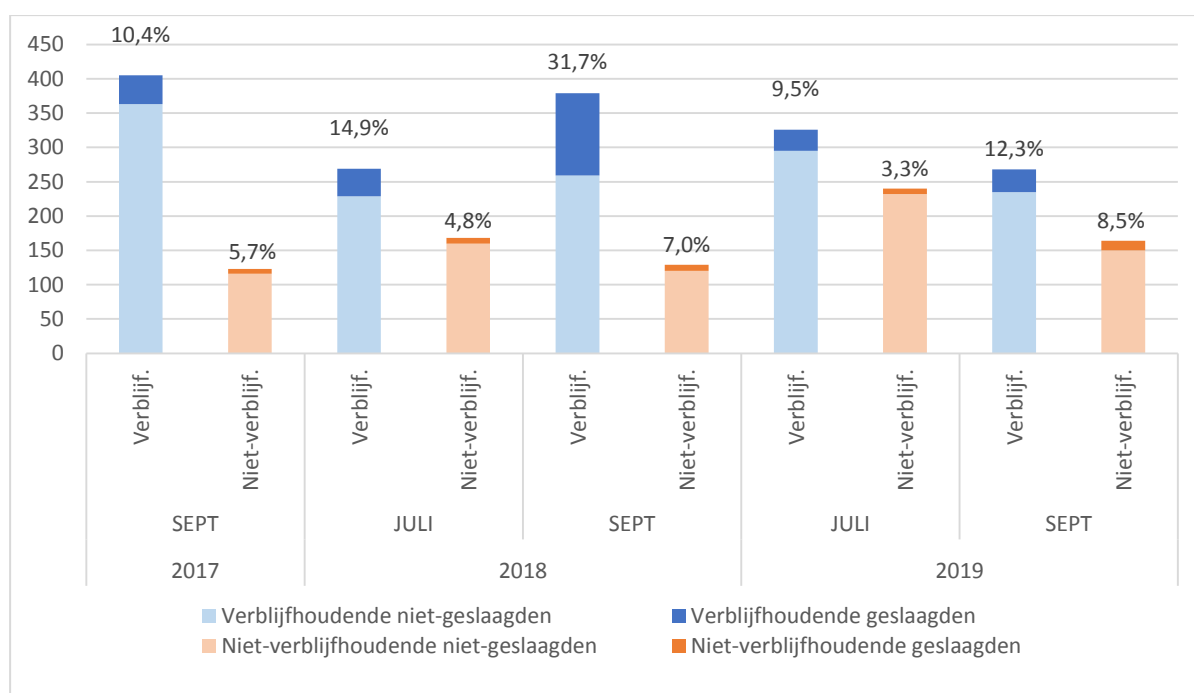
De Franse Gemeenschap keurde het decreet van 12 juli 2012 goed waarbij de cursussen geneeskunde en tandheelkunde worden opgenomen in het stelsel dat werd ingesteld door het decreet van 16 juni 2006 tot regeling van het aantal studenten in sommige cursussen van de eerste cyclus van het hoger onderwijs. Die wetgeving heeft tot doel het aantal niet-verblijfhoudende ingeschrevenen tot 30% te beperken. De selectie gebeurt bij wijze van uitloting. Voor de studies tandheelkunde zullen de effecten van dat decreet pas vanaf 2017 zichtbaar zijn. Sinds 2013 legt de Franse Gemeenschap een tweede bijkomende voorwaarde op voor studenten uit Frankrijk; ze laat de studenten die meer dan één keer niet geslaagd zijn in een eerste jaar tandheelkunde in Frankrijk niet langer toe om zich in te

⁶ Het decreet « niet-verblijfhoudenden » van 16 juni 2006 van de Franse Gemeenschap wil het aandeel niet-verblijvende studenten beperken tot 30% van het aantal voor het eerst ingeschrevenen van het voorafgaande jaar. Om niet in tegenspraak te zijn met het Europees Gerechtshof, is die beperking van de mobiliteit enkel gerechtvaardigd als ze kadert in de doelstelling van de bescherming van de volksgezondheid.

schrijven voor de oriëntatietest in de gezondheidssector. Die test, voorafgaand aan de inschrijving voor de studies tandheelkunde, is verplicht maar niet bindend. Hij is van kracht sinds academiejaar 2013. Tenslotte heeft de Federatie Wallonië-Brussel op 29 maart 2017 het decreet goedgekeurd om een toelatingsexamen te organiseren voor de studies geneeskunde en tandheelkunde. Dat examen werd voor het eerst georganiseerd op 8 september 2017.

Figuur 6 geeft de verdeling van de kandidaten voor het toelatingsexamen tandheelkunde volgens het statuut « verblijfhouder/niet-verblijfhouder » in België en op basis van het feit of ze geslaagd waren of niet, en dat voor elke sessie van het toelatingsexamen georganiseerd door de Franse Gemeenschap.

Figuur 6. Verdeling van de kandidaten voor het toelatingsexamen tandheelkunde op basis van het statuut « verblijfhouder/niet-verblijfhouder » en slaagpercentage per categorie, in de Franse Gemeenschap

Bron: ARES

Het aandeel niet-verblijfhoudende kandidaten dat deelneemt aan het toelatingsexamen tandheelkunde schommelt tussen de 23% en de 38%: 23,3% in september 2017, 38,4% in juli 2018, 25,4% in september 2018, 42,4% in juli 2019 en 38,0% in september 2019. Net zoals in de Vlaamse gemeenschap is het slaagpercentage bij de niet-verblijfhoudenden lager dan dat van de verblijfhoudendend (gemiddeld 5,9% voor de niet-Belgen tegenover 17,8% voor de Belgen).

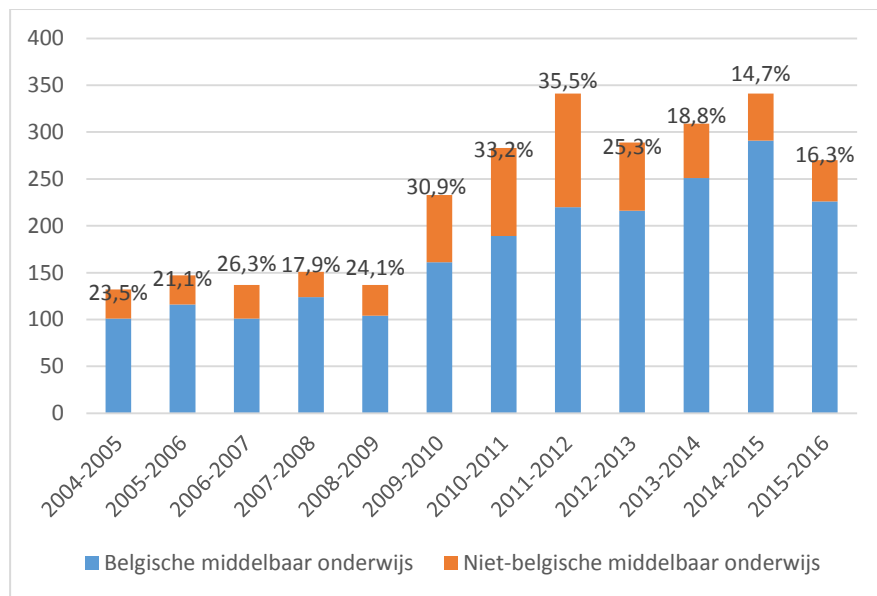
Van de niet-verblijfhoudenden, behaalden 156 personen het vereiste resultaat om zowel de opleiding tandheelkunde als de opleiding geneeskunde aan te vatten. In het geval van de tandartsen, was het aantal niet-verblijfhoudende geslaagden groter dan 30%. Het was dus nodig om de rangschikking uit te voeren zoals voorzien door de wetgeving om te bepalen wie effectief de studies mocht aanvatten. Als gevolg werden 14 niet-verblijfhoudende laureaten niet geselecteerd voor de opleiding tandheelkunde.

Generatiestudenten tandheelkundige wetenschappen in de Franse Gemeenschap op basis van het land van oorsprong van het diploma middelbare studies

Figuur 7 geeft de verdeling van het totale aantal generatiestudenten tandheelkundige wetenschappen in het onderwijs van de Franse Gemeenschap, op basis van het feit of ze in het bezit zijn of niet van een Belgisch diploma middelbaar onderwijs, sinds opleidingsjaar 2004-2005 tot het jaar 2015-2016. De exacte aantallen staan vermeld in Bijlage 3.

Figuur 7. Verdeling van de aantallen generatiestudenten in de opleiding tandheelkunde in de Franse Gemeenschap op basis van het feit of ze in het bezit zijn of niet van een Belgisch diploma middelbaar onderwijs

Bron: <http://www.cref.be/annuaires/>

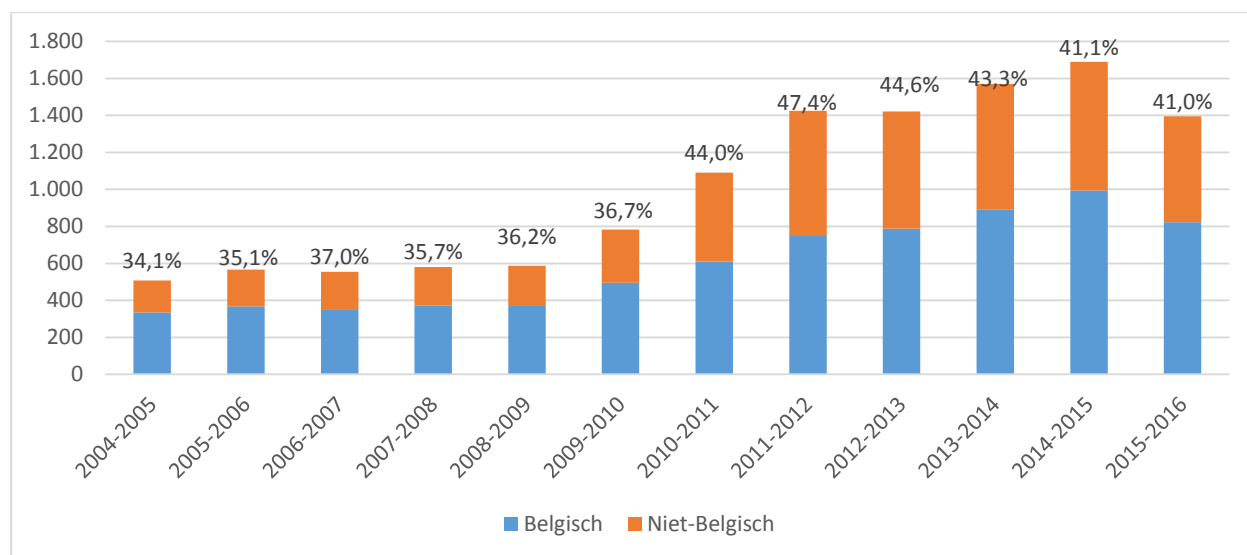
Het aantal en het percentage generatiestudenten in de opleiding tandheelkunde die hun middelbare studies buiten België hebben doorlopen in de Franse Gemeenschap is redelijk stabiel tussen de academiejaren 2004-2005 (31; 23,5%) en 2008-2009 (33; 24,1%). In de daaropvolgende academiejaren zien we een sterke stijging van zowel het aantal als het percentage studenten met een buitenlands middelbaar diploma. Een uitschieter is het academiejaar 2011-2012 toen 121 (35,5%) generatiestudenten met een buitenlands diploma de opleiding tandheelkunde aanvatten. Tot slot zien we vanaf academiejaar 2014-2015 een daling van dat aantal studenten dat zijn middelbare studies buiten België heeft doorlopen: respectievelijk 50 (14,7%) en 44 (16,3%) studenten.

Studenten in de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit

Figuur 8 hieronder geeft de verdeling van het totale aantal studenten tandheelkunde in het onderwijs van de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten (Belg of niet-Belg), vanaf opleidingsjaar 2004-2005 tot het jaar 2015-2016.

Bijlage 4 bevat die aantallen voor alle opleidingen samen en op basis van de opleidingscyclus: eerste cyclus (academische bachelors en kandidaturen) en tweede cyclus (masters en licenties).

Figuur 8. Verdeling van de totale aantallen studenten tandheelkunde in het onderwijs van de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit

Bron: cref.be Types onderwijs: academische bachelors, kandidaturen, masters en licenties.

Het aantal niet-Belgische studenten onder de totale aantallen studenten tandheelkunde in de Franse Gemeenschap neemt toe in de geobserveerde periode. Het aantal niet-Belgische studenten was het grootst in het academiejaar 2014-2015 (695 studenten). Het aandeel niet-Belgische studenten daarentegen was het grootst in academiejaar 2011-2012 (47,4%, met 675 studenten).

Algemeen zien we een toename van zowel het aantal (172; 573) als het aandeel (34,2% ; 41,0%) niet-Belgische studenten tussen 2004-2005 en 2015-2016.

Het aandeel niet-Belgische studenten is groter in de eerste cyclus (academische bachelors en kandidaturen) dan in de tweede cyclus (master en licenties) (zie de figuren in Bijlage 5 en Bijlage 6).

Het aantal niet-Belgische studenten in de eerste cyclus neemt sterk toe tijdens academiejaren 2009-2010 en 2010-2011, blijft dan stabiel tot 2014-2015 en neemt vervolgens af in 2015-2016. Het aandeel niet-Belgen in de eerste cyclus bedraagt gemiddeld 37% tot 2009-2010, en daarna 44%.

Wat het aantal niet-Belgische studenten in de tweede cyclus betreft, komt de stijging die wordt waargenomen in de eerste cyclus tot uiting in de master vanaf 2013-2014, maar dit op een iets lager niveau. Het aandeel niet-Belgische studenten in de tweede cyclus is gemiddeld 35%. De laatste drie jaren zien we ook daar een sterke toename (gemiddelde van de laatste drie jaren is 46%).

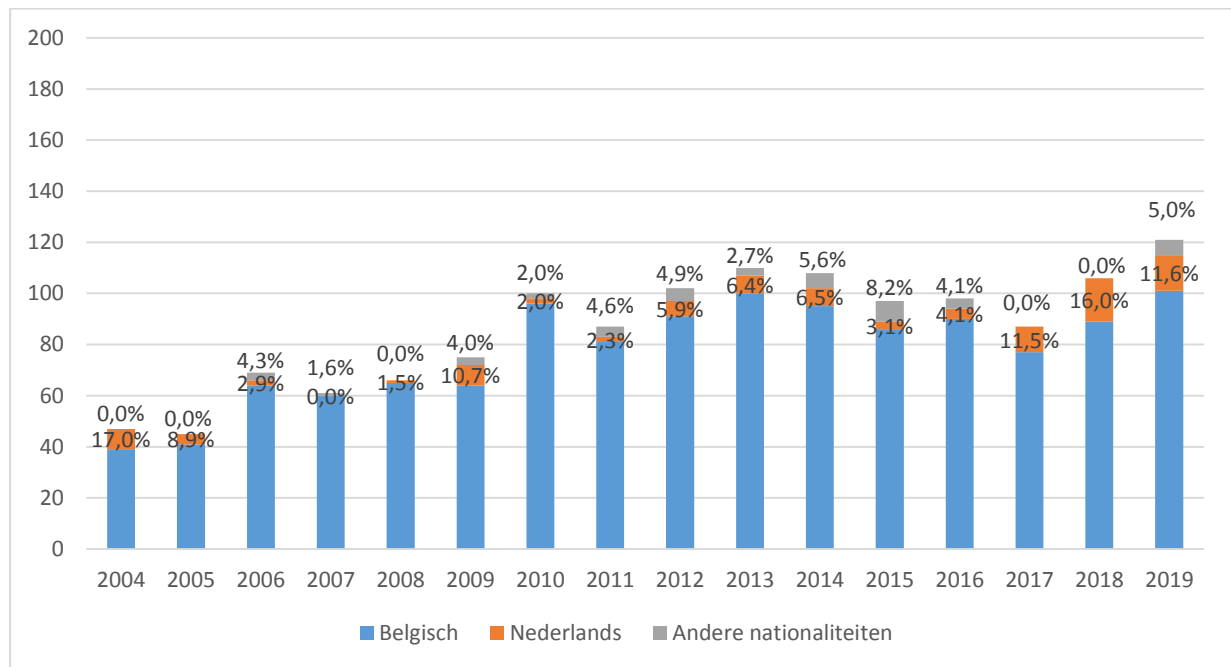
Studenten met een Europese nationaliteit zijn talrijker dan studenten met een niet-Europese nationaliteit (respectievelijk 31% en 8% gemiddeld).

3.2. Gediplomeerden

3.2.1. Vlaamse Gemeenschap

Figuur 9 geeft de verdeling van het totale aantal studenten dat het diploma tandheelkunde behaalde in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten (Belgisch, Nederlands en andere nationaliteiten), van 2004 tot 2019. De exacte aantallen staan in Bijlage 7.

Figuur 9. Verdeling van de gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten

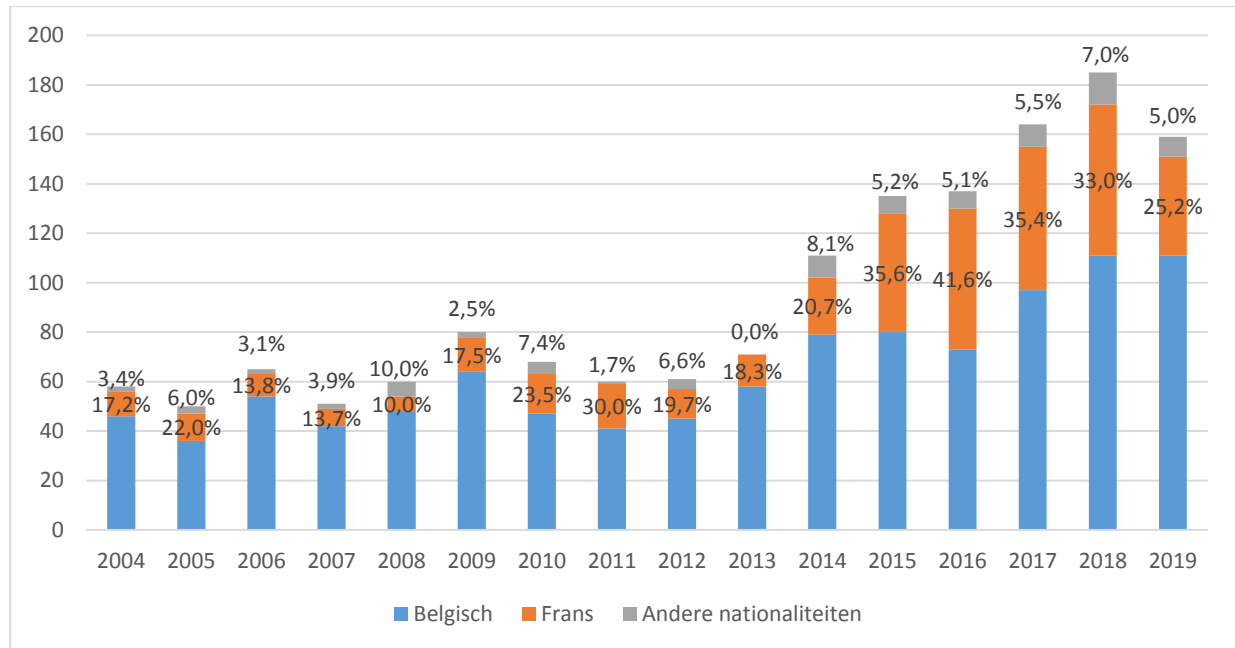
Bron: Extractie uit het kadaster van 29/01/2020

Algemeen kunnen we opmerken dat het aantal studenten met een diploma tandheelkunde in de Vlaamse Gemeenschap is toegenomen in de geobserveerde periode (van 47/j naar 121/j). Het aandeel gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap met de Nederlandse nationaliteit bedraagt gemiddeld 5,4%, voor de andere nationaliteiten ligt het gemiddelde op 2,8%. Deze lage cijfers zijn relatief stabiel van jaar tot jaar, hoewel de laatste jaren een toename van het percentage gediplomeerden met een Nederlandse nationaliteit zichtbaar is (gemiddeld 14 gediplomeerden in de voorbije drie jaren, ofwel 13%).

3.2.2. Franse Gemeenschap

Figuur 10 geeft de verdeling van het totale aantal studenten dat het diploma tandheelkunde behaalde in het onderwijs van de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten (Belgisch, Frans, andere nationaliteiten), van 2004 tot 2019. De exacte aantallen staan in Bijlage 8 net als de aantallen voor de gediplomeerden met de Franse nationaliteit vanaf 2016.

Figuur 10. Verdeling van de gediplomeerden van de Franstalige Belgische universiteiten in de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit

Bron: Extractie uit het kadaster 29/01/2020

Het aantal studenten met een diploma tandheelkunde is in de geobserveerde periode verdrievoudigd, van 58 per jaar naar 159 per jaar (in 2019). Het aantal niet-Belgische studenten neemt eveneens toe, en is elk jaar groter in de Franse Gemeenschap dan in de Vlaamse Gemeenschap. Het aandeel niet-Belgische gediplomeerden varieert tussen 10,0% en 41,6%.

De gediplomeerden met een Franse nationaliteit zijn het talrijkst. Over de jaren heen zien we dit aandeel toenemen. De hoogste percentages kunnen we observeren in de jaren 2015-2019 (30%). In 2019 bedroeg het aandeel 25,2%. Ongeveer 1 op 4 gediplomeerden heeft over de beschouwde periode de Franse nationaliteit.

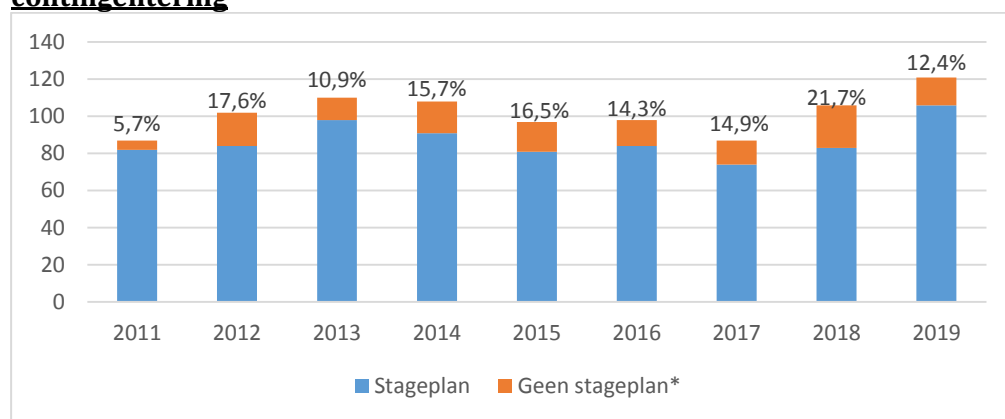
4. Beroepsbeoefenaars die hun tandheelkundige specialisatie volgen in België

4.1. Gediplomeerden in België die geen stageplan hebben aangevat in de contingentering

4.1.1. Vlaamse Gemeenschap

Figuur 11 geeft het aantal en het aandeel gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten op basis van het feit of ze een stageplan aanvatten inbegrepen in de contingentering of niet. De aantallen op basis van de Belgische en de Nederlandse nationaliteit staan in Figuur 12. Alle aantallen staan in Bijlage 9.

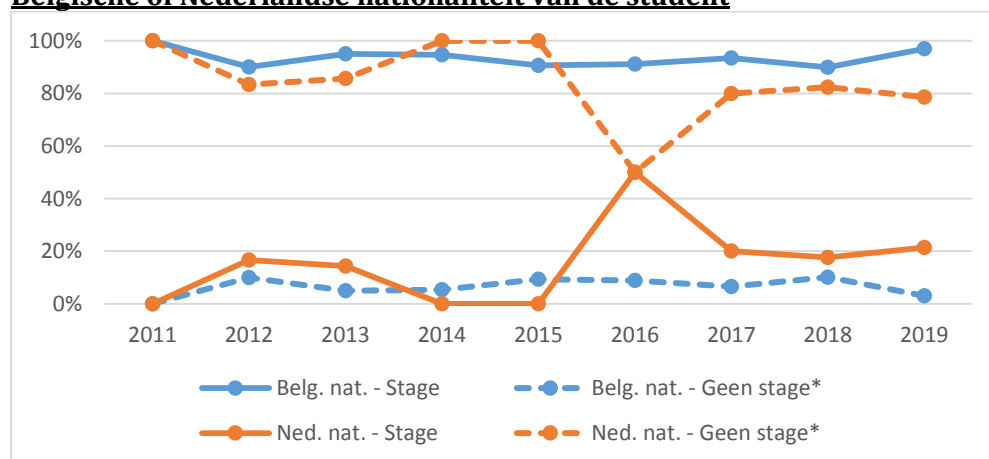
Figuur 11. Verdeling van de gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten op basis van het feit of ze al dan niet* een stageplan aanvatten inbegrepen in de contingentering

Bronnen: extractie uit het kadaster van 29/01/2020

*Belgische diploma's die niet zijn opgenomen in de quota.

Figuur 12. Aandeel gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten die al dan niet* een stageplan hebben aangevat inbegrepen in de contingentering op basis van de Belgische of Nederlandse nationaliteit van de student

Bronnen: Extractie uit het kadaster van 29/01/2020.

*Belgische diploma's die niet zijn opgenomen in de quota.

Tussen 2011 en 2019 bedraagt het percentage gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten die geen stage aanvatten in de contingentering gemiddeld 14,4%. De jaren 2011 en 2018 vallen op door het respectievelijke lage (5,7%) en hoge percentage (21,7%) van gediplomeerden die geen stageplan aanvatten.

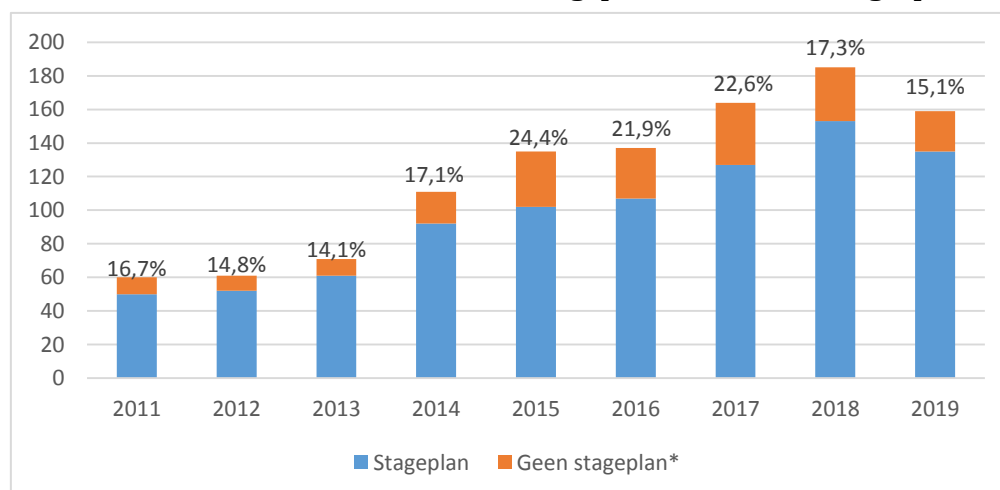
Als we deze gegevens meer in detail bekijken en de nationaliteit van de studenten in rekening brengen, zien we dat het percentage gediplomeerden die geen stageplan aanvatten aanzienlijk groter is voor de gediplomeerden met de Nederlandse nationaliteit, gemiddeld 84,4% (78,6% in 2019). Voor de Belgische gediplomeerden is dit gemiddeld 6,4% (3% in 2019). Die vaststelling zou kunnen betekenen dat de studenten met de Nederlandse nationaliteit vooral naar hun land van oorsprong terugkeren, ofwel om hun beroep uit te oefenen ofwel om zich te specialiseren. Het gemiddeld aantal gediplomeerden met de Nederlandse nationaliteit bedraagt 8 per jaar, waardoor kleine wijzigingen meteen een groot effect kunnen teweegbrengen. Voor de andere nationaliteiten is dit aantal nog lager (maximum 8, en 6 in 2019), die worden dan ook niet weergegeven in Figuur 12.

4.1.2. Franse Gemeenschap

Figuur 13,

Figuur 14 en Bijlage 10 vermelden het aantal en het percentage gediplomeerden van de Franstalige Belgische universiteiten op basis van het feit of ze een stageplan aanvatten inbegrepen in de contingentering of niet, in totaal en op basis van de nationaliteit van de student.

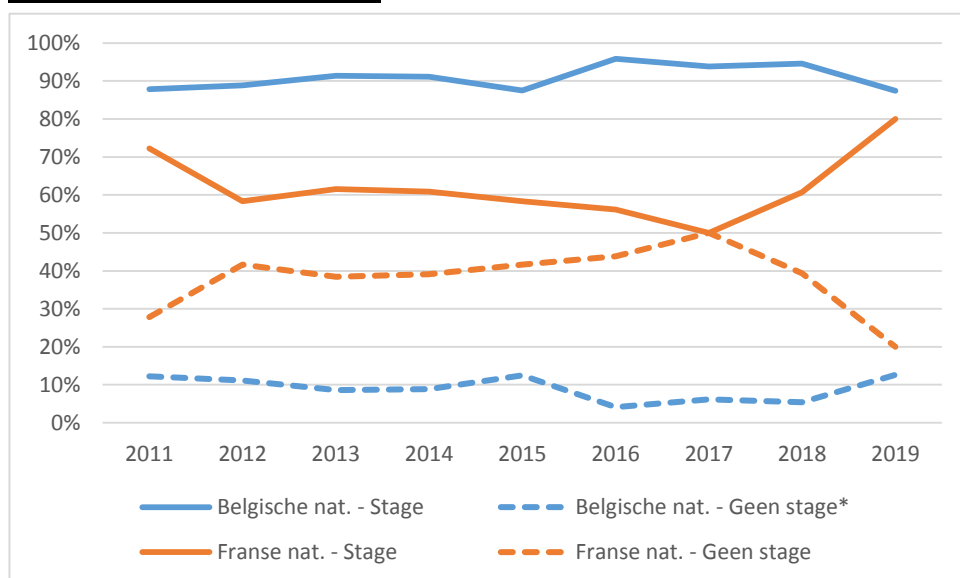
Figuur 13. Verdeling van de gediplomeerden van de Franstalige Belgische universiteiten op basis van het feit of ze al dan niet* een stageplan aanvatten inbegrepen in de contingentering

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020.

*Belgische diploma's die niet zijn opgenomen in de quota. De inwoners van Luxemburg, Liechtenstein en Malta zijn niet opgenomen in de stageplannen, want ze zijn vrijgesteld van de quota.

Figuur 14. Aandeel gediplomeerden van de Franstalige Belgische universiteiten die al dan niet* een stageplan hebben aangevat inbegrepen in de contingentering, op basis van de nationaliteit van de student

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020

*Belgische diploma's die niet zijn opgenomen in de quota. De inwoners van Luxemburg, Liechtenstein en Malta zijn niet opgenomen in de stageplannen, want ze zijn vrijgesteld van de quota.

Tussen 2011 en 2019 bedraagt het gemiddelde percentage gediplomeerden van de Franstalige Belgische universiteiten die geen stage aanvatten in de contingentering 18,2%. De jaren 2015 tot 2017 zijn hierin uitschieters, waar meer dan 20% van de gediplomeerden geen stageplan aanvatten.

Als we dat percentage bekijken op basis van de nationaliteit van de studenten, zien we dat het aanzienlijk groter is voor de gediplomeerden met de Franse nationaliteit, gemiddeld 38% (20% voor 2019). Voor de Belgisch gediplomeerden is dit gemiddeld 9% (12,6% voor 2019). Die vaststelling zou kunnen betekenen dat de studenten met de Franse nationaliteit vooral in België blijven om zich te specialiseren en in veel mindere mate naar hun land van oorsprong terugkeren, ofwel om hun beroep uit te oefenen ofwel om zich te specialiseren dan de Nederlandstalige leeftijdsgenoten in de Vlaamse gemeenschap.

Het gemiddeld aantal gediplomeerden met een andere nationaliteit bedraagt ongeveer 6 per jaar. Daarom worden deze niet weergegeven in Figuur 123.

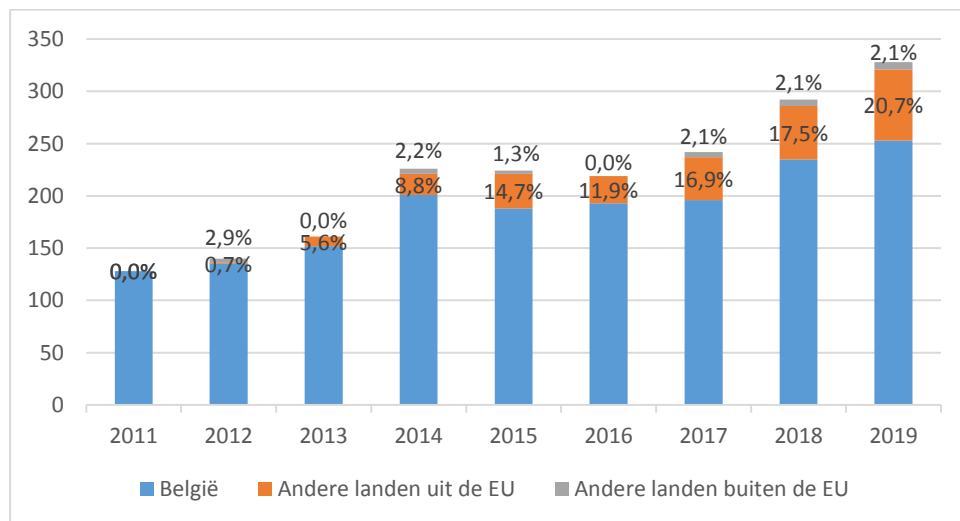
4.2. Kandidaat-stagiairs

Figuur 15 bevat het aantal en het percentage kandidaten die een RIZIV-nummer hebben verkregen als stagiair. Die aantallen staan ook vermeld in Bijlage 11.

Die gegevens zijn opgesplitst op basis van het land dat het basisdiploma heeft afgeleverd. Ter herinnering, studenten met een basisdiploma dat uitgereikt werd buiten België kunnen toegang krijgen tot een bijzondere beroepstitel, onafhankelijk van de contingentering of de quota, op voorwaarde dat ze een stageplaats vinden.

De nieuwe stageplannen worden automatisch naar het RIZIV gestuurd zodra de aanvraag volledig is (vereenvoudigde stageplanprocedure).

Figuur 15. Verdeling van de eerste aanvragen voor een RIZIV-nummer van kandidaat-tandartsen op basis van de oorsprong van hun basisdiploma

Bron: extractie kadaster van 30/01/2020

We stellen een gestage toename vast van het aantal kandidaten met een buitenlands basisdiploma die hun RIZIV-nummer krijgen. In 2011 was dit aantal nog onbestaand. In de periode van 2014 tot 2017 nam zowel het aandeel als het aantal verder toe. In 2019 behaalde 22,8% van de kandidaat-tandartsen hun basisdiploma in het buitenland. Het aandeel kandidaten uit niet-Europese landen blijft vanaf 2017 stabiel op 2%.

Tandartsen: internationale mobiliteit

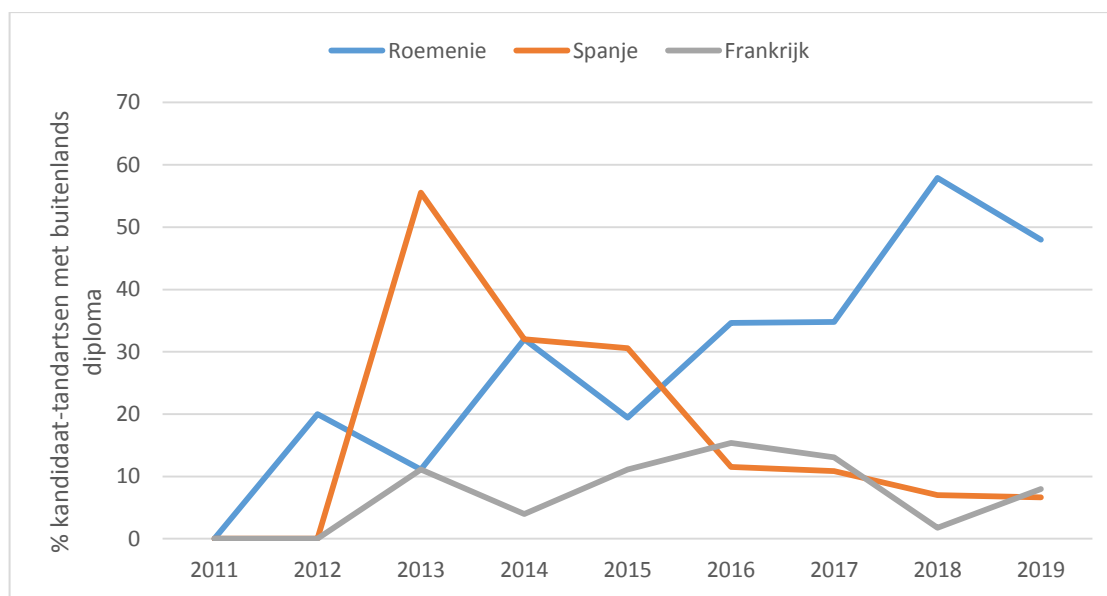
Cel planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen, DG Gezondheidszorg

De 3 landen van oorsprong van het basisdiploma die het meest vertegenwoordigd zijn bij de kandidaten met een buitenlands basisdiploma die hun RIZIV-nummer verkrijgen, zijn Roemenië, Spanje en Frankrijk.

Figuur 16 toont de evolutie van de aantallen en percentages van 2011 tot 2019. Deze figuur toont dezelfde trend als deze geobserveerd in figuur 14. Tot 2013 zijn de aantallen zeer laag. Pas vanaf 2017 zien we een duidelijke toename van het aantal tandartsen in opleiding met een buitenlands basisdiploma die voornamelijk veroorzaakt wordt door een stijging van het aantal personen met een Roemeens basisdiploma.

Figuur 16. Land van oorsprong van de meest frequente basisdiploma's voor de eerste aanvragen van een RIZIV-nummer van kandidaat-tandartsen met een buitenlands basisdiploma

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Roemenië	0	1	1	8	7	9	16	33	36
Spanje	0	0	5	8	11	3	5	4	5
Frankrijk	0	0	1	1	4	4	6	1	6
Andere	0	4	2	8	14	10	19	19	28
Totaal	0	5	9	25	36	26	46	57	75

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020

Tabel 2 vermeldt het land of het continent van het buitenlands basisdiploma op basis van de meest frequente nationaliteiten van de kandidaat-tandartsen op het ogenblik van de extractie van de gegevens, nationaliteiten die goed zijn voor 60% van het totale aantal kandidaat-tandartsen die hun basisdiploma behaald hebben in het buitenland (N = 178).

De kandidaat-tandartsen met de Tunesische nationaliteit zijn het best vertegenwoordigd bij de kandidaat-stagiairs in België met een buitenlands basisdiploma (26%). Allemaal hebben zij de basisopleiding tandheelkunde gevolgd in Roemenië.

Vervolgens hebben de kandidaat-tandartsen met de Roemeense nationaliteit (17%) bijna allemaal hun basisopleiding afgerond in Roemenië (28 personen), 2 in Moldavië en 1 in Spanje.

De kandidaat-tandartsen met de Spaanse nationaliteit bekleden de derde plaats; ze hebben op één na allemaal hun basisopleiding gevolgd in Spanje. Nadien komen de kandidaat-tandartsen met de Portugese nationaliteit die ook bijna allemaal het basisdiploma in Portugal hebben behaald.

Daarnaast zijn er nog 11 kandidaat-tandartsen met een Franse nationaliteit waarvan 1 zijn basisdiploma in Kroatië en 1 in Roemenië heeft behaald.

We kunnen dus stellen dat de grootste instroom afkomstig is van Roemenië. Zij zijn verantwoordelijk voor een derde van het totaal aantal nieuwe, buitenlandse kandidaat-stagiairs in de periode 2017-2019.

Tabel 2. De meest frequente nationaliteiten en landen van het basisdiploma voor de eerste aanvragen van een RIZIV-nummer van kandidaat-tandartsen met een buitenlands basisdiploma ingediend tussen 2017 en 2019

Nationaliteit (%* of N)	Land van het basisdiploma	Aantal nieuwe kandidaat-stagiairs van 2017 tot 2019	% per nationaliteit
Tunesisch (26% of 46)	Roemenië	46	100%
Roemeens (17% of 31)	Roemenië	28	90%
	Moldavië	2	7%
	Spanje	1	3%
Spaans (7% of 12)	Spanje	11	92%
	Argentinië	1	8%
Portugees (6% of 11)	Portugal	10	91%
	Brazilië	1	9%
Frans (6% of 11)	Frankrijk	9	82%
	Kroatië	1	9%
	Roemenië	1	9%

Bron: extractie kadaster van 30/01/2020.

* Percentage kandidaat-tandartsen met een bepaalde nationaliteit van alle kandidaat-tandartsen met een buitenlands basisdiploma (N=178).

5. Beroepsbeoefenaars die gemachtigd zijn om de tandheelkunde uit te oefenen in België

5.1. Inleiding

De federale databank van de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen, beter gekend als het « kadaster », waarvoor de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu de authentieke bron vormt, registreert de gezondheidsbeoefenaars die hun beroep mogen uitoefenen in België.

Het betreft hier de tandartsen die gemachtigd zijn om de tandheelkunde in België uit te oefenen en van wie het diploma werd geïssueerd door de bevoegde instanties.

Onder 'de tandartsen die gemachtigd zijn om de tandheelkunde uit te oefenen' dient begrepen te worden de houders van een Belgisch wettelijk diploma van tandarts (benaming volgens de meest recente regelgeving ter zake op 31/12/2013), de tandartsen, onderdanen van een land van de Europese Unie die in het bezit zijn van het diploma van tandarts van één van die landen, dat in België erkend moet zijn, overeenkomstig richtlijn nr. 2013/55/EU van 20 november 2013. Daarbij dienen nog gevoegd de tandartsen, afkomstig van een land dat geen lid is van de Europese Unie, die de gelijkwaardigheid van hun diploma hebben bekomen en aan wie de koning de toelating heeft gegeven om de tandheelkunde in België uit te oefenen.

5.2. Bijzondere beroepstitels

5.2.1. Algemeen tandarts

Deze titel werd ingevoerd bij *ministerieel besluit van 29 maart 2002 tot vaststelling van de criteria voor de erkenning van beoefenaars van de tandheelkunde, houders van de bijzondere beroepstitel van algemeen tandarts*.

Het besluit is in werking getreden op **1 juni 2002**.

- De tandartsen die op 1 juni 2002 de toelating hadden om in België de tandheelkunde uit te oefenen, verwierven de bijzondere beroepstitel van algemeen tandarts.
Het grootste deel van de algemeen tandartsen werd op dat moment erkend.
- De studenten die op 1 juni 2002 al een opleiding hadden aangevat met het oog op het behalen van het diploma van 'tandarts' of 'licencié en science dentaire' (= opleiding van 5 jaar), konden na het behalen van het diploma de bijzondere beroepstitel van algemeen tandarts verkrijgen.
- Vanaf 1 juni 2002 : de opleiding duurt 5 jaar voor het verkrijgen van het diploma van tandarts (master in de tandheelkunde) + 1 jaar voor het verkrijgen van de beroepstitel van algemeen tandarts.
Vanaf academiejaar 2002 – 2003 moesten de nieuwe studenten dus een opleiding van 6 jaar volgen i.p.v. 5 jaar om de beroepstitel van algemeen tandarts te verkrijgen.

5.2.2. Tandarts-specialist in de orthodontie

Deze titel werd ingevoerd bij *ministerieel besluit van 28 mei 2001 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van de beoefenaars van de tandheelkunde, houders van de bijzondere beroepstitel van tandarts-specialist in de orthodontie, alsook van stagemeesters en stagediensten in de orthodontie.*

Het besluit is in werking getreden op **1 juni 2002**.

- De tandartsen die op 1 juni 2002 de toelating hadden om in België de tandheelkunde uit te oefenen, konden bij de bevoegde erkenningscommissie een aanvraag indienen voor het verwerven van de bijzondere beroepstitel van tandarts-specialist in de orthodontie.

Komen in aanmerking voor de erkenning:

1° De tandheelkundigen - houders van een universitaire titel van specialist in de orthodontie

Dat is het grootste deel van de eerste erkende orthodontisten, periode 2002 – 2003.

2° De tandheelkundigen die op 1 januari 2014 het specialisme exclusief uitoefenden en die volgens de Erkenningscommissie een bekwaamheid hebben verworven die gelijkgesteld kan worden met de nodige opleidingscriteria voor het verwerven van de bijzondere beroepstitel. De toetsing, met inbegrip van de eventuele hertoetsing, moet ten laatste op 14 november 2017 gebeuren.

Nadien zal er geen enkele andere orthodontist meer op deze manier erkend worden. Het gaat om maar enkele gevallen.

- De tandheelkundigen die op 1 juni 2002 reeds een universitaire opleiding tandheelkunde hadden aangevat, konden bij de Erkenningscommissie een aanvraag indienen om hun reeds doorlopen stage geldig te laten verklaren en de overblijvende stage af te werken.
- Vanaf 1 juni 2002 : de opleiding duurt 5 jaar voor het verkrijgen van het diploma van tandarts (master in de tandheelkunde) + 4 jaar voor het verkrijgen van de beroepstitel van orthodontist.

5.2.3. Tandarts-specialist in de parodontologie

Deze titel werd ingevoerd bij *ministerieel besluit van 27 juli 2001 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van beoefenaars van de tandheelkunde, houders van de bijzondere beroepstitel van tandarts-specialist in de parodontologie, alsook van stagemeesters en stagediensten in de parodontologie.*

Het besluit is in werking getreden op **1 juni 2002**

- De tandheelkundigen die op 1 juni 2002 de toelating hadden om in België de tandheelkunde uit te oefenen, konden bij de bevoegde erkenningscommissie een aanvraag indienen voor het verwerven van de bijzondere beroepstitel van tandarts-specialist in de parodontologie.
- De tandheelkundigen die op 1 juni 2002 al een universitaire opleiding tandheelkunde in België hadden aangevat, konden bij de Erkenningscommissie een aanvraag indienen om hun reeds doorlopen stage geldig te laten verklaren en de overblijvende stage af te werken.
- Vanaf 1 juni 2002 : de opleiding duurt 5 jaar voor het verkrijgen van het diploma van tandarts (master in de tandheelkunde) + 3 jaar voor het verkrijgen van de beroepstitel van tandarts-specialist in de parodontologie.

Het « kadaster » bevat heel wat informatie over de mobiliteit van de beroepsbeoefenaars die hun beroep in België mogen uitoefenen, waaronder:

- de nationaliteit van de beroepsbeoefenaars;
- het land waar ze hun diploma behaalden;
- de domiciliëring van de beroepsbeoefenaars in en buiten België.

De volgende paragrafen geven de verdeling van de tandartsen, op basis van diverse criteria die verband houden met de mobiliteit. De vermelde gegevens zijn ofwel afkomstig uit de jaarstatistieken, ofwel uit een specifieke selectie. Ze werden dus op verschillende ogenblikken uit het « kadaster » opgevraagd, wat de cijferresultaten kan beïnvloeden. Zo is het gegeven “nationaliteit” beschikbaar op het ogenblik van de extractie niet altijd de nationaliteit die geregistreerd werd op het ogenblik dat het diploma werd afgeleverd, indien de beroepsbeoefenaar van nationaliteit is veranderd. De duur van de administratieve procedure voor de behandeling van de individuele dossiers kan ook aan de oorsprong liggen van een klein verschil tussen de geselecteerde aantallen op twee verschillende data.

5.3. Erkenningen

Deze paragraaf geeft de verdeling van de erkenningen op basis van de nationaliteit en het land van oorsprong van het basisdiploma van de tandartsen.

De selectie van gegevens uit het « kadaster » stemt overeen met die van de jaarstatistieken⁷:

- de tandarts moet "geïntegreerd" zijn in de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ), m.a.w. op basis van naam, voornaam, geslacht en geboortedatum herkenbaar zijn in de KSZ, en een geldig rijksregisternummer hebben. De identiteitsgegevens moeten in het Rijksregister worden bijgewerkt en hij/zij moet in leven zijn op 31/12 van het referentiejaar;
- de erkenning en het visum van de tandarts moeten geldig zijn op 31/12 van het referentiejaar. Enkel de definitieve of de provisionele visa worden meegeteld (de tijdelijke visa voor de tandartsen worden niet meegerekend);
- de tandarts mag gedomicilieerd zijn in België of in het buitenland.

Het « kadaster » maakt het mogelijk om, voor elke gemeenschap, het aantal erkenningen op te splitsen op basis van de nationaliteit van 2004 tot 2019 en op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma van 2010 tot 2019.

De onderstaande tabellen, gebaseerd op een extractie uit het « kadaster » van 30/01/2020, geven verschillende evoluties weer:

- Het aantal erkenningen op basis van de nationaliteit voor de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap van 2004 tot 2019;
- Het percentage erkenningen op basis van de nationaliteit voor de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap van 2004 tot 2019;
- Het aantal erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma voor de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap van 2010 tot 2019;
- Het percentage erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma voor de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap van 2010 tot 2019.

⁷ Jaarstatistieken van de beoefenaars van gezondheidszorgberoepen in 2019 (mei 2020), publicatie van de cel planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen. Beschikbaar op:

[Http://www.gezondheid.belgie.be/hwf](http://www.gezondheid.belgie.be/hwf) --> Publicaties.

Tandartsen: internationale mobiliteit

Cel planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen, DG Gezondheidszorg

5.3.1. Erkenningen op basis van de nationaliteit van de tandarts

Figuur 17 geeft de evolutie weer van het aantal erkenningen dat elk jaar werd toegekend, sinds 2004, op basis van de nationaliteit van de houder van die erkenning (Belgisch, niet-Belgisch) voor elke gemeenschap. Aangezien het kadaster samen met het rijksregister wordt geactualiseerd, gaat het om de nationaliteit van de houder op het ogenblik van de extracties.

Die gegevens hebben betrekking op de beroepsbeoefenaars met een adres in en buiten België.

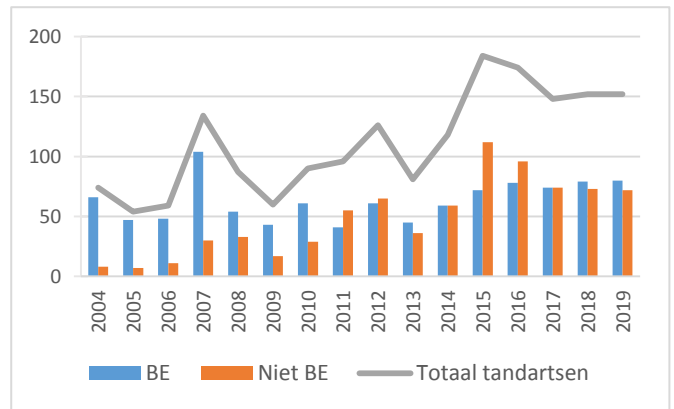
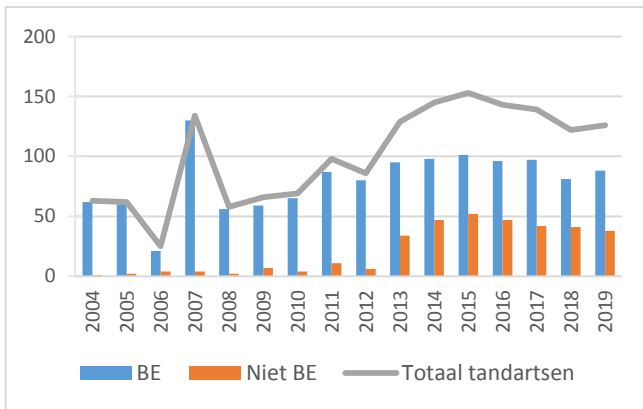
De gedetailleerde cijfers voor Frankrijk, Nederland, de rest van de landen van de EU, de landen buiten de EU en van niet-gekende nationaliteit zijn beschikbaar in Bijlage 12 voor de Vlaamse Gemeenschap en Bijlage 13 voor de Franse Gemeenschap.

Figuur 17. Evolutie van het aantal erkenningen op basis van de nationaliteit van de tandartsen, per bijzondere beroepstitel, per gemeenschap

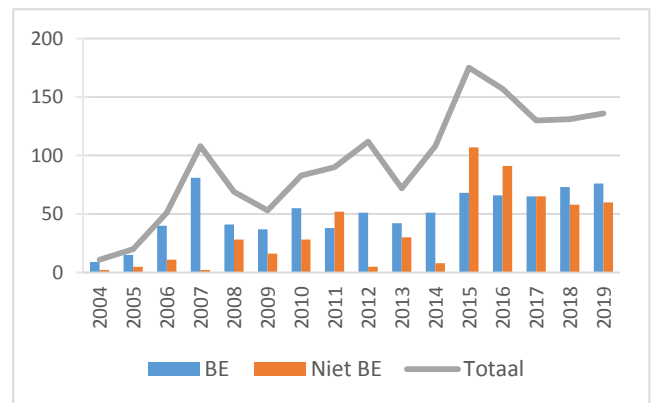
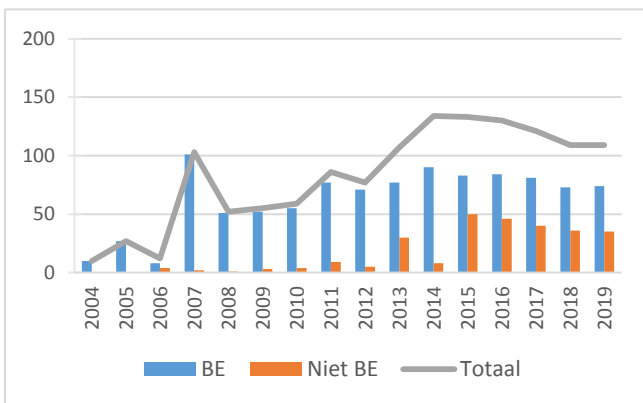
Vlaamse Gemeenschap

Franse Gemeenschap

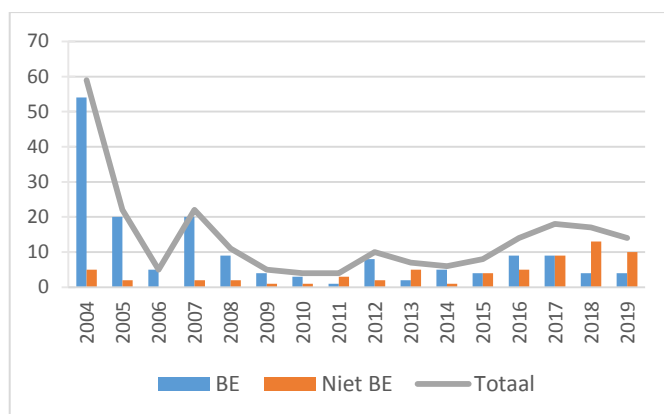
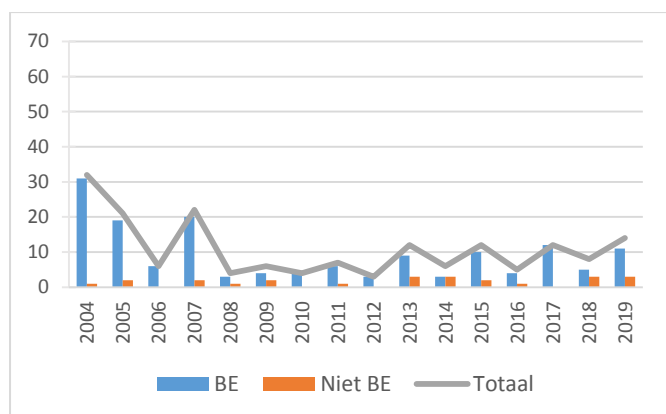
Totaal tandartsen

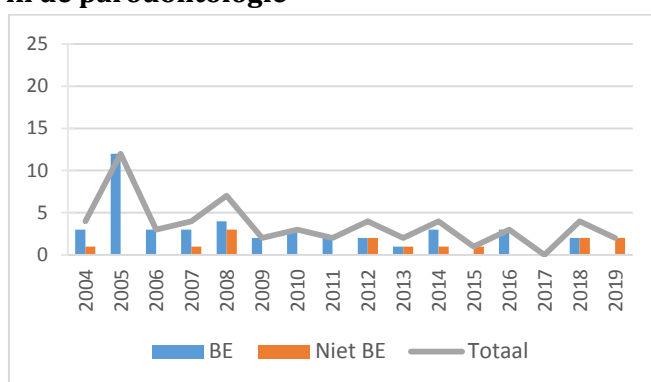
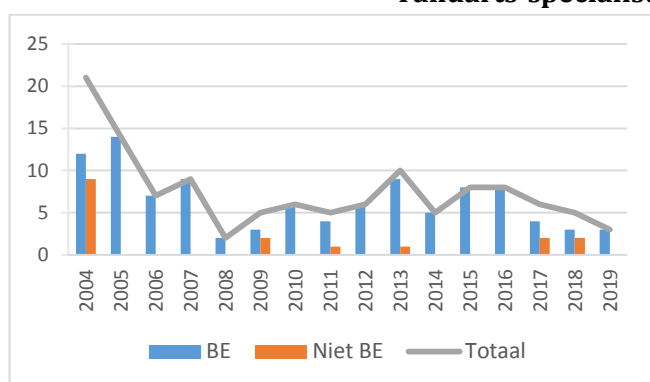
Algemeen tandarts

Tandarts-specialisten in de orthodontie

Tandarts-specialisten in de parodontologie

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020.

Het totale aantal jaarlijkse erkenningen kende zijn hoogtepunt in 2007 (als gevolg van veranderingen in de opleidingsduur en bijhorende uitbreiding van de RIZIV-nomenclatuur) en in de periode 2014-2016. Beide hoogtepunten zijn waar te nemen in beide gemeenschappen en vooral voor de bijzondere beroepstitels van algemeen tandarts en orthodontie. Nadien observeren we een lichte, neerwaartse evolutie die zich eveneens vertoont in beide gemeenschappen.

We zien in de Franse gemeenschap relatief meer erkenningen voor tandarts-specialisten in de parodontologie vergeleken met de Vlaamse gemeenschap en in de Vlaamse gemeenschap zien we relatief meer erkenningen voor tandarts-specialisten in de orthodontie in vergelijking met de Franse gemeenschap. Het aantal erkenningen van beide beroepstitels blijft laag.

Het aantal erkenningen dat werd toegekend aan gediplomeerden met een niet-Belgische nationaliteit verschilt van gemeenschap tot gemeenschap.

Voor de Vlaamse Gemeenschap:

Het aantal erkenningen dat werd toegekend aan gediplomeerden met een niet-Belgische nationaliteit ligt laag tot 2012 voor de algemeen tandartsen (maximaal 10%). Vanaf 2013 zien we een toename van het aandeel niet-Belgen die een erkenning als algemeen tandarts hebben aangevraagd. Dit aandeel blijft stabiel en bedraagt gemiddeld 33% voor de periode 2015-2019. De cijfers van de tandarts-specialisten in de orthodontie en de tandarts-specialisten in de parodontologie tonen deze evolutie niet.

Voor de Franse Gemeenschap:

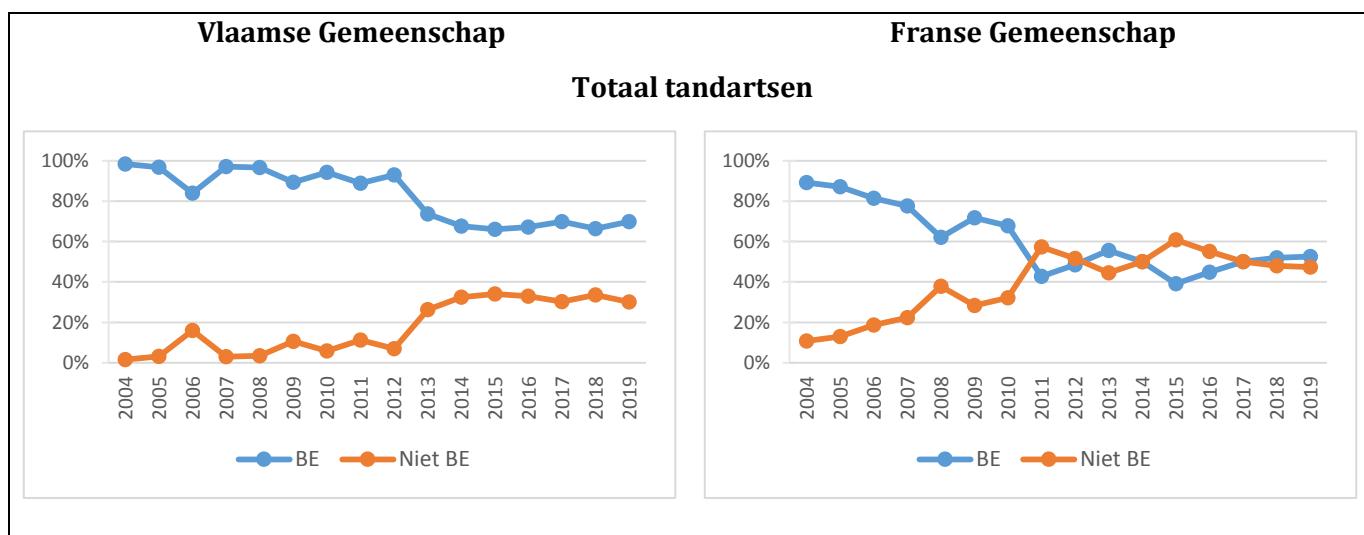
Het aantal erkenningen dat werd toegekend aan gediplomeerden met een niet-Belgische nationaliteit is hoger dan in de Vlaamse Gemeenschap. De erkenningen van gediplomeerden met een niet-Belgische nationaliteit nemen zeer sterk toe, en dit voor wat betreft het aantal Fransen en in grotere mate het aantal andere Europeanen, van respectievelijk 3 en 5 in 2004 naar 34 en 14 in 2018.

De eerste jaren is de toename van het aantal erkenningen vooral te wijten aan een toename van het aantal Fransen (22 in 2011; 42 in 2017). Vanaf 2011 zien we eveneens een sterke toename van het aantal personen afkomstig uit andere landen van Europa (gemiddeld 33 gediplomeerden per jaar).

Die toename van het aantal erkenningen die werden toegekend aan buitenlandse gediplomeerden doet zich enkel voor bij de algemeen tandartsen (van 16 in 2010 naar 76 in 2019). Bij de tandarts-specialisten in de orthodontie en in de parodontologie blijft het beperkt tot enkele eenheden, hoewel we bij de tandarts-specialisten in de orthodontie kunnen vaststellen dat het aantal niet-Belgen in de laatste jaren groter is dan het aantal Belgen.

Het percentage erkenningen op basis van de nationaliteit, per gemeenschap, wordt geïllustreerd in de onderstaande Figuur 18.

Figuur 18. Evolutie van het percentage erkenningen op basis van de nationaliteit van de tandartsen, per gemeenschap

Bron: extractie uit het kadaster 30/01/2020

Globaal genomen, neemt voor alle tandartsen het percentage erkenningen toegekend aan gediplomeerden met een niet-Belgische nationaliteit toe. De evolutie is verschillend op basis van de gemeenschap.

In de Vlaamse gemeenschap zien we in het begin van de geobserveerde periode een zeer klein aandeel van het aantal erkenningen toegekend aan niet-Belgen. Gemiddeld 5 erkenningen per jaar tot 2012 (maximaal 10%). Vanaf 2012 zien we een plotse toename van deze cijfers. In 2019 werd 30,2% van alle erkenningen toegekend aan een tandarts met een niet-Belgische nationaliteit.

In de Franse gemeenschap zet de toename zich meteen in vanaf 2004 (10,8%) tot 47,4% in 2019. De tendens verloopt ook meer geleidelijk. Wanneer we de laatste 5 jaar in beschouwing nemen, zien we dat het gemiddeld percentage erkenningen toegekend aan niet-Belgen 52,3% bedraagt. Dit betekent dat 1 op 2 erkenningen wordt toegekend aan tandartsen met een buitenlandse nationaliteit.

5.3.2. Erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma

De evolutie van het aantal en het percentage erkenningen toegekend op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma van de houder van die erkenning volgt dezelfde trends als de evolutie op basis van de nationaliteit van de tandarts.

De figuren en tabellen die de evolutie weergeven van het aantal en het percentage erkenningen toegekend op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma van 2010 tot 2019 werden opgenomen als bijlage: Bijlage 14 en Bijlage 15 voor de grafieken, en Bijlage 16 en Bijlage 17 voor de gegevens.

De cruciale vraag voor een adequate planning van het medisch aanbod in België is of de beroepsbeoefenaars die niet van Belgische afkomst zijn, maar in België hun opleiding volgen, in ons land blijven om er hun beroep uit te oefenen en aldus het Belgische tandartsenbestand versterken, of in tegendeel België verlaten (zie sectie 6).

5.4. Erkenning van de bijzondere beroepstitels behaald in het buitenland

De beroepserkenningen moeten behaald worden door de beroepsbeoefenaars die houder zijn van een Europees diploma (+ Zwitserland) om hun beroep te mogen uitoefenen in België.

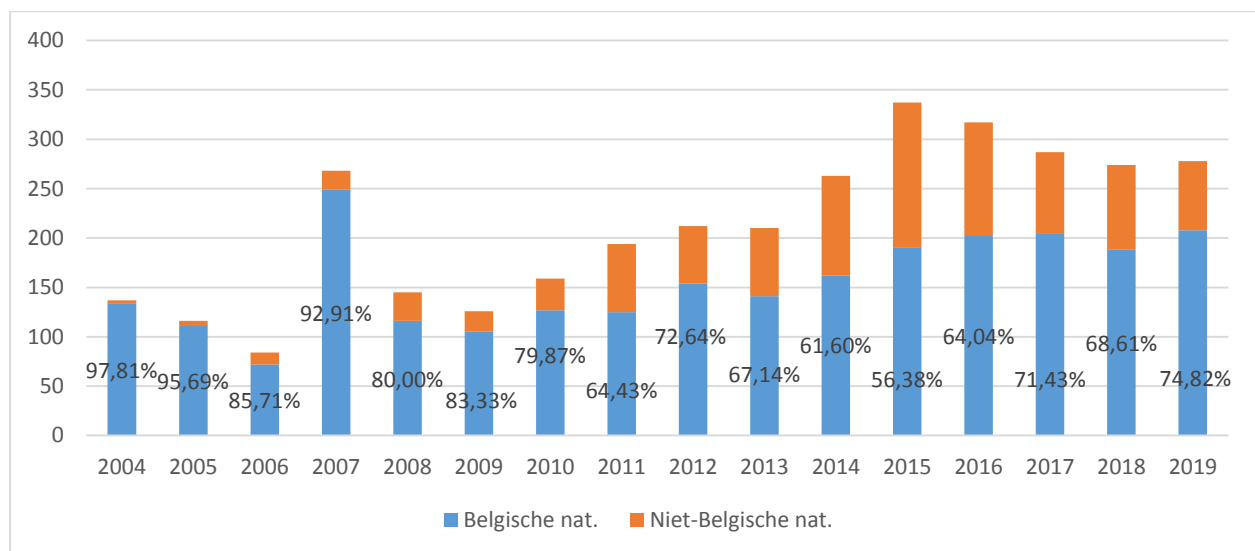
Richtlijn 2005/36/CE van het Europees parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties detailleert de reglementering.

Sinds 2012 worden de beroepserkenningen geregistreerd in het kadaster.

Door de zesde staatshervorming worden ze voortaan toegekend door de gemeenschappen.

Voorafgaande opmerking aangaande de interpretatie van de resultaten: de erkenningen weerspiegelen de intentie die de beroepsbeoefenaars hebben om te immigreren; het gaat dus niet om effectieve mobiliteit.

Figuur 19. Evolutie van het totale aantal beroepserkenningen voor de tandartsen met een bijzondere beroepstitel behaald in het buitenland, op basis van de nationaliteit van de tandarts

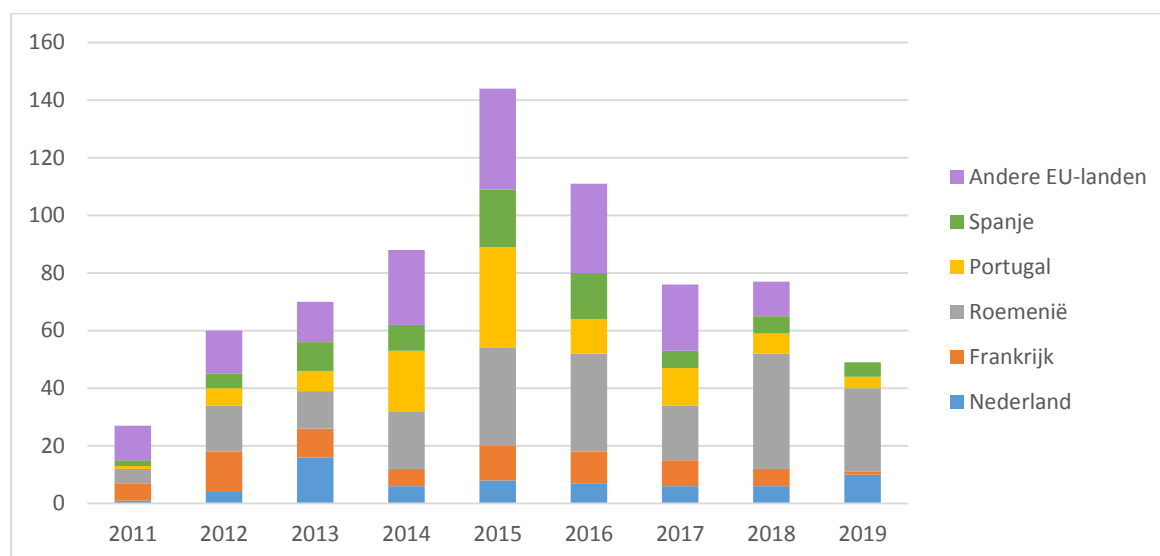

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020

De nationaliteit van de tandarts is de nationaliteit die vermeld wordt bij de extractie van de gegevens in 2020 en niet de nationaliteit van de tandarts bij zijn beroepserkenning. Daardoor kunnen de aantallen en de percentages tandartsen met de Belgische nationaliteit voor de langst geleden jaren dus overschat worden.

Het aantal beroepserkenningen neemt toe in de geobserveerde periode (van 137 in 2004 naar 278 in 2019). De piek in 2007 valt meteen op. Dit is te verklaren door de wijziging van het opleidingsaanbod en de uitbreiding van de daarbijhorende RIZIV-prestaties). Het lijkt erop dat men in 2006 heeft gewacht om zijn erkenning aan te vragen, om in 2007 een inhaalbeweging te zien. Vanaf 2007 stijgt het aantal erkenningen voor tandartsen met een buitenlands diploma gestaag, tot het zijn hoogtepunt bereikt in 2015 (337 erkenningen). De meest recente jaren tonen een gemiddeld aantal erkenning van 280 per jaar waarvan gemiddeld 80 door personen met een niet-Belgische nationaliteit.

Figuur 20. Evolutie van het aantal beroepserkenningen voor de tandartsen die beschikken over een bijzondere beroepstitel behaald in het buitenland, op basis van de oorsprong van het basisdiploma

Bron: extractie uit het kadaster van 29/01/2020.

De landen met meer dan 10 beroepserkenningen in 2019 zijn individueel gedetailleerd in deze figuur. De andere landen zijn gegroepeerd in de categorieën 'Andere EU-landen'. De details voor elk land staan vermeld in Bijlage 18.

Van 2011 tot 2019 bestaat het grootste aantal beroepserkenningen uit beroepsbeoefenaars die hun diploma hebben behaald in Roemenië (gemiddeld 23 personen). De tweede plaats is voor Portugal, waar gemiddeld 12 beroepsbeoefenaars hun diploma behaald hebben (met een piek van 35 in 2015). Voorts zijn ook Spanje, Frankrijk en Nederland vertegenwoordigd. De jaren 2015-2016 zijn uitschieters, daarna valt het aantal beroepsbeoefenaars met een buitenlands diploma terug, behalve voor diegenen met een Roemeens diploma.

5.5. Artikel 145 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de niet-Europese buitenlandse beroepsbeoefenaars

Artikel 145 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 is gericht op de buitenlandse beroepsbeoefenaars, andere dan Europese onderdanen, die houder zijn van een beroepsbekwaamheid die behaald werd buiten de Europese Economische Ruimte en die in België medische of paramedische activiteiten wensen uit te oefenen.

Dit artikel stelt de procedure vast voor die buitenlandse onderdanen om hun beroep in België te kunnen uitoefenen. Dit artikel voorziet erin dat deze buitenlandse beroepsbeoefenaar daartoe gemachtigd moet worden door de koning, nadat zijn buitenlands diploma gelijkwaardig werd verklaard door de bevoegde autoriteiten van een gemeenschap en na een positief advies te hebben gekregen van de Raad van de Tandheelkunde⁸ als de aanvraag betrekking heeft op de tandheelkunde.

Die buitenlandse beroepsbeoefenaar moet zich bovendien houden aan de andere verplichtingen die werden vastgesteld door de gecoördineerde wet van 10 mei 2015, met name wat betreft het visum.

Tabel 3 geeft het aantal visa van tandartsen die werden aangevraagd en toegekend voor niet-Europese buitenlandse beroepsbeoefenaars op basis van artikel 145 van 2011 tot 2019.

Tabel 3. Aantal aangevraagde en toegekende visa tandartsen artikel 145

JAAR	ARTIKEL 145	
	Aangevraagd	Toegekend
2011	1	1
2012	0	0
2013	5	2
2014	0	0
2015	6	4
2016	6	0
2017	7	5
2018	6	4
2019	6	0

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020

Er wordt één aanvraag per persoon meegerekend in deze tabel (de eerste die werd toegekend, als dat het geval is, of de eerste die werd aangevraagd)

Het aantal niet-Europese tandartsen dat een toelating aanvraagt om hun beroep in België uit te oefenen op basis van artikel 145 blijft stabiel; ongeveer 6 per jaar, met een verhouding van een derde Franstaligen en twee derde Nederlandstaligen de afgelopen drie jaar. Het aantal toegekende aanvragen is sterk wisselend; van 0 tot 5 goedgekeurde aanvragen per jaar.

⁸ Bij de wet van 22 april 2019 tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, in voege sinds 24 mei 2019, werd de adviesbevoegdheid overgeheveld van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België naar de Raad van de Tandheelkunde

5.6. Verdeling van de tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen op basis van hun nationaliteit

Deze paragraaf geeft de verdeling van de tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen **die gedomicilieerd zijn in België**, op basis van hun nationaliteit.

De selectie van gegevens uit het « kadaster » stemt overeen met die van de jaarstatistieken⁹:

- De tandarts moet "geïntegreerd" zijn in de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ), m.a.w. op basis van naam, voornaam, geslacht en geboortedatum herkenbaar zijn in de KSZ, en een geldig rijksregisternummer hebben¹⁰. De identiteitsgegevens moeten in het Rijksregister worden bijgewerkt en hij/zij moet in leven zijn op 31/12/2019;
- De erkenning en het visum van de tandarts moeten geldig zijn op 31/12/2019. Enkel de definitieve visa worden meegeteld (de tijdelijke visa voor de tandartsen worden niet meegerekend in de statistieken);
- De tandarts moet een wettelijke woonplaats hebben in België op 31/12/2019.

Figuur 21 geeft het aantal en het percentage erkende tandartsen, gedomicilieerd in België, met de Belgische en de buitenlandse nationaliteit op 31/12/2019.

⁹ Jaarstatistieken van de beoefenaars van gezondheidszorgberoepen in België 2019 (mei 2020), publicatie van de Cel Planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen. Beschikbaar op:

<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/hwf-statan-2019>.

¹⁰ Er werd geen rekening gehouden met de "bis"-nummers (voor de buitenlanders).

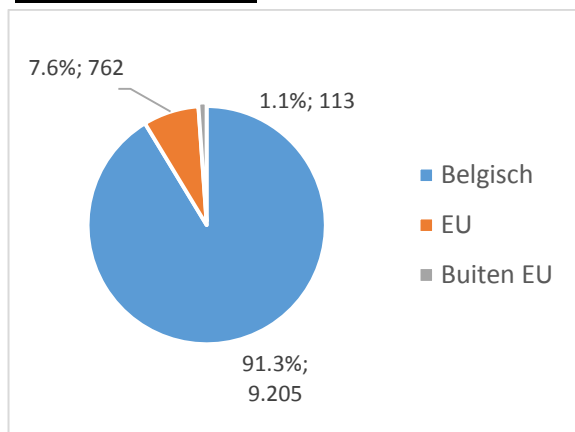
Tandartsen: internationale mobiliteit

Cel planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen, DG Gezondheidszorg

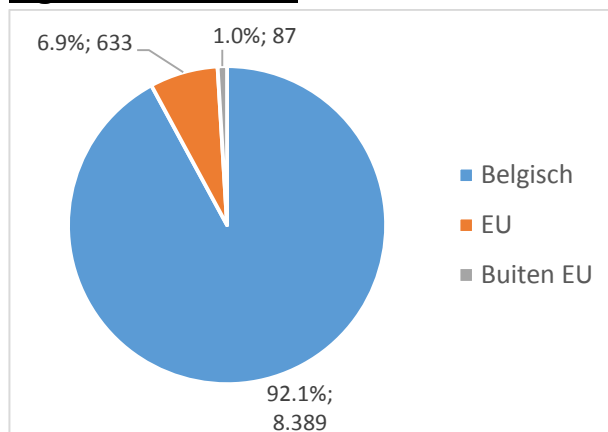

Figuur 21. Aantal en percentage tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen in België en gedomicilieerd in België met de Belgische en de buitenlandse nationaliteit, op 31/12/2019

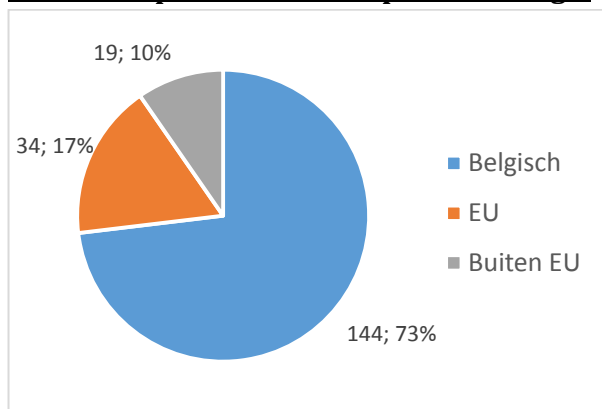
Totaal tandartsen

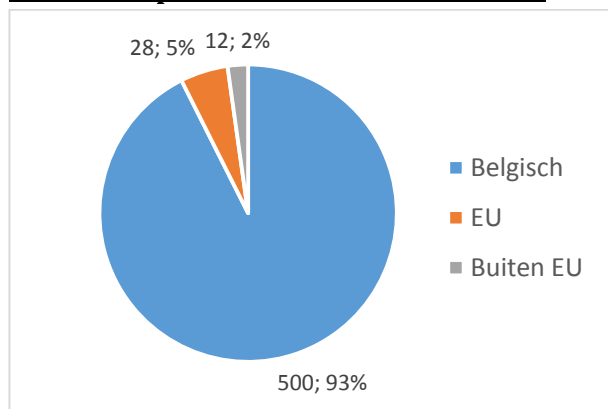
Algemeen tandartsen

Tandarts-specialisten in de parodontologie

Tandarts-specialisten in de orthodontie

Bron: Jaarstatistieken van de beoefenaars van gezondheidszorgberoepen in België, 2020 (extractie uit het kadaster van 31/03/2020).

Het aandeel tandartsen dat hun beroep mag uitoefenen, gedomicilieerd in België en met de buitenlandse nationaliteit bedraagt 7,9% voor de algemeen tandartsen, 27% voor de tandarts-specialisten in de parodontologie en 7% voor de tandarts-specialisten in de orthodontie, ofwel 8,7% voor het totaal aan tandartsen. De beroepsbeoefenaars met een Europese nationaliteit zijn talrijker dan het aantal buitenlandse beroepsbeoefenaars met een niet-Europese nationaliteit.

5.7. Verdeling van de tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen op basis van hun land van oorsprong

Deze paragraaf geeft de verdeling van de tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen, **gedomicilieerd in België of in het buitenland**, op basis van hun Belgische of buitenlandse oorsprong (houders van een diploma behaald in het buitenland). Vanaf 2014 worden de gegevens van de tandartsen van buitenlandse afkomst ook weergegeven op basis van de nationaliteit van de tandarts (Belgisch of niet-Belgisch).

De gegevens zijn afkomstig uit het « kadaster » van 30/01/2020.

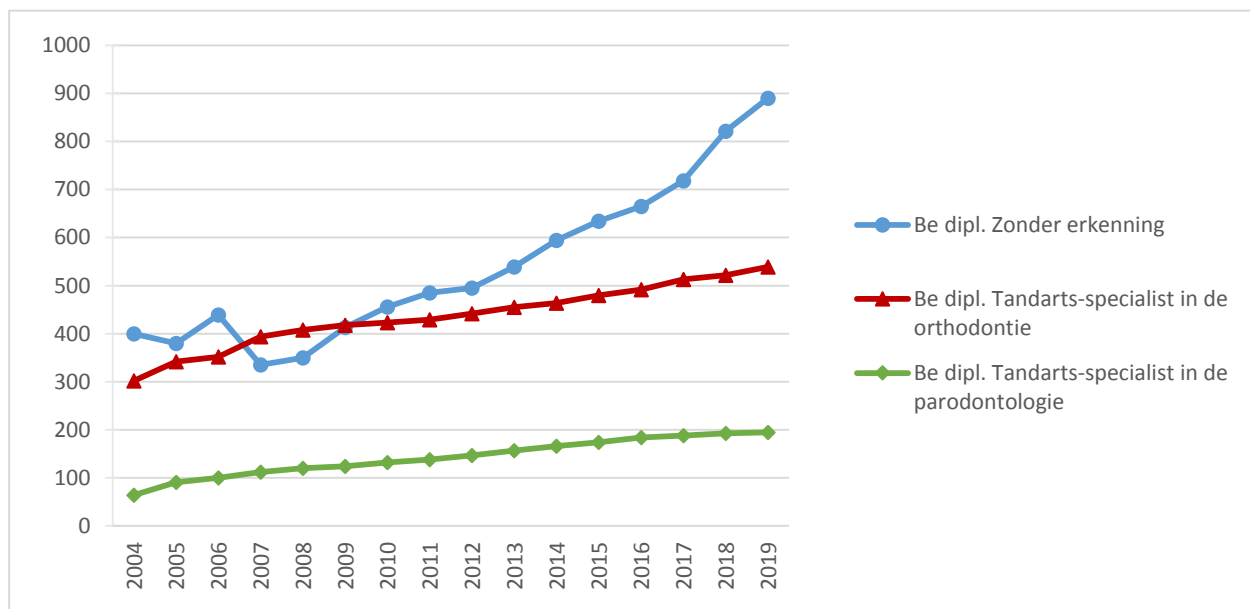
De categorie « zonder erkenning » omvat de tandartsen die enkel het basisdiploma behaalden, waarvan een deel verder opleiding volgt.

De onderstaande grafieken tonen verschillende evoluties:

- Het aantal tandartsen van Belgische afkomst, van 2004 tot 2019, volgens het type erkenning;
- Het aantal tandartsen van buitenlandse afkomst, van 2004 tot 2019, volgens het type erkenning;
- De percentages tandartsen van Belgische en buitenlandse afkomst, van 2004 tot 2019, volgens het type erkenning.

Details over de aantallen zijn te vinden in Bijlage 19.

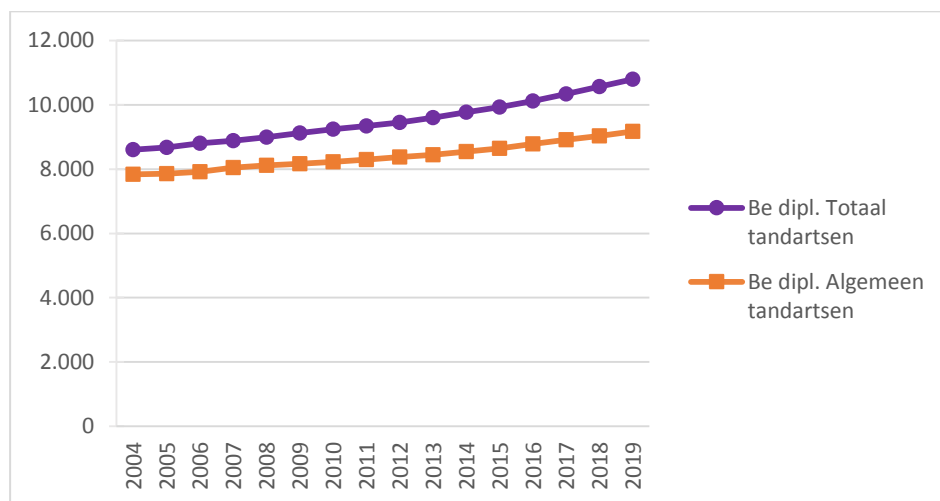
Figuur 22a. Evolutie van het aantal tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen met een basisdiploma uitgereikt in België volgens het type erkenning: tandarts-specialist in de orthodontie, tandarts-specialist in de parodontologie, tandartsen zonder erkenning

Bron: extractie uit het kadaster van 30/03/2020.

Be dipl.: houders van een diploma behaald in België.

Figuur 23b. Evolutie van het aantal tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen met een basisdiploma uitgereikt in België volgens het type erkenning: algemeen tandartsen en totaal aantal tandartsen

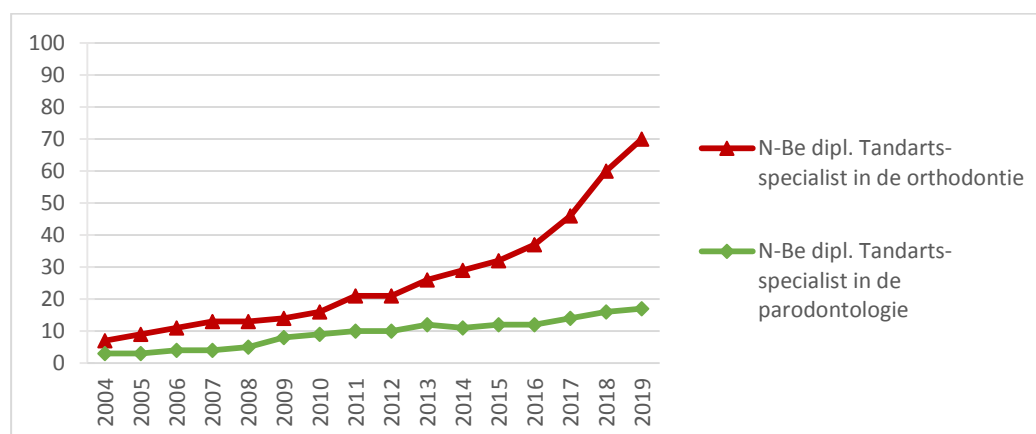
Bron: extractie uit het kadaster van 30/03/2020

Be dipl.: houders van een diploma behaald in België.

Figuur 22a en 21b tonen de stijging van het totale aantal tandartsen van Belgische afkomst sinds 2004. Deze stijging kan vooral worden toegeschreven aan het toegenomen aantal algemene tandartsen (+1.332 in de geobserveerde periode; ofwel een toename met 17%). De evolutie van de andere bijzondere beroepstitels is verschillend. Hoewel het aantal tandarts-specialisten in de orthodontie (+237) en de parodontologie (+131) niet zo sterk toeneemt in vergelijking met de toename van het algemeen tandartsen, is er wel sprake van een zeer sterke procentuele toename (resp. 78% en 205%).

Ook het aantal tandartsen zonder erkenning draagt bij aan het toegenomen aantal tandartsen. Het aantal tandartsen zonder erkenning is in de beschouwde periode toegenomen met 490 individuen, wat overeenkomt met een procentuele toename van 123%.

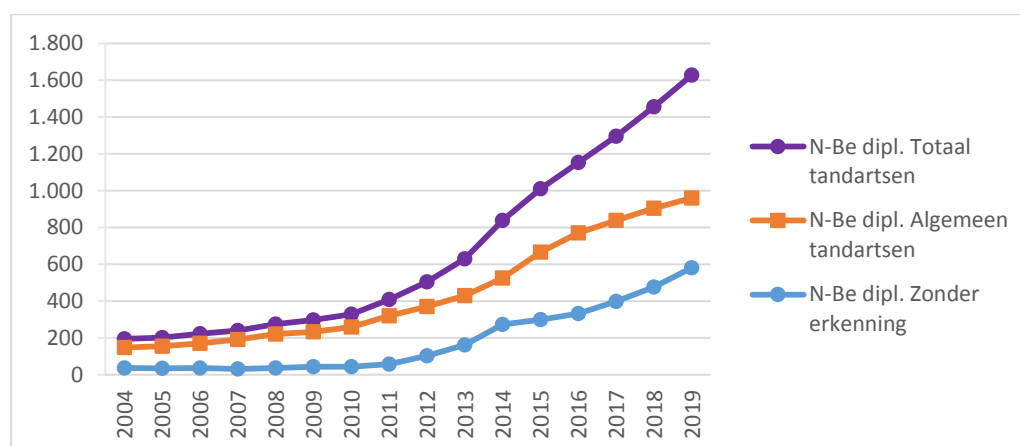
Figuur 24a. Evolutie van het aantal tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen met een basisdiploma uitgereikt in het buitenland volgens het type erkenning: tandarts-specialisten in de orthodontie en tandarts-specialisten in de parodontologie

Bron: extractie uit het kadaster van 30/03/2020.

N-Be dipl.: houders van een diploma behaald in het buitenland.

Figuur 25b. Evolutie van het aantal tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen met een basisdiploma uitgereikt in het buitenland volgens het type erkenning: algemeen tandartsen, tandartsen zonder erkenning en totaal aantal tandartsen (inclusief zonder erkenning)

Bron: extractie uit het kadaster van 30/03/2020.

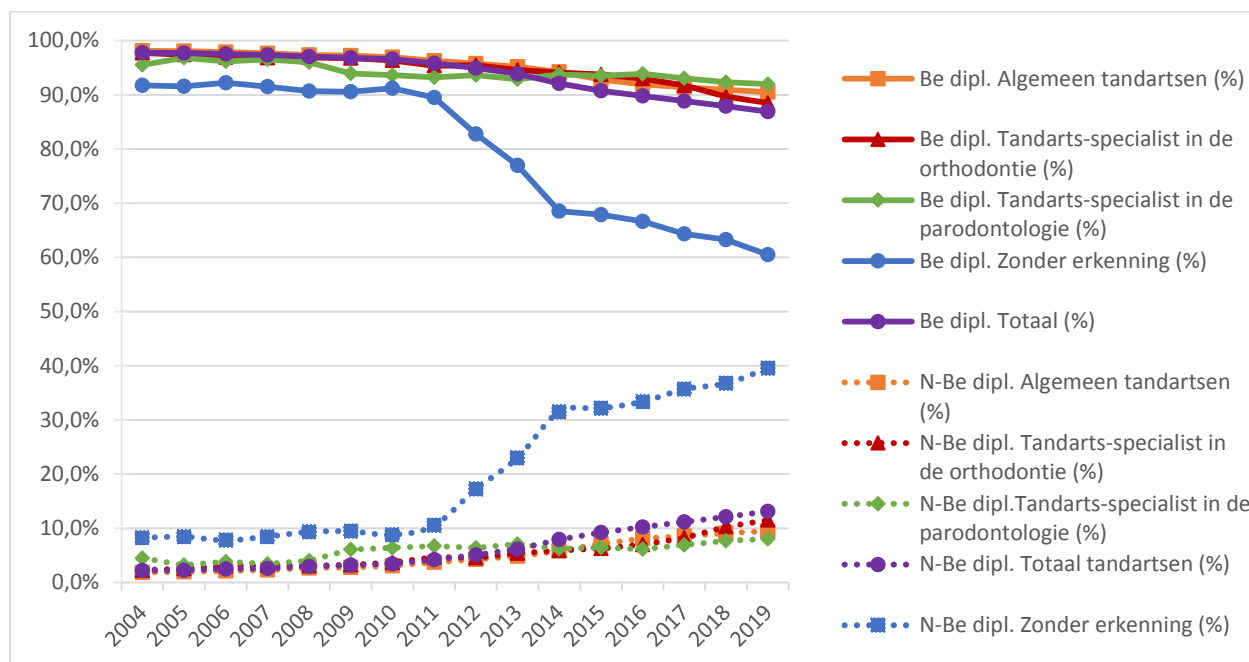
N-Be dipl.: houders van een diploma behaald in het buitenland.

Figuur 24a en 22b tonen dat het aantal tandartsen van buitenlandse afkomst sterk toeneemt in de beschouwde periode. In 2004 waren er 194 tandartsen met een buitenlands basisdiploma, in 2019 zijn dit er 1.629, wat bijna een vertienvoudiging is. De totale toename is vooral toe te schrijven aan de algemene tandartsen (+813; +649%) en aan de tandartsen zonder erkenning (+545; +1614%).

Wat betreft de tandarts-specialisten in de parodontologie en de orthodontie zien we een stabiele toename van het aantal tandartsen met een buitenlands basisdiploma. Hoewel de toename in absolute aantallen niet zo sterk is (resp. +14 en +63), zien we ook bij deze groep een grote procentuele toename (resp. 1000% en 567%).

Figuur 26. Evolutie van het percentage tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen met een basisdiploma uitgereikt in België en in het buitenland volgens het type erkenning

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020.

Dipl. Be : tandartsen houder van een diploma behaald in België.

Dipl. N-Be : tandartsen houder van een diploma behaald in het buitenland.

Deze figuur toont de procentuele verhouding van het aantal tandartsen met een Belgisch of een buitenlands basisdiploma. In de vorige figuren konden we reeds opmerken dat het aantal tandartsen met een buitenlands basisdiploma de voorbije jaren sterk toenam. Dezelfde evolutie nemen we ook hier waar. Vanaf 2014 zien we dat het percentage tandartsen met een buitenlands basisdiploma toeneemt voor alle bijzondere beroepstitels. Bij de tandartsen zonder erkenning is de toename meer uitgesproken. 40% van de tandartsen zonder erkenning heeft een buitenlands basisdiploma.

6. Actieve beroepsbeoefenaars

Het is belangrijk om de activiteitsgraad van de tandartsen in België te kwantificeren en om te bepalen of er een verschil is volgens het land van oorsprong.

De gegevens in verband met de activiteit van de beroepsbeoefenaars in België werden verkregen in het kader van het project **PlanKad Tandartsen**.

Dit project verzamelt sociaal-economische gegevens die worden verkregen door verschillende databases te **koppelen**:

- de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (federale databank van de gezondheidszorgbeoefenaars of "kadaster" van FOD VVVL), voor de gegevens over de diploma's, erkenningen, visa, specialisaties, etc.;
- het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV), voor de gegevens over de activiteit van de beroepsbeoefenaars (prestaties, nomenclatuur, forfaits, etc.);
- de Rijksdienst voor sociale zekerheid (RSZ) en de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten (RSZ-PPO, daarna DIBISS en nu deel van de RSZ), voor de gegevens over de beroepsactiviteit als werknemer;
- het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ), voor de gegevens over de beroepsactiviteit als zelfstandige.

De laatste koppeling PlanKad Tandartsen heeft betrekking op de jaren 2004 tot 2016. Ze maakt het mogelijk om een nauwkeurig beeld te krijgen, over een aantal jaar, van het aantal actieve beroepsbeoefenaars en van hun activiteitssector, en de beroepsbeoefenaars te onderscheiden op basis van hun nationaliteit.

Bijlage 20 vat de informatie samen in verband met de mobiliteit van de tandartsen die actief zijn in de gezondheidszorg, die uit de gekoppelde gegevens werd gehaald, voor het jaar 2016.

De resultaten worden opgesplitst op basis van de **3 bijzondere beroepstitels**. Aan die specialiteiten worden op het einde van de tabel totalen toegevoegd:

- alle tandartsen zonder specialisme of erkenning;
- totaal tandartsen met een bijzondere beroepstitel;
- alle kandidaat tandartsen in opleiding.

Een tandarts die over een visum beschikt wordt beschouwd als **professioneel actief** (PA) in België (voor het RIZIV en/of de RSZ) als hij voldoet aan minstens één van de volgende voorwaarden:

- hij is als zelfstandige ingeschreven bij het RSVZ op 31/12/2016, of
- hij is op 31/12/2016 opgenomen in de gegevensbank van RSZ+ met minstens 0,1 jaarlijks VTE.

Een tandarts die beschikt over een visum wordt beschouwd als **practising** (PR), of actief in de gezondheidszorg, als hij aan minstens één van de volgende voorwaarden voldoet:

- hij is als zelfstandige ingeschreven bij het RSVZ op 31/12/2016 en minstens 300 prestaties van artikel 5 binnen de RIZIV-nomenclatuur heeft verricht in het desbetreffend jaar
- hij is op 31/12/2016 opgenomen in de gegevensbank RSZ+ met minstens 0,1 VTE/jaar en met minstens één werkgever in de gezondheidszorgsector.

Het **voltijds equivalent** (VTE) duidt de hoeveelheid werk aan die een persoon verricht in verhouding tot het werkvolume van een normale voltijdse betrekking. Voor meer informatie met betrekking tot de methodologie van het PlanKad rapport kan u volgend document raadplegen: [PlanKad rapport Tandartsen: inleiding & methodologie](#).

6.1. Beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg in België

Op basis van PlanKad 2016 zijn er van de 10.455 tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen, 8.107 tandartsen (78%) actief op de Belgische arbeidsmarkt en 7.313 tandartsen (70%) actief op de Belgische arbeidsmarkt in de sector van de gezondheidszorg.

Figuur 27 geeft het aantal beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg op de arbeidsmarkt in België op basis van de nationaliteit (Belgisch en niet-Belgisch) en op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma (België en buiten België). Bijlage 20 geeft ook het aantal VTE's dat gemiddeld wordt gepresteerd per beroepsbeoefenaar, voor de activiteiten die terugbetaald worden door het RIZIV en de activiteiten in loondienst, op basis van de nationaliteit (Belgisch en niet-Belgisch).

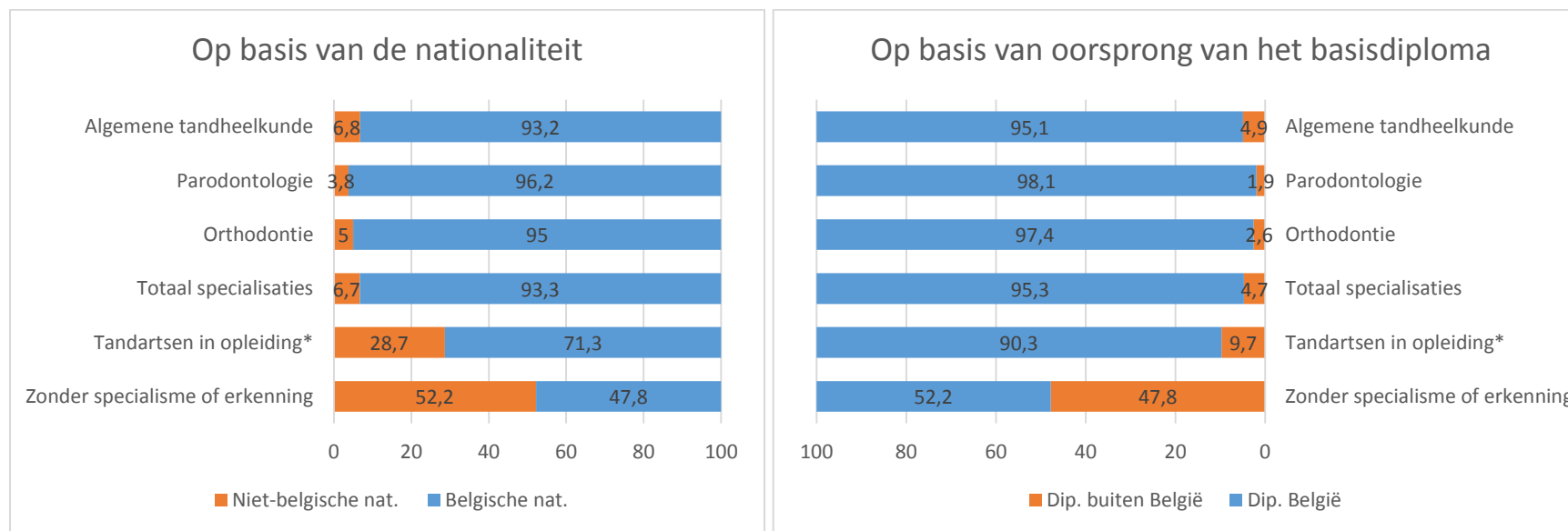
In totaal voor het geheel van de tandartsen actief in de gezondheidszorg in België:

- heeft 7,1% **niet** de Belgische nationaliteit (536 tandartsen);
- heeft 4,8% zijn basisdiploma **niet in** België behaald (360 tandartsen);
- heeft 3,0% zijn specialisatiestage **niet in** België verricht (219 tandartsen);
- ligt het gemiddeld activiteitsniveau van de buitenlandse tandartsen met een bijzondere beroepstitel lager dan dat van de Belgische (0,94 tegenover 1,05).

De globale cijfers verhullen geen grote verschillen tussen de bijzondere beroepstitels.

Wat betreft de tandartsen in opleiding en de beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg in België die geen specialisme of erkenning hebben, ligt het percentage niet-Belgen hoger (resp. 28,7% en 52,2%).

Figuur 27. Verdeling van de beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg in België op basis van de nationaliteit en op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma, per bijzondere beroepstitel, in 2016

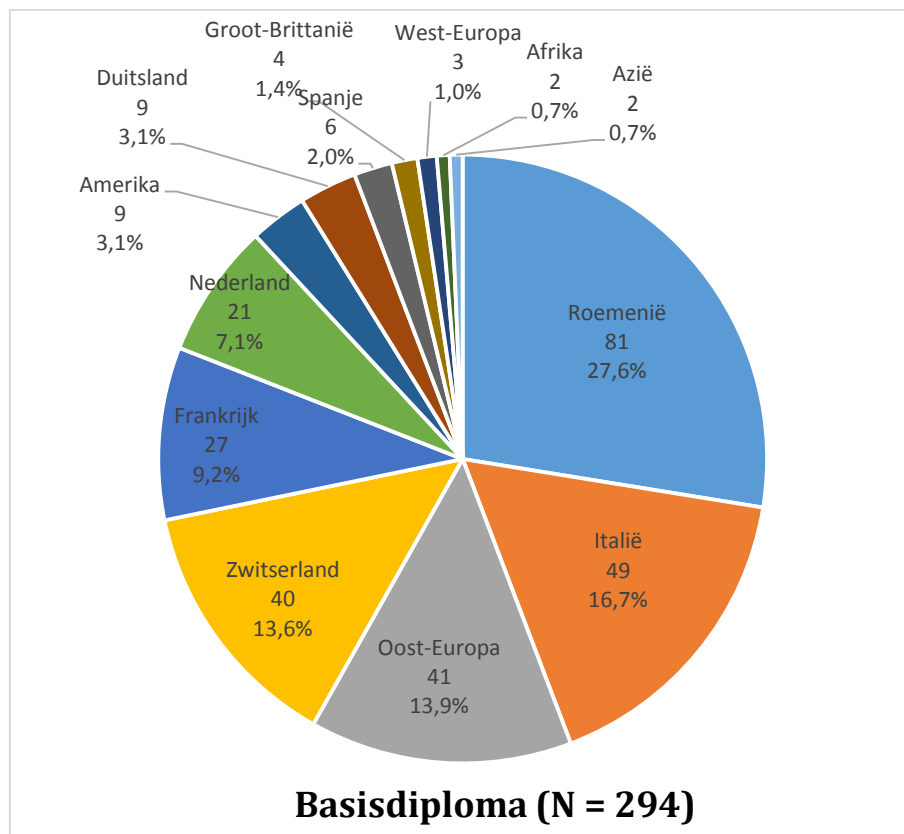
Bron: PlanKad Tandartsen op de arbeidsmarkt, 2004-2016.

* De tandartsen in opleiding worden in rekening genomen vanaf zij actief zijn op de Belgische arbeidsmarkt, ongeacht de sector waarin zij tewerkgesteld zijn.

Figuur 28 toont dat ruim twee derde van de beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg in België die hun basisdiploma niet in België hebben behaald, hun basisopleiding gevolgd hebben in Roemenië (27,6%), Italië (16,7%), rest van Oost-Europa (13,9%) en Zwitserland (13,6%).

Figuur 28. Oorsprong van het basisdiploma voor de tandartsen actief in de gezondheidszorg in België op 31/12/2016 die hun basisopleiding in het buitenland hebben gevolgd

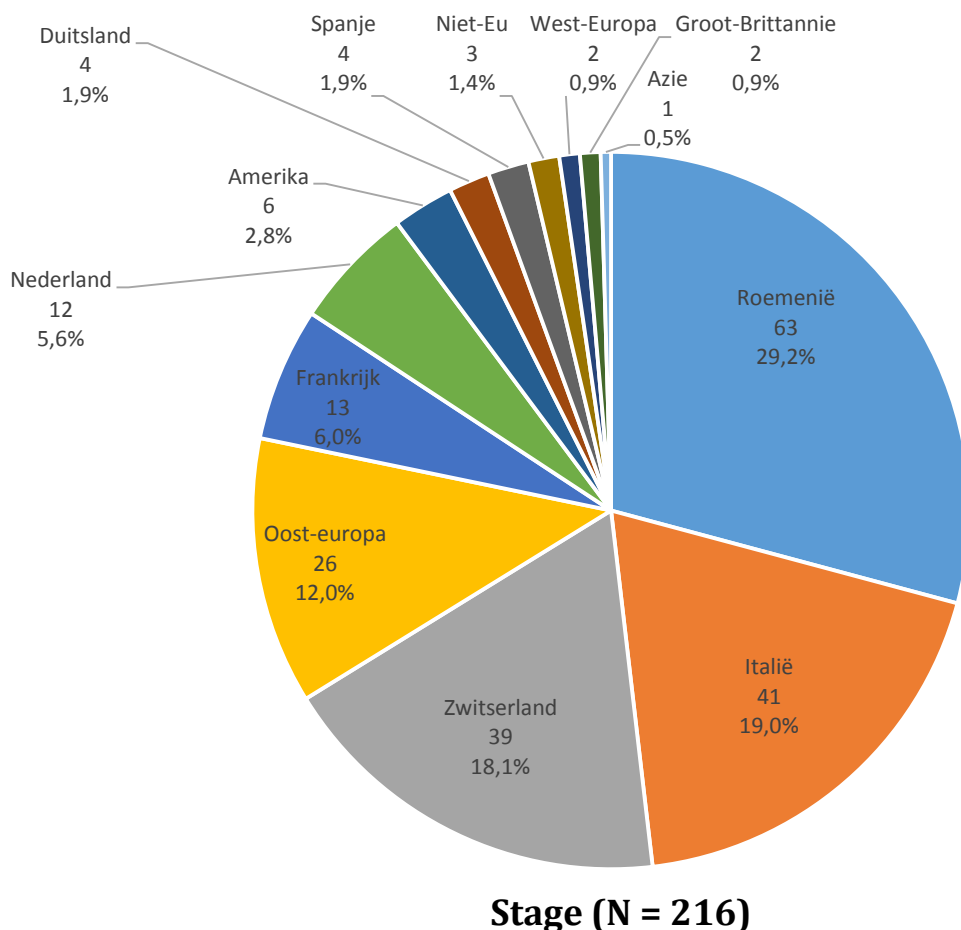
Bron: gegevens van PlanKad 2004-2016.

De tandartsen met een diploma waarvan de oorsprong niet gekend is, zijn niet opgenomen in die aantallen.

Als we kijken naar de beroepsbeoefenaars die actief zijn in de gezondheidszorg in België en die hun specialisatie in het buitenland hebben behaald, zien we de 4 zelfde landen bovenaan (Roemenië, Italië, rest van Oost-Europa en Zwitserland), met het hoogste percentage voor Roemenië (28,6%). De tandartsen die hun diploma in het buitenland hebben behaald, hebben ook allemaal hun specialisatie in datzelfde land gevolgd.

Figuur 29. Oorsprong van de specialisatie voor de tandartsen actief in de gezondheidszorg in België op 31/12/2016 die hun specialisatie in het buitenland hebben behaald

Bron: gegevens van PlanKad 2004-2016.

De tandartsen zonder erkennina zijn niet opgenomen in die aantallen.

Wanneer we kijken naar de nationaliteit van deze tandartsen die zowel hun basisdiploma als hun specialisatie hebben afgerond in het buitenland, is het duidelijk dat de nationaliteit hetzelfde is als het land van het basisdiploma. Slechts enkelen hebben een Belgische nationaliteit (al dan niet verkregen) (36 personen).

6.2. Longitudinaal profiel van de nieuwe tandartsen met een buitenlandse nationaliteit die actief zijn in de gezondheidszorg in België

Aan de hand van de gegevens van het PlanKad Tandartsen 2004-2016¹¹, kunnen we de niet-Belgische tandartsen isoleren die de Belgische arbeidsmarkt betraden tussen 2005 en 2016, en die in deze periode (tot 2016) minstens één jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg.

Tabel 3 beschrijft die nieuwe niet-Belgische tandartsen op basis van geslacht, gemeenschap en domicilie.

Tabel 3. Kenmerken van de nieuwe tandartsen met een niet-Belgische nationaliteit die hun beroep mogen uitoefenen tussen 2005 en 2016 en die tot 2016 minstens één jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van de oorsprong van hun basisdiploma, 31/12/2016

Basisdiploma	PR		Vrouwen		Franse Gemeenschap		Vlaamse Gemeenschap		Domicilie buitenland	
	N	%	n	% N	n	% N	n	% N	n	% N
Belgisch	135	31,8%	66	48,9%	121	89,6%	14	10,4%	16	11,9%
Niet-Belgisch	289	68,2%	172	59,5%	190	65,7%	99	34,3%	42	14,5%
Totaal	424	100,0%	238	56,1%	311	73,3%	113	26,7%	58	13,7%

Bron: gegevens van PlanKad 2004-2016

Uit de analyse van de kenmerken van die nieuwe niet-Belgische tandartsen die tot 2016 minstens één jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg (424 tandartsen) blijkt dat:

- 3/4 tot de Franse Gemeenschap behoort (311, zijnde 73,3%), het merendeel tandartsen die hun basisdiploma in het buitenland hebben behaald: 65,7%,
- 13,7% zijn domicilie in het buitenland heeft bij de extractie van de gegevens (11,9% voor die met een Belgisch diploma en 14,5% voor de anderen),
- 2/3 van die niet-Belgische tandartsen een van de volgende nationaliteiten heeft:
 - Frans (30,2%): 128 tandartsen waarvan $\frac{3}{4}$ een Belgisch basisdiploma (94 personen),
 - Roemeens (14,6%): 62 tandartsen die allemaal een niet-Belgisch basisdiploma hebben,
 - Italiaans (11,8%): 50 tandartsen die bijna allemaal een niet-Belgisch basisdiploma hebben (47), en
 - Zwitsers (11,1%): 47 tandartsen die eveneens allemaal een niet-Belgisch basisdiploma hebben.

Wanneer die niet-Belgische tandartsen hun beroep uitoefenen in België, blijven ze dan hun beroep uitoefenen in België voor de rest van hun loopbaan of keren ze terug naar hun land van oorsprong? Er werd een selectie uitgevoerd om minstens 3 jaar afstand te creëren voor de opvolging van de individuen: eerste jaar dat ze hun beroep mochten uitoefenen dient tussen 2005 en 2013 te vallen.

In de onderstaande tabel vergelijken we de niet-Belgische tandartsen die hun basisdiploma behaald hebben in België met de niet-Belgische tandartsen die hun basisdiploma behaald hebben in het buitenland. De geobserveerde verschillen zijn klein. Zo is ongeveer **93%** van de niet-Belgische tandartsen met het basisdiploma behaald in België nog steeds actief in de gezondheidszorg in 2016, terwijl dit **100%** is voor zij die hun basisdiploma in het buitenland hebben behaald (Tabel 4). Bij de

¹¹ Tandartsen op de arbeidsmarkt 2004-2016 (september 2019), publicatie van de Cel Planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen. Beschikbaar op:

<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/hwf-plankad-tandartsen-2004-2016>.

Tandartsen: internationale mobiliteit

Cel planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen, DG Gezondheidszorg

niet-Belgische tandartsen die in 2016 niet actief zijn in de gezondheidszorg op het Belgisch grondgebied bedraagt de gemiddelde duur van de jaren in activiteit **2,9 jaar** voor de tandartsen met het basisdiploma behaald in België en **2,2 jaar** voor de tandartsen met het basisdiploma behaald in het buitenland (Tabel 4).

Tabel 4. Profiel van de tandartsen met een niet-Belgische nationaliteit die minstens één jaar actief waren in de gezondheidszorg tot het jaar 2016, op basis van de oorsprong van hun basisdiploma (Selectie: eerste jaar LTP tussen 2005 en 2013), 31/12/2016

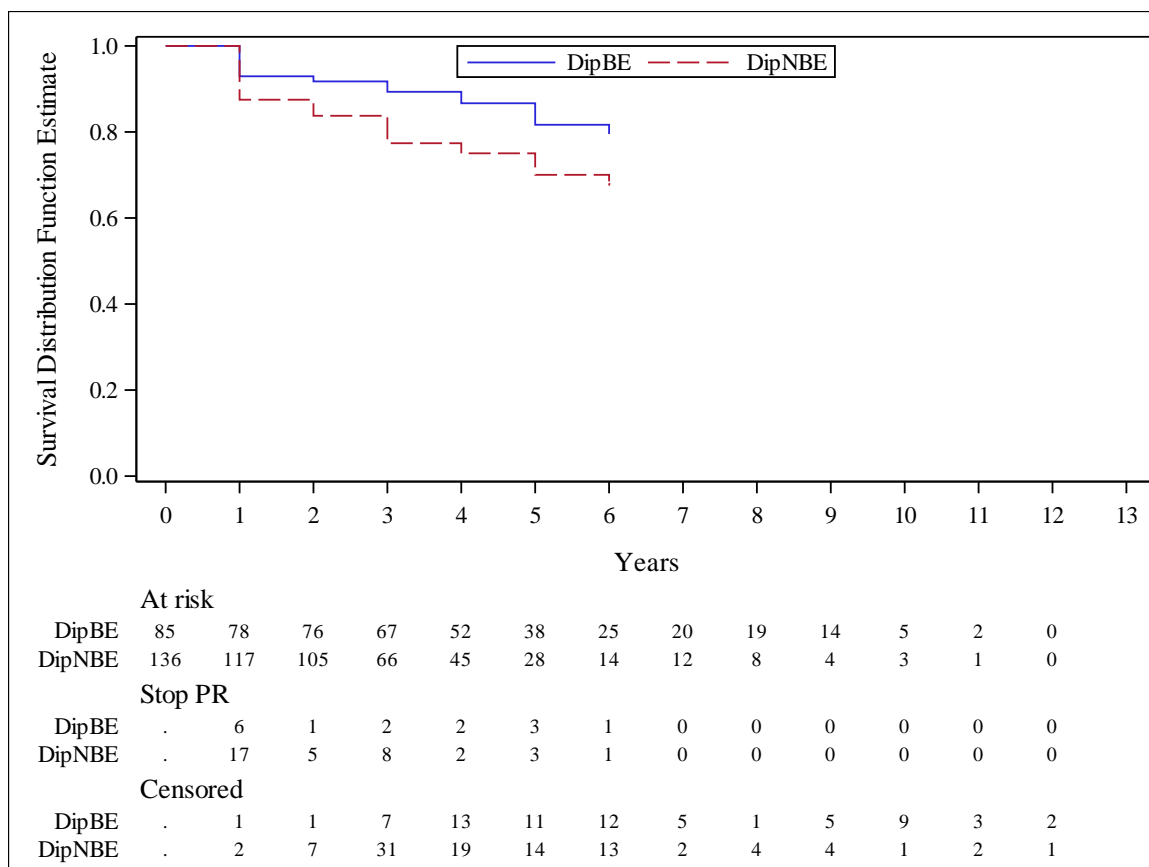
Basisdiploma	PR in 2016						Niet PR in 2016						
				Aantal jaar tussen LTP en PR		Zonder onderbreking			Aantal jaar tussen LTP en PR		Aantal jaar PR		Zonder onderbreking
	N	n	%	Gem.	Med.	%	n	%	Gem.	Med.	Gem.	Med.	%
Belgisch	83	68	81,9	1,0	1,0	92,6	15	18,1	0,5	0,0	2,9	3,0	100,0
Niet-Belgisch	136	100	73,5	1,8	1,0	100,0	36	26,5	1,2	1,0	2,2	2,0	97,2

Bron: gegevens van PlanKad 2004-2016

De onderstaande Figuur 27 geeft de 'overlevingscurve', in ons geval wil dat zeggen, de duur van de beroepsuitoefening in de gezondheidszorg in België voor de niet-Belgische tandartsen. De blauwe curve staat voor diegenen die hun basisdiploma in België hebben behaald, de rode curve voor diegenen van wie het basisdiploma werd behaald in het buitenland. Elke daling stemt overeen met één of meerdere niet-Belgische tandartsen die hun praktijk in de gezondheidszorg in België stopzetten.

Zo stellen we vast dat de niet-Belgische tandartsen met een basisdiploma behaald in het buitenland hun praktijk bijna dubbel zo snel stopzetten als de tandartsen met een Belgisch basisdiploma. Bij de tandartsen met een buitenlands basisdiploma is na drie jaar de helft al gestopt. Bij diegenen met een Belgisch basisdiploma is dat na 5 jaar.

Figuur 30. Overlevingscurve van de tandartsen (totaal) met een niet-Belgische nationaliteit met het eerste jaar LTP tussen 2005 en 2013 en die tot 2016 minstens een jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van de oorsprong van het basisdiploma, 31/12/2016

Bron: gegevens van PlanKad 2004-2016

At risk = tandartsen actief in de gezondheidszorg in België.

Stop PR = tandartsen die hun praktijk in de gezondheidszorg in België stopzetten.

Censored = tandartsen nog steeds actief in de gezondheidszorg in 2016, laatste beschikbare jaar (de zogenaamde 'gecensureerde' tandartsen).

De analyse per gemeenschap wijst op een gelijkaardige evolutie tussen de gemeenschappen. Na drie jaar is de helft nog actief in de gezondheidszorg in België (Bijlage 21).

De plaats van domicilie die vermeldt staat bij de extractie van de gegevens toont duidelijk een verschil in gedrag wat betreft de beroepspraktijk in de gezondheidszorg in België, zoals blijkt uit Bijlage 22. Tandartsen die niet langer in België wonen, zetten ook hun activiteit in de Belgische gezondheidszorg sneller stop.

Tot slot blijkt uit de analyse op basis van de 4 meest vertegenwoordigde nationaliteiten (Bijlage 23) dat ongeveer 20% van de tandartsen met een buitenlandse nationaliteit na 2 jaar niet meer actief zijn in de gezondheidszorg. Er is weinig verschil te merken tussen de nationaliteiten, hoewel het aandeel tandartsen die hun praktijk stopzetten iets hoger ligt bij de tandartsen met de Italiaanse nationaliteit.

6.3. Inactieve beroepsbeoefenaars in België

Het is mogelijk om informatie te verkrijgen over de beroepsbeoefenaars die naar België komen (om een opleiding te volgen, zich te registreren of te werken), maar het is moeilijker om informatie te verkrijgen over de beroepsbeoefenaars die België verlaten.

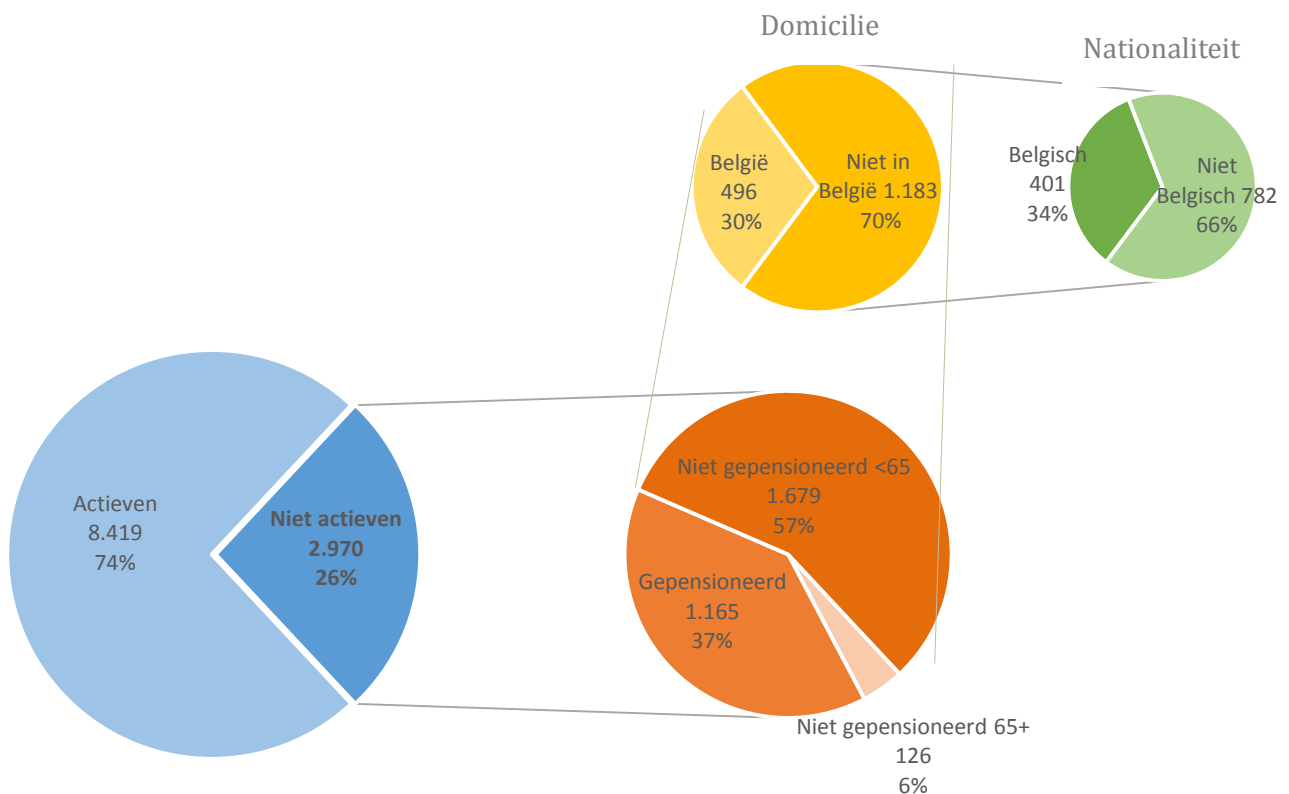
PlanKad Tandartsen 2004-2016 geeft een raming van het aantal beroepsbeoefenaars dat België verlaten heeft en dat er niet langer actief is.

Van het aantal tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen op 31 december 2016, zijn 2.970 tandartsen niet actief in België (dat is 26%).

1.679 daarvan (dat is 57%) zijn niet gepensioneerd en zijn jonger dan 65 jaar. Van die laatste groep zijn er 1.183 (dat is 70%) niet gedomicilieerd in België, waarvan 401 Belgische beroepsbeoefenaars (34%) en 782 niet-Belgische beroepsbeoefenaars (66%).

De niet-Belgische beroepsbeoefenaars die niet in België actief zijn, zijn voor een groot deel afkomstig van één van de buurlanden. In totaal gaat het om 332 personen (43%). 200 personen hebben de Franse nationaliteit, 79 de Nederlandse nationaliteit, 40 de Duitse nationaliteit en 13 personen de Luxemburgse nationaliteit.

Figuur 31. Beschrijving van de inactieve beroepsbeoefenaars, in 2016

Fout! Ongeldige bladwijzerverwijzing. geeft het percentage niet-Belgische beroepsbeoefenaars die (niet) actief zijn op de Belgische arbeidsmarkt en die jonger zijn dan 65 jaar, op basis van de nationaliteit en op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma.

Wat alle bijzondere beroepstitels samen betreft, zijn 520 van de 1.065 *beroepsbeoefenaars met een niet-Belgische nationaliteit* die gemachtigd zijn om hun beroep uit te oefenen en die jonger zijn dan 65 jaar niet actief op de Belgische arbeidsmarkt (49%).

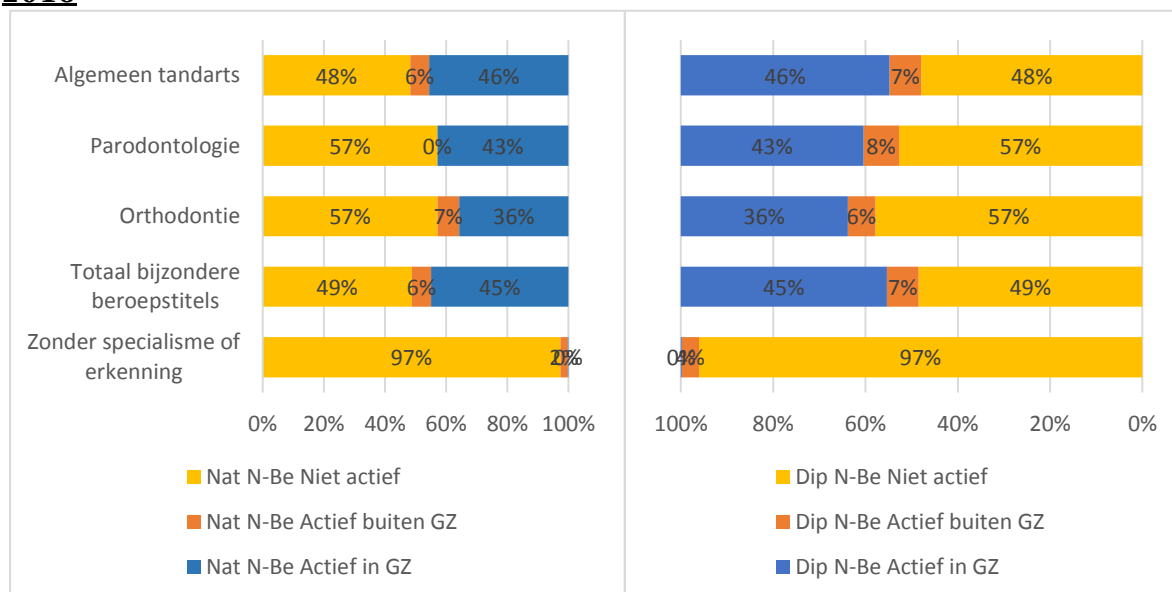
En 769 van de 1.847 beroepsbeoefenaars met een buitenlands basisdiploma die gemachtigd zijn om hun beroep uit te oefenen en die jonger zijn dan 65 jaar zijn niet actief op de Belgische arbeidsmarkt (49%).

De hoogste percentages inactiviteit zien we bij de tandartsen zonder specialisme of erkenning (97%).

Er zijn geen opmerkelijke verschillen waar te nemen tussen de specialiteiten. De inactiviteitscijfers per specialiteit variëren van 48% tot 57% zowel voor de beroepsbeoefenaars met een niet-Belgische nationaliteit, als voor de beroepsbeoefenaars met een buitenlands basisdiploma.

Evenzeer kunnen we stellen dat ongeveer 50% wel actief is op de Belgische arbeidsmarkt. Het percentage beroepsbeoefenaars dat actief is in de gezondheidszorg varieert van 36% tot 46% voor de houders van de verschillende beroepstitels.

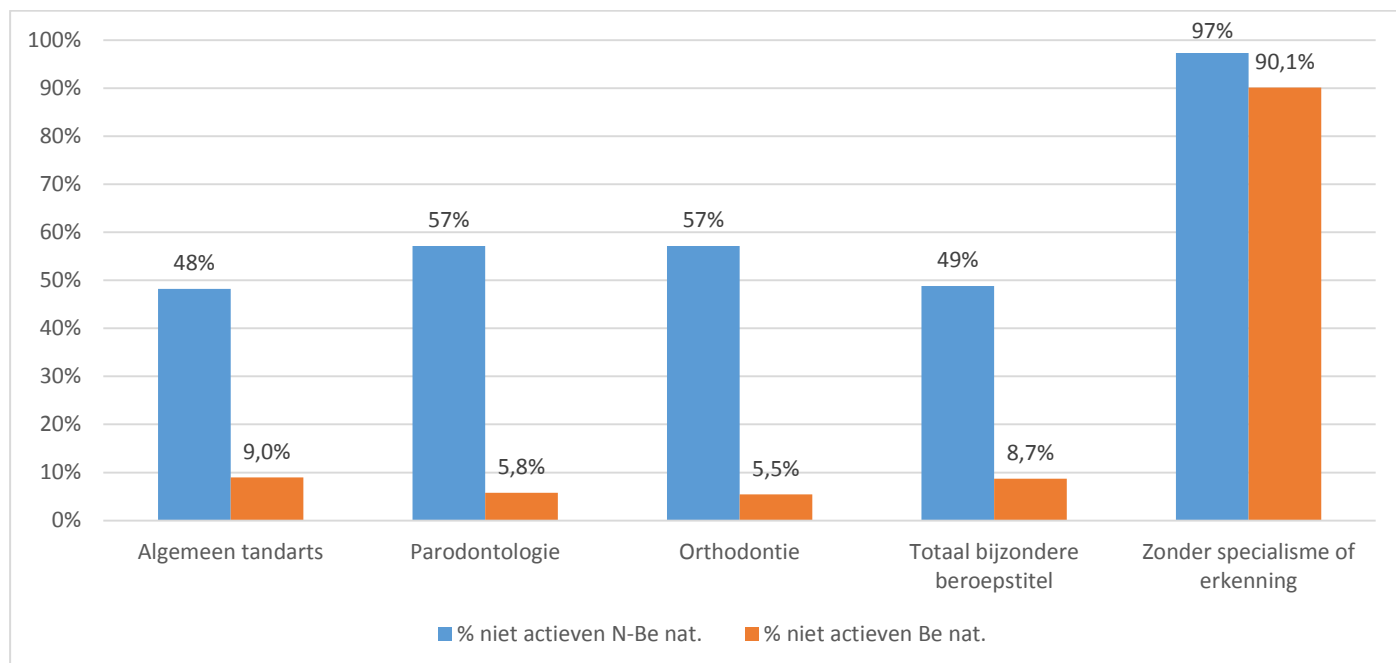
Figuur 32. Verdeling van de beroepsbeoefenaars die hun beroep mogen uitoefenen in België, jonger dan 65 jaar, met een niet-Belgische nationaliteit of met een buitenlands basisdiploma op basis van hun activiteit in België, per bijzondere beroepstitel, in 2016

Figuur 33 geeft de inactiviteitsgraad op basis van de nationaliteit van de beroepsbeoefenaar, voor elke bijzondere beroepstitel. Voor de beroepsbeoefenaars met een Belgische nationaliteit varieert het inactiviteitspercentage van 5,5% tot 9%. Enkel bij diegenen zonder beroepstitel of erkenning is het inactiviteitspercentage groter dan 90% (90,1% voor de Belgen en 97% voor de Niet-Belgen).

We kunnen dan ook vaststellen dat de helft van de tandartsen met een niet-Belgische nationaliteit (op actieve leeftijd) niet actief is in België. Het is zeer waarschijnlijk dat ze actief zijn in hun land van herkomst of in een ander land waar hun diploma hen toelaat om te oefenen.

Figuur 33. Inactiviteitsgraad van de tandartsen die hun beroep mogen uitoefenen in België, jonger dan 65 jaar, met de Belgische of niet-Belgische nationaliteit, per bijzondere beroepstitel, in 2016

7. Conclusies

Het is belangrijk voor de Belgische planning om de workforce te kunnen opvolgen die afkomstig is uit het buitenland en niet onderworpen is aan quota¹² in tegenstelling tot de Belgische gediplomeerden.

Het feit dat de mobiliteit zich voordoet op verschillende tijdstippen tijdens het traject van de beroepsbeoefenaar (de basisopleiding, de specialisatie, maar ook de toegang tot het beroep), maakt het moeilijk om dit fenomeen te doorgronden.

In de basisopleiding tandheelkunde tellen we gemiddeld 5 keer meer niet-Belgische studenten in de Franse Gemeenschap in vergelijking met de Vlaamse Gemeenschap. In de Franse Gemeenschap tellen we heel wat Franse studenten, omwille van het toelatingsexamen en de hoge kostprijs van de studies in Frankrijk.

Sommige studenten die afkomstig zijn uit het buitenland behalen hun basisdiploma in België en keren terug naar hun land van oorsprong om zich te specialiseren. Het betreft hoofdzakelijk inwoners van onze buurlanden. Dat fenomeen is vooral duidelijk bij de Nederlanders (gemiddeld 85%) en in mindere mate bij de Fransen (ongeveer 38%). Dat valt te verklaren door het feit dat Frankrijk, in tegenstelling tot Nederland, een filter toepast bij de toegang tot de specialisatiestages.

Bovendien zijn er in het buitenland opgeleide kandidaten die zich in België specialiseren en het systeem van contingentering omzeilen, dat niet van toepassing is op hun in het buitenland behaalde diploma's (in 2019 hebben 23% van de kandidaten een basisdiploma behaald in het buitenland). De 3 landen van oorsprong van het basisdiploma die het meest vertegenwoordigd zijn, zijn Roemenië, Spanje en Frankrijk.

Als we het aantal erkenningen bekijken die jaarlijks worden toegekend, ligt het aandeel tandartsen met een buitenlandse nationaliteit groter in de Franse gemeenschap dan in de Vlaamse Gemeenschap (resp. 48,5% en 31,3% (gemiddelde van de laatste drie jaren)). In de Franse gemeenschap is het aandeel met een buitenlandse nationaliteit het grootst bij de tandarts-specialisten in de orthodontie (66%), in de Vlaamse gemeenschap zien we dat dit aandeel het grootst is bij de algemeen tandartsen (32,7%).

Wanneer men zijn specialisatie heeft behaald, keren sommige uit het buitenland afkomstige studenten terug naar hun land van oorsprong om er hun beroep uit te oefenen. Ze zijn echter ingeschreven in het kadaster van de gezondheidszorgbeoefenaars die hun beroep mogen uitoefenen in België, aangezien ze een erkenning en een visa hebben verkregen.

Omgekeerd zijn er buitenlanders die volledig buiten België werden opgeleid die naar ons land komen, in theorie om er te werken (gemiddeld 88 tandartsen per jaar). De wetgeving die het vrije verkeer in Europa regelt zorgt voor een eenvoudig systeem van mobiliteit.

Globaal bekeken is op 31 december 2016, van de beroepsbeoefenaars die hun beroep mogen uitoefenen in België met een niet-Belgische nationaliteit en jonger dan 65 jaar, 66% niet actief op het Belgisch grondgebied.

De analyse van de gegevens met betrekking tot de activiteit van de beroepsbeoefenaars op de Belgische arbeidsmarkt laat toe om de globale impact van de mobiliteit bij studenten en beroepsbeoefenaars te evalueren.

¹² Een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen werd aangenomen door de commissie voor de volksgezondheid, het leefmilieu en de maatschappelijke hernieuwing op 13 februari 2019. Dit voorstel beoogt een quotum in te voeren voor tandartsen die aan een buitenlandse universiteit zijn opgeleid. De uitvoeringsmodaliteiten worden momenteel geanalyseerd.

Op 31 december 2016 heeft twee derde van de in de Belgische gezondheidszorg actieve beroepsbeoefenaars die hun basisdiploma buiten België hebben behaald, zijn basisopleiding in Roemenië, in Italië, de rest van Oost-Europa of Zwitserland gevolgd.

Op 31 december 2016 varieert het percentage niet-Belgische tandartsen bij de beroepsbeoefenaars die actief zijn in de gezondheidszorg per bijzondere beroepstitels van 36% tot 46%. Dat kan ofwel betekenen dat bepaalde specialiteiten aantrekkelijker zijn voor tandartsen van buitenlandse afkomst, ofwel dat er beroepsbeoefenaars van buitenlandse afkomst vacante plaatsen binnen die specialiteiten invullen.

Het percentage niet-Belgische tandartsen ligt aanzienlijk hoger bij de tandartsen zonder erkenning 52,2%. We stellen eveneens vast dat amper 2% actief is (in de gezondheidszorg) in België.

De beroepsbeoefenaars van buitenlandse afkomst hebben dus een beperkte activiteit op de Belgische arbeidsmarkt.

8. BIJLAGEN

Bijlage 1. Verdeling van de Belgische en niet-Belgische populatie op basis van de verschillende gewesten, op 1 januari 2019

	BELGISCH		BUITENLANDS		TOTALE POPULATIE	
	n	%	n	%	N	%
Vlaams Gewest	5.993.148	91,0	595.921	9,0	6.589.069	100,0
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	786.445	65,1	422.097	34,9	1.208.542	100,0
Waals Gewest	3.260.388	89,7	373.407	10,3	3.633.795	100,0
België	10.039.981	87,8	1.391.425	12,2	11.431.406	100,0

Bron: FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Studenten die de basisopleiding tandheelkunde volgen

Bijlage 2. Verdeling van de aantallen studenten tandheelkunde in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, op basis van de nationaliteit (studenten ingeschreven in het programma tandartsen - bachelor + master)

JAAR	OPLEIDING	TOTAAL AANTAL		NATIONALITEIT			
		N	%	BELGISCH		NIET-BELGISCH	
				n	%	n	%
2004-2005	1ste cyclus	156	100	133	85,3%	23	14,7%
	2de cyclus	188	100	162	86,2%	26	13,8%
2005-2006	1ste cyclus	206	100	182	88,3%	24	11,7%
	2de cyclus	222	100	187	84,2%	35	15,8%
2006-2007	1ste cyclus	320	100	584	88,8%	36	11,3%
	2de cyclus	123	100	119	96,7%	4	3,3%
2007-2008	1ste cyclus	315	100	579	88,6%	36	11,4%
	2de cyclus	140	100	118	84,3%	22	15,7%
2008-2009	1ste cyclus	323	100	285	88,2%	38	11,8%
	2de cyclus	188	100	167	88,8%	21	11,2%
2009-2010	1ste cyclus	335	100	293	87,5%	42	12,5%
	2de cyclus	218	100	195	89,4%	23	10,6%
2010-2011	1ste cyclus	352	100	313	88,9%	39	11,1%
	2de cyclus	208	100	179	86,1%	29	13,9%
2011-2012	1ste cyclus	324	100	284	87,7%	40	12,3%
	2de cyclus	243	100	208	85,6%	35	14,4%
2012-2013	1ste cyclus	316	100	281	88,9%	35	11,1%
	2de cyclus	241	100	205	85,1%	36	14,9%
2013-2014	1ste cyclus	324	100	280	86,4%	44	13,6%
	2de cyclus	242	100	203	83,9%	39	16,1%
2014-2015	1ste cyclus	334	100	284	85,0%	50	15,0%
	2de cyclus	223	100	191	85,7%	32	14,3%
2015-2016	1ste cyclus	337	100	285	84,6%	52	15,4%
	2de cyclus	215	100	184	85,6%	31	14,4%
2016-2017	1ste cyclus	325	100	277	85,2%	48	14,8%
	2de cyclus	237	100	195	82,3%	42	17,7%
2017-2018	1ste cyclus	348	100	302	86,8%	46	13,2%
	2de cyclus	259	100	208	80,3%	51	19,7%
2018-2019	1ste cyclus	429	100	383	89,3%	46	10,7%
	2de cyclus	239	100	190	79,5%	49	20,5%

Bronnen: Tot academiejaar 2009-2010: cijfers afkomstig uit Statistisch jaarboeken van het Vlaams onderwijs.

Vanaf academiejaar 2009-2010: aantallen overgenomen van de website van de Vlaamse regering: <http://dataloep-publiek.vlaanderen.be>.

Eerste cyclus: academische bachelors en kandidaturen; Tweede cyclus: masters en licenties;

Bijlage 3. Verdeling van de aantallen generatiestudenten in de opleiding tandheelkunde in de Franse Gemeenschap op basis van het feit of ze houder zijn of niet van een middelbaar diploma met een Belgisch programma

JAAR	BELGISCH DIPLOMA		NIET-BELGISCH DIPLOMA		TOTAAL N
	n	%	n	%	
2004-2005	101	76,5%	31	23,5%	132
2005-2006	116	78,9%	31	21,1%	147
2006-2007	101	73,7%	36	26,3%	137
2007-2008	124	82,1%	27	17,9%	151
2008-2009	104	75,9%	33	24,1%	137
2009-2010	161	69,1%	72	30,9%	233
2010-2011	189	66,8%	94	33,2%	283
2011-2012	220	64,5%	121	35,5%	341
2012-2013	216	74,7%	73	25,3%	289
2013-2014	251	81,2%	58	18,8%	309
2014-2015	291	85,3%	50	14,7%	341
2015-2016	226	83,7%	44	16,3%	270

Bron: cref.be

Bijlage 4. Verdeling van de aantallen studenten in de opleiding tandheelkunde in de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten

JAAR	OPLEIDING	TOTAAL AANTAL		BELGISCHE NATIONALITEIT				NIET-BELGISCHE NATIONALITEIT			
		Totaal		Belgisch		Niet-Belgisch		EU		Buiten de EU	
		N	%	n	%	n	%	n	%	n	%
2004-2005	1ste cyclus	312	100	206	66,0	106	34,0	73	23,4	33	10,6
	2de cyclus	196	100	129	65,8	67	34,2	50	25,5	17	8,7
	Totaal	508	100	335	65,9	173	34,1	123	24,2	50	9,8
2005-2006	1ste cyclus	363	100	226	62,3	137	37,7	104	28,7	33	9,1
	2de cyclus	204	100	142	69,6	62	30,4	42	20,6	20	9,8
	Totaal	567	100	368	64,9	199	35,1	146	25,7	53	9,3
2006-2007	1ste cyclus	422	100	256	60,7	166	39,3	129	30,6	37	8,8
	2de cyclus	132	100	93	70,5	39	29,5	28	21,2	11	8,3
	Totaal	554	100	349	63,0	205	39,0	157	28,3	48	8,7
2007-2008	1ste cyclus	434	100	275	63,4	159	36,6	121	27,9	38	8,8
	2de cyclus	146	100	98	67,1	48	32,9	31	21,2	17	11,6
	Totaal	580	100	373	64,3	207	35,7	152	26,2	55	9,5
2008-2009	1ste cyclus	437	100	276	63,2	161	37,8	123	28,1	38	8,7
	2de cyclus	151	100	99	65,6	52	34,4	37	24,5	15	9,9
	Totaal	588	100	375	63,8	213	36,1	160	27,2	53	9,0
2009-2010	1ste cyclus	653	100	411	62,9	242	37,1	197	30,2	45	6,9
	2de cyclus	129	100	84	65,1	45	34,9	37	28,7	8	6,2
	Totaal	782	100	495	63,3	287	36,7	234	29,9	53	6,8
2010-2011	1ste cyclus	971	100	530	54,6	441	45,4	367	37,8	74	7,6
	2de cyclus	119	100	80	67,2	39	33,8	35	29,4	4	3,4
	Totaal	1090	100	610	56,0	480	44,0	402	36,9	78	7,2
2011-2012	1ste cyclus	1290	100	653	50,6	637	49,1	543	42,1	94	7,3
	2de cyclus	135	100	96	71,1	39	28,9	32	23,7	7	5,2
	Totaal	1425	100	749	52,6	676	47,4	575	40,4	101	7,1
2012-2013	1ste cyclus	1235	100	659	53,4	576	46,6	474	38,4	102	8,3
	2de cyclus	187	100	129	69,0	57	31,0	52	27,8	5	2,7
	Totaal	1422	100	788	55,4	634	44,6	526	37,0	107	7,5
2013-2014	1ste cyclus	1314	100	737	56,1	577	43,9	482	36,7	95	7,2
	2de cyclus	256	100	153	59,8	103	40,2	89	34,8	14	5,5
	Totaal	1570	100	890	56,7	680	43,3	571	36,4	109	6,9
2014-2015	1ste cyclus	1404	100	847	60,3	557	39,9	458	32,6	99	7,1
	2de cyclus	285	100	147	51,6	138	58,4	124	43,5	14	4,9
	Totaal	1689	100	994	58,9	695	41,1	582	34,5	113	6,7
2015-2016	1ste cyclus	1046	100	641	61,3	405	29,7	335	32,0	70	6,7
	2de cyclus	350	100	182	52,0	168	48,0	157	44,9	11	3,1
	Totaal	1396	100	823	59,0	573	41,0	492	35,2	82	5,8

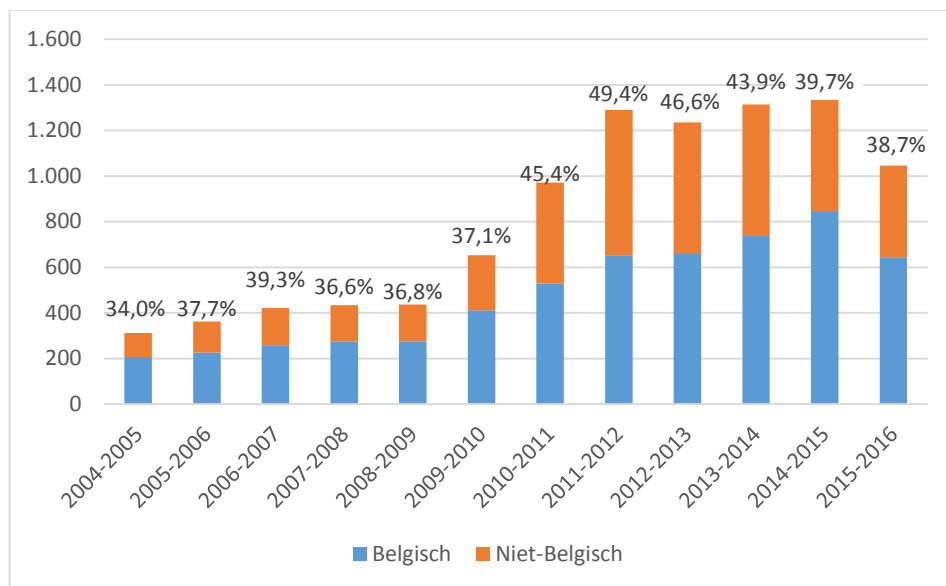
Bron: cref.be; Eerste cyclus: academische bachelors en kandidaturen; Tweede cyclus: masters en licenties

Tandartsen: internationale mobiliteit

Cel planning van het aanbod van de gezondheidszorgberoepen, DG Gezondheidszorg

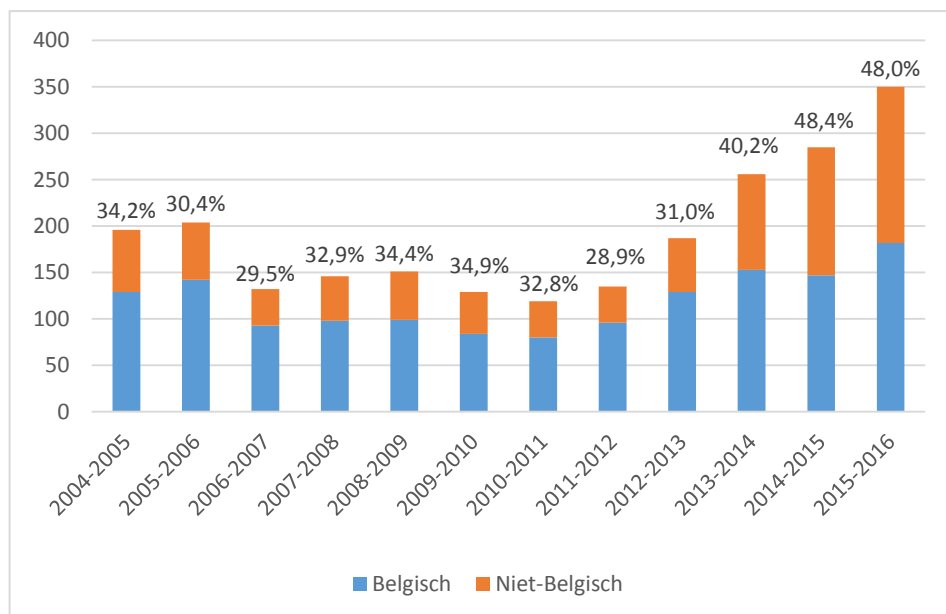
Bijlage 5. Verdeling van de aantallen studenten in de eerste cyclus tandheelkunde in het onderwijs van de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit

Bron: cref.be

Eerste cyclus: academische bachelors en kandidaturen.

Bijlage 6. Verdeling van de aantallen studenten in de tweede cyclus tandheelkunde in het onderwijs van de Franse Gemeenschap op basis van de nationaliteit

Bron: cref.be

Tweede cyclus: masters en licenties.

Gediplomeerden

Bijlage 7. Verdeling van de diploma's van de Nederlandstalige Belgische universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten.

JAAR	DIPLOMA N	NATIONALITEIT					
		Belgisch		Nederlands		Andere	
		n	%	n	%	n	%
2004	47	39	83,0%	8	17,0%	0	0,0%
2005	45	41	91,1%	4	8,9%	0	0,0%
2006	69	64	92,8%	2	2,9%	3	4,3%
2007	61	60	98,4%	0	0,0%	1	1,6%
2008	66	65	98,5%	1	1,5%	0	0,0%
2009	75	64	85,3%	8	10,7%	3	4,0%
2010	100	96	96,0%	2	2,0%	2	2,0%
2011	87	81	93,1%	2	2,3%	4	4,6%
2012	102	91	89,2%	6	5,9%	5	4,9%
2013	110	100	90,9%	7	6,4%	3	2,7%
2014	108	95	88,0%	7	6,5%	6	5,6%
2015	97	86	88,7%	3	3,1%	8	8,2%
2016	98	90	91,8%	4	4,1%	4	4,1%
2017	87	77	88,5%	10	11,5%	0	0,0%
2018	106	89	84,0%	17	16,0%	0	0,0%
2019	121	101	83,5%	14	11,6%	6	5,0%

Bron: extractie uit het kadaster van 29/01/2020

Bijlage 8. Verdeling van de diploma's van de Franstalige Belgische universiteiten in de Franse gemeenschap op basis van de nationaliteit van de studenten.

JAAR	DIPLOMA N	NATIONALITEIT					
		Belgisch		Frans		Andere	
		n	%	n	%	n	%
2004	58	46	79,3%	10	17,2%	2	3,4%
2005	50	36	72,0%	11	22,0%	3	6,0%
2006	65	54	83,1%	9	13,8%	2	3,1%
2007	51	42	82,4%	7	13,7%	2	3,9%
2008	60	48	80,0%	6	10,0%	6	10,0%
2009	80	64	80,0%	14	17,5%	2	2,5%
2010	68	47	69,1%	16	23,5%	5	7,4%
2011	60	41	68,3%	18	30,0%	1	1,7%
2012	61	45	73,8%	12	19,7%	4	6,6%
2013	71	58	81,7%	13	18,3%	0	0,0%
2014	111	79	71,2%	23	20,7%	9	8,1%
2015	135	80	59,3%	48	35,6%	7	5,2%
2016	137	73	53,3%	57	41,6%	7	5,1%
2017	164	97	59,1%	58	35,4%	9	5,5%
2018	185	111	60,0%	61	33,0%	13	7,0%
2019	159	111	69,8%	40	25,2%	8	5,0%

Bron: extractie uit het kadaster van 29/01/2020

Beroepsbeoefenaars op basis van hun tandheelkundige specialisatie in België

Bijlage 9. Verdeling van de gediplomeerden van de Nederlandstalige Belgische universiteiten die geen stageplan hebben aangevat in de contingentering, op basis van hun nationaliteit.

JAAR	TOTAAL			BELGIË			NEDERLAND			ANDERE		
	Diploma's	Geen stageplannen *		Diploma's	Geen stageplannen *		Diploma's	Geen stageplannen *		Diploma's	Geen stageplannen *	
	N	n	%	N	n	%	N	n	%	N	n	%
2011	87	5	5,7%	81	0	0,0%	2	2	100%	4	3	75%
2012	102	18	17,6%	91	9	9,9%	6	5	83,3%	5	4	80%
2013	110	12	10,9%	100	5	5,0%	7	6	85,7%	3	1	33,3%
2014	108	17	15,7%	95	5	5,3%	7	7	100%	6	5	83,3%
2015	97	16	16,5%	86	8	9,3%	3	3	100%	8	5	62,5%
2016	98	14	14,3%	90	8	8,9%	4	2	50%	4	4	100%
2017	87	13	14,9%	77	5	6,5%	10	8	80%	0	0	0,0%
2018	106	23	21,7%	89	9	10,1%	17	14	82,4%	0	0	0,0%
2019	121	15	12,4%	101	3	3,0%	14	11	78,6%	6	1	16,7%

Bron: extractie kadaster van 29/01/2020.

*Belgische diploma's die niet zijn opgenomen in de quota.

Zonder de inwoners van Luxemburg, Liechtenstein en Malta, want die zijn vrijgesteld van de quota.

Bijlage 10. Verdeling van de gediplomeerden van de Franstalige Belgische universiteiten die geen stageplan hebben aangevat in de contingentering, op basis van hun nationaliteit.

JAAR	TOTAAL			BELGIË			FRANKRIJK			ANDERE		
	Diploma's	Geen stageplannen *		Diploma's	Geen stageplannen *		Diploma's	Geen stageplannen *		Diploma's	Geen stageplannen *	
	N	n	%	N	n	%	N	n	%	N	n	%
2011	60	10	16,7%	41	5	12,2%	18	5	27,8%	1	0	0,0%
2012	61	9	14,8%	45	5	11,1%	12	5	41,7%	4	2	50,0%
2013	71	10	14,1%	58	5	8,6%	13	5	38,5%	0	0	0,0%
2014	111	19	17,1%	79	7	8,9%	23	9	39,1%	9	3	33,3%
2015	135	33	24,4%	80	10	12,5%	48	20	41,7%	7	3	42,9%
2016	137	30	21,9%	73	3	4,1%	57	25	43,9%	7	2	28,6%
2017	164	37	22,6%	97	6	6,2%	58	29	50,0%	9	2	22,2%
2018	185	32	17,3%	111	6	5,4%	61	24	39,3%	13	2	15,4%
2019	159	24	15,1%	111	14	12,6%	40	8	20,0%	8	2	25,0%

Bron: extractie kadaster van 29/01/2020.

*Belgische diploma's die niet zijn opgenomen in de quota.

Zonder de inwoners van Luxemburg, Liechtenstein en Malta, want die zijn vrijgesteld van de quota.

Bijlage 11. Verdeling van de eerste aanvragen van een RIZIV-nummer van kandidaat-tandartsen op basis van de oorsprong van hun basisdiploma

KANDIDAAT-TANDARTSEN JAAR	LAND VAN OORSPRONG VAN HET DIPLOMA							
	Totaal		België		Andere Europese landen		niet-Europees land	
	N	%	n	%	n	%	n	%
2011	128	100,0%	128	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
2012	140	100,0%	135	96,4%	1	0,7%	4	2,9%
2013	161	100,0%	152	94,4%	9	5,6%	0	0,0%
2014	226	100,0%	201	88,9%	20	8,8%	5	2,2%
2015	224	100,0%	188	83,9%	33	14,7%	3	1,3%
2016	219	100,0%	193	88,1%	26	11,9%	0	0,0%
2017	242	100,0%	196	81,0%	41	16,9%	5	2,1%
2018	292	100,0%	235	80,5%	51	17,5%	6	2,1%
2019	328	100,0%	253	77,1%	68	20,7%	7	2,1%

Bron: extractie kadaster van 29/01/2020

Beroepsbeoefenaars die hun beroep mogen uitoefenen in België

Bijlage 12. Evolutie van het aantal erkenningen op basis van de nationaliteit voor de tandarts-specialisten in de Vlaamse Gemeenschap van 2004 tot 2019

	Nationaliteit	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ALGEMEEN TANDARTS	België	10	27	8	101	51	52	55	77	71	77	90	83	84	81	73	74
	Nederland	0	0	1	1	0	2	2	4	3	13	7	5	7	8	8	8
	EU (andere)	0	0	3	1	1	1	1	3	3	14	34	43	36	30	25	22
	Buiten EU	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	2	3	2	3	2	3
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
TOTAAL		10	27	12	103	52	55	59	86	77	107	134	133	130	121	109	109
TANDARTS-SPECIALIST IN DE ORTHODONTIE	België	31	21	14	7	9	2	3	6	4	6	9	5	8	8	4	3
	Nederland	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0
	EU (andere)	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Buiten EU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL		32	21	14	7	9	2	5	6	5	6	10	5	8	8	6	5
TANDARTS-SPECIALIST IN DE PARODONTOLOGIE	België	147	31	19	6	20	3	4	4	6	3	9	3	10	4	12	5
	Nederland	2	1	2	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	EU (andere)	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	3	1	1	0	2
	Buiten EU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL		150	32	21	6	22	4	6	4	7	3	12	6	12	5	12	8
TOTAAL	België	246	62	60	21	130	56	59	65	87	80	95	98	101	96	97	81
	Nederland	2	1	2	1	3	1	4	2	5	3	14	7	5	7	9	8
	EU (andere)	2	0	0	3	1	1	2	1	4	3	17	37	44	37	30	28
	Buiten EU	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	2	3	3	3	3	5
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
TOTAAL		250	63	62	25	134	58	66	69	98	86	129	145	153	143	139	122

Bron: extractie uit het kadaster van 29/01/2020.

Bijlage 13. Evolutie van het aantal erkenningen op basis van de nationaliteit voor de tandarts-specialisten in de Franse Gemeenschap van 2004 tot 2019

	Nationaliteit	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ALGEMEEN TANDARTS	België	24	9	15	40	81	41	37	55	38	51	42	51	68	66	65	73
	Frankrijk	3	2	1	9	18	12	5	16	22	20	10	12	23	32	41	22
	EU (andere)	0	0	4	2	7	13	10	12	27	37	18	43	77	40	18	13
	Buiten EU	0	0	0	0	2	3	1	0	3	4	2	2	6	18	6	23
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
TOTAAL		27	11	20	51	108	69	53	83	90	112	72	108	175	157	130	131
TANDARTS-SPECIALIST IN DE ORTHODONTIE	België	66	54	20	5	20	9	4	3	1	8	2	5	4	9	9	4
	Frankrijk	2	1	0	0	1	2	0	1	0	2	2	1	3	2	1	2
	EU (andere)	0	4	1	0	0	0	1	0	3	0	1	0	1	0	2	2
	Buiten EU	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	3	6	9
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
TOTAAL		68	59	22	5	22	11	5	4	4	10	7	6	8	14	18	17
TANDARTS-SPECIALIST IN DE PARODONTOLOGIE	België	10	3	12	3	3	4	2	3	2	2	1	3	0	3	0	2
	Frankrijk	0	0	0	0	1	3	0	0	0	1	1	1	1	0	0	2
	EU (andere)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	Buiten EU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL		10	4	12	3	4	7	2	3	2	4	2	4	1	3	0	4
TOTAAL	België	100	66	47	48	104	54	43	61	41	61	45	59	72	78	74	79
	Frankrijk	5	3	1	9	20	17	5	17	22	23	13	14	27	34	42	26
	EU (andere)	0	5	5	2	7	13	11	12	30	38	19	43	78	40	20	15
	Buiten EU	0	0	1	0	3	3	1	0	3	4	3	2	6	21	12	32
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0
TOTAAL		105	74	54	59	134	87	60	90	96	126	81	118	184	174	148	152

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020.

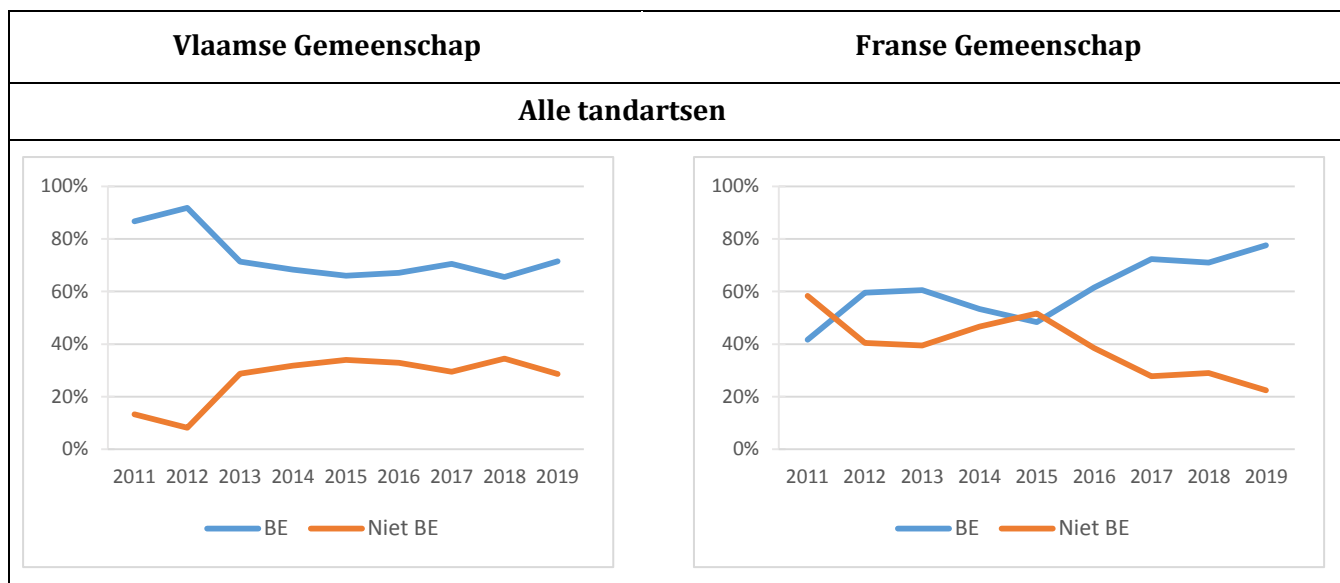
Bijlage 14. Evolutie van het aantal erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma voor de tandarts-specialisten, per gemeenschap

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020.

Bijlage 15. Evolutie van het percentage erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma voor het totaal van alle tandartsen, per gemeenschap.

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020.

Bijlage 16. Aantal erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma voor de tandarts-specialisten in de Vlaamse Gemeenschap van 2011 tot 2019

	Oorsprong diploma	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ALGEMEEN TANDARTS	België	75	70	75	91	83	84	82	71	76
	Nederland	4	4	15	6	6	7	6	6	6
	EU (andere)	6	3	12	33	42	36	29	26	23
	Buiten EU	0	0	5	4	2	3	4	6	4
	Niet gekend	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	TOTAAL	86	77	107	134	133	130	121	109	109
TANDARTS SPECIALIST IN DE ORTHODONTIE	België	6	3	9	3	11	4	12	6	11
	Nederland	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	EU (andere)	1	0	3	3	1	1	0	2	2
	Buiten EU	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TOTAAL	7	3	12	6	12	5	12	8	14
TANDARTS-SPECIALIST IN DE PARODONTOLOGIE	België	4	6	8	5	7	8	4	3	3
	Nederland	1	0	1	0	0	0	1	0	0
	EU (andere)	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	Buiten EU	0	0	1	0	1	0	1	1	0
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TOTAAL	5	6	10	5	8	8	6	5	3
TOTAAL	België	85	79	92	99	101	96	98	80	90
	Nederland	5	4	16	6	6	7	7	6	7
	EU (andere)	7	3	15	36	43	37	29	29	25
	Buiten EU	0	0	6	4	3	3	5	7	4
	Niet gekend	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	TOTAAL	98	86	129	145	153	143	139	122	126

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020

Bijlage 17. Aantal erkenningen op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma voor de tandarts-specialisten in de Franse Gemeenschap van 2011 tot 2019

	Oorsprong diploma	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ALGEMEEN TANDARTS	België	38	61	42	53	81	95	98	99	110
	Frankrijk	16	9	5	5	11	9	8	3	0
	EU (andere)	33	38	22	47	77	53	23	28	24
	Buiten EU	2	3	3	3	6	0	1	1	2
	Niet gekend	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	TOTAAL	90	112	72	108	175	157	130	131	136
TANDARTS-SPECIALIST IN DE ORTHODONTIE	België	2	4	2	4	1	3	0	4	1
	Frankrijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	EU (andere)	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Buiten EU	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Niet gekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TOTAAL	2	4	2	4	1	3	0	4	2
TANDARTS-SPECIALIST IN DE PARODONTOLOGIE	België	0	10	5	6	7	9	9	5	7
	Frankrijk	0	0	1	0	0	2	0	2	1
	EU (andere)	3	0	1	0	1	3	9	10	5
	Buiten EU	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Niet gekend	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	TOTAAL	4	10	7	6	8	14	18	17	14
TOTAAL	België	40	75	49	63	89	107	107	108	118
	Frankrijk	16	9	6	5	11	11	8	5	1
	EU (andere)	36	38	23	47	78	56	32	38	30
	Buiten EU	2	3	3	3	6	0	1	1	2
	Niet gekend	2	1	0	0	0	0	0	0	1
	TOTAAL	96	126	81	118	184	174	148	152	152

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020

Bijlage 18. Aantal beroepserkenningen voor alle tandartsen van 2011 tot 2019

Erkenningen op basis van nationaliteit van het diploma									
Land van het diploma	TOTAAL TANDARTSEN								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bulgarije	1 (1)	3 (1)	1	5	7	8	3	5	1
Cyprus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denemarken	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Duitsland	7 (1)	3	0	8 (1)	6	5	4	2 (1)	3
Estland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Frankrijk	6	14	10	6 (1)	12	11	9	6	1
Griekenland	0	4	2	1	8	5	6	2	7
Hongarije	1	0	1	1	1	2	3	0	0
Ierland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IJsland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Italië	0	0	2	2	4	3	1	2	1
Kroatië	0	0	0	2	3	1	1	0 (1)	0
Letland	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Liechtenstein	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Litouwen	0	0	1	0	1	0	1	0	0
Luxemburg	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Malta	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noorwegen	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Nederland	1	4 (1)	16 (1)	6 (2)	8 (3)	7 (2)	6	6 (3)	10 (4)
Oostenrijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Polen	2	3	4	2	3	2	2	1	2
Portugal	1	6	7 (1)	21	35	12	13	7	4
Roemenië	5 (1)	16 (5)	13 (4)	20 (2)	34	34	19	40	29
Slovakije	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Slovenië	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Spanje	2	5 (1)	10	9	20	16	6	6	5
Tsjechoslowakije	0	1	0	0	2	2	0	0	1
Verenigd Koninkrijk	0	0	1	2	0	2	0	0	0
Zwitserland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zweden	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Totaal	27	60	70	88	144	111	76	77	65
Aantal Be nat.	3	8	6	6	3	2	0	6	4
% Be nat.	11,1%	13,3%	8,6%	6,8%	2,1%	1,8%	0,0%	7,8%	6,2%

Bron: extractie uit het kadaster van 29/01/2020

De aantallen tussen haakjes zijn de aantallen tandartsen met de Belgische nationaliteit.

Noot: De nationaliteit van de tandarts is de nationaliteit die vermeld wordt bij de extractie van de gegevens in 2020 en niet de nationaliteit van de tandarts bij zijn beroepserkenning. Daardoor kunnen de aantallen en percentages met de Belgische nationaliteit voor de langst geleden jaren dus overschat worden.

Bijlage 19. Aantal en percentage artsen van Belgische en buitenlandse afkomst, volgens het type erkenning (tandarts-specialisten en tandartsen zonder erkenning), van 2011 tot 2019

	OORSPRONG DIPLOMA	ALGEMEEN TANDARTS		TANDARTS- SPECIALIST IN DE ORTHODONTIE		TANDARTS- SPECIALIST IN DE PARODONTOLOGIE		ZONDER ERKENNING		TOTAAL	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
2011	Belgisch	8.293	96,3%	429	95,3%	138	93,2%	485	89,5%	9.345	95,8%
	Buitenlands	320	3,7%	21	4,7%	10	6,8%	57	10,5%	408	4,2%
	<i>Be nat</i>	77	0,9%	10	2,2%	5	3,4%	11	2,0%	103	1,1%
	<i>Niet-Be nat</i>	243	2,8%	11	2,4%	5	3,4%	46	8,5%	305	3,1%
	Totaal	8.613	100,0%	450	100,0%	148	100,0%	542	100,0%	9.753	100,0%
2012	Belgisch	8.373	95,8%	442	95,5%	147	93,6%	495	82,8%	9.457	94,9%
	Buitenlands	370	4,2%	21	4,5%	10	6,4%	103	17,2%	504	5,1%
	<i>Be nat</i>	83	0,9%	10	2,2%	5	3,2%	16	2,7%	114	1,1%
	<i>Niet-Be nat</i>	287	3,3%	11	2,4%	5	3,2%	87	14,5%	390	3,9%
	Totaal	8.743	100,0%	463	100,0%	157	100,0%	598	100,0%	9.961	100,0%
2013	Belgisch	8.450	95,2%	455	94,6%	157	92,9%	539	77,0%	9.601	93,9%
	Buitenlands	430	4,8%	26	5,4%	12	7,1%	161	23,0%	629	6,1%
	<i>Be nat</i>	92	1,0%	10	2,1%	6	3,6%	14	2,0%	122	1,2%
	<i>Niet-Be nat</i>	338	3,8%	16	3,3%	6	3,6%	147	21,0%	507	5,0%
	Totaal	8.880	100,0%	481	100,0%	169	100,0%	700	100,0%	10.230	100,0%
2014	Belgisch	8.544	94,2%	464	94,1%	166	93,8%	594	68,5%	9.768	92,1%
	Buitenlands	525	5,8%	29	5,9%	11	6,2%	273	31,5%	838	7,9%
	<i>Be nat</i>	97	1,1%	10	2,0%	5	2,8%	10	1,2%	122	1,2%
	<i>Niet-Be nat</i>	428	4,7%	19	3,9%	6	3,4%	263	30,3%	716	6,8%
	Totaal	9.069	100,0%	493	100,0%	177	100,0%	867	100,0%	10.606	100,0%
2015	Belgisch	8.646	92,8%	480	93,8%	174	93,5%	634	67,9%	9.934	90,8%
	Buitenlands	667	7,2%	32	6,3%	12	6,5%	300	32,1%	1.011	9,2%
	<i>Be nat</i>	100	1,1%	10	2,0%	6	3,2%	8	0,9%	124	1,1%
	<i>Niet-Be nat</i>	567	6,1%	22	4,3%	6	3,2%	292	31,3%	887	8,1%
	Totaal	9.313	100,0%	512	100,0%	186	100,0%	934	100,0%	10.945	100,0%
2016	Belgisch	8.782	91,9%	492	93,0%	184	93,9%	665	66,6%	10.123	89,8%
	Buitenlands	771	8,1%	37	7,0%	12	6,1%	333	33,4%	1.153	10,2%
	<i>Be nat</i>	101	1,1%	9	1,7%	6	3,1%	9	0,9%	125	1,1%
	<i>Niet-Be nat</i>	670	7,0%	28	5,3%	6	3,1%	324	32,5%	1.028	9,1%
	Totaal	9.553	100,0%	529	100,0%	196	100,0%	998	100,0%	11.276	100,0%
2017	Belgisch	8.920	91,4%	513	91,8%	188	93,1%	718	64,3%	10.339	88,9%
	Buitenlands	838	8,6%	46	8,2%	14	6,9%	398	35,7%	1.296	11,1%
	<i>Be nat</i>	101	1,0%	9	1,6%	6	3,0%	12	1,1%	128	1,1%
	<i>Niet-Be nat</i>	737	7,6%	37	6,6%	8	4,0%	386	34,6%	1.168	10,0%
	Totaal	9.758	100,0%	559	100,0%	202	100,0%	1.116	100,0%	11.635	100,0%
2018	Belgisch	9.035	90,9%	522	89,7%	193	92,3%	821	63,3%	10.571	87,9%
	Buitenlands	904	9,1%	60	10,3%	16	7,7%	477	36,7%	1.457	12,1%
	<i>Be nat</i>	107	1,1%	9	1,5%	6	2,9%	13	1,0%	135	1,1%
	<i>Niet-Be nat</i>	797	8,0%	51	8,8%	10	4,8%	464	35,7%	1.322	11,0%
	Totaal	9.939	100,0%	582	100,0%	209	100,0%	1.298	100,0%	12.028	100,0%
2019	Belgisch	9.176	90,5%	539	88,5%	195	92,0%	890	60,5%	10.800	86,9%
	Buitenlands	961	9,5%	70	11,5%	17	8,0%	581	39,5%	1.629	13,1%
	<i>Be nat</i>	107	1,1%	10	1,6%	6	2,8%	19	1,3%	142	1,1%
	<i>Niet-Be nat</i>	854	8,4%	60	9,9%	11	5,2%	562	38,2%	1.487	12,0%
	Totaal	10.137	100,0%	609	100,0%	212	100,0%	1.471	100,0%	12.429	100,0%

Bron: extractie uit het kadaster van 30/01/2020

Oorsprong diploma Belgisch / Buitenlands: tandartsen die hun diploma behaald hebben in België / in het buitenland.

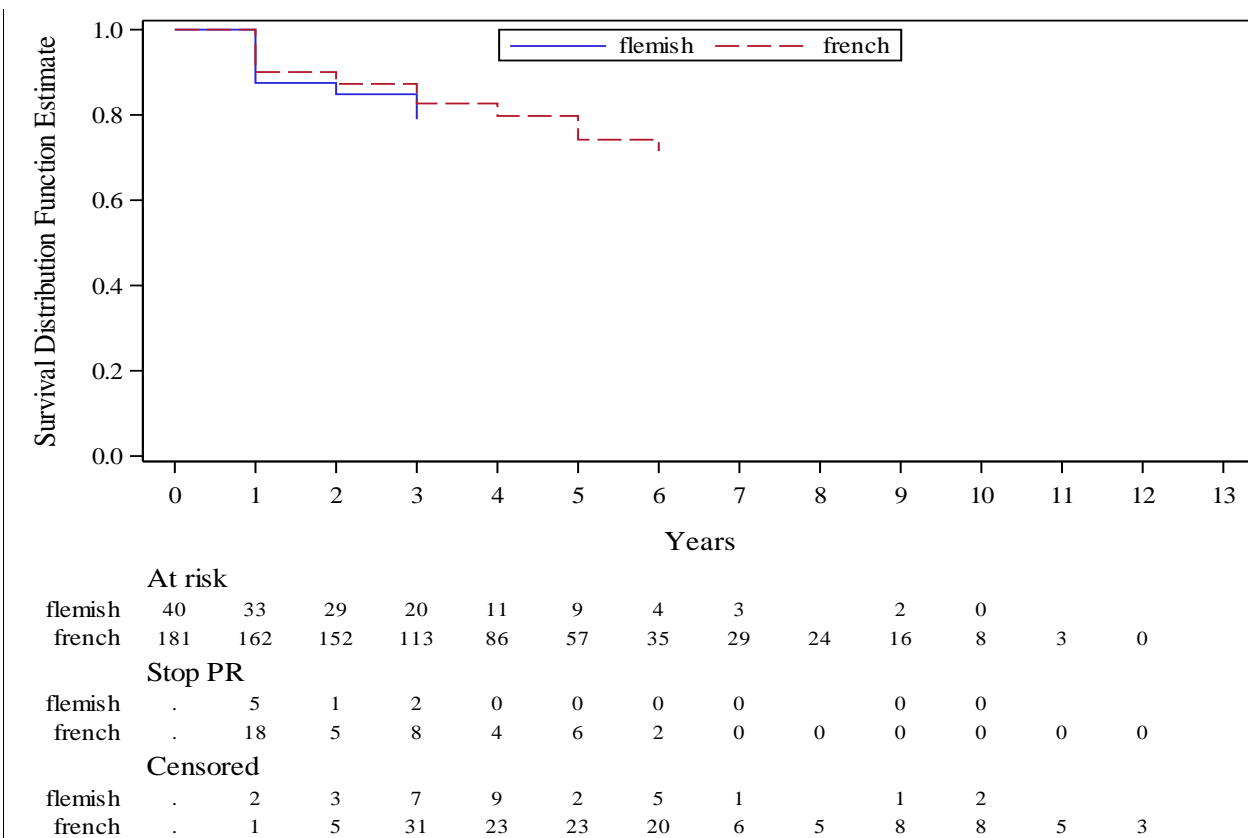
Oorsprong diploma Buitenlands: *Be Nat* / *Niet-Be Nat*: Belgische / niet-Belgische houders die hun diploma behaald hebben in het buitenland.

Actieve beroepsbeoefenaars

Bijlage 20. Verdeling van de beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidszorg* in België op basis van de nationaliteit en op basis van het land van oorsprong van het basisdiploma, per tandheelkundige specialiteit, in 2016

Specialiteiten	Beroepsbeoefenaars actief op de Belgische arbeidsmarkt									
	Nationaliteit				Land van oorsprong van het basisdiploma				VTE	
	Belgisch		Niet-Belgisch		België		Buiten België		BE	Niet-BE
	n	%	n	%	n	%	n	%	Gem.	Gem.
Algemeen tandheelkunde	6.273	93,2	461	6,8	6.407	95,1	327	4,9	1,04	0,95
Tandarts-specialist in de orthodontie	399	95,0	21	5,0	409	97,4	11	2,6	1,14	0,78
Tandarts-specialist in de parodontologie	153	96,2	6	3,8	156	98,1	3	1,9	0,98	1,10
Totaal drie bijzondere beroepstitels	6.825	93,3	488	6,7	6.972	95,3	341	4,7	1,04	0,95
Tandartsen in opleiding	139	74,7	47	25,3	170	91,4	16	8,6	0,15	0,31
Tandartsen zonder bijzondere beroepstitel of erkenning	2	66,7	1	33,3	2	66,7	1	33,3	1,00	0,25

Bijlage 21. Overlevingscurve van de tandartsen (totaal) met een niet-Belgische nationaliteit met het eerste jaar LTP tussen 2005 en 2013 en die tot 2016 minstens een jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van de gemeenschap, 31/12/2016

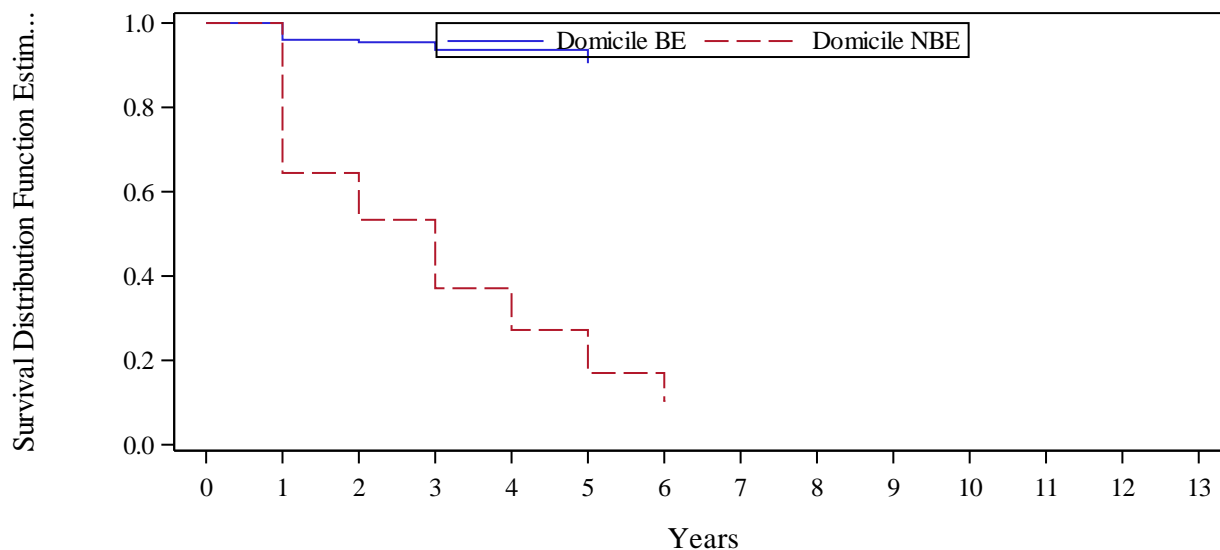
Bron: gegevens van PlanKad 2004-2016

At risk = Tandartsen actief in de gezondheidszorg in België.

Stop PR = Tandartsen die hun praktijk in de gezondheidszorg in België stopzetten.

Censored = Tandartsen nog steeds actief in de gezondheidszorg in 2016, laatste beschikbare jaar (de zogenaamde 'gecensureerde' tandartsen).

Bijlage 22. Overlevingscurve van de tandartsen (totaal) met een niet-Belgische nationaliteit met het eerste jaar LTP tussen 2005 en 2013 en die tot 2016 minstens een jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van de plaats van domicilie, 31/12/2016

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
At risk														
Domicile BE	176	166	158	118	89	61	37	31	26	17	7	2	0	
Domicile NBE	45	29	23	15	8	5	2	1						0
Stop PR														
Domicile BE	.	7	1	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Domicile NBE	.	16	5	7	4	3	2	0						0
Censored														
Domicile BE	.	3	7	37	29	25	24	6	5	9	10	5	2	
Domicile NBE	.	0	1	1	3	0	1	1						1

Bron: gegevens van PlanKad 2004-2016

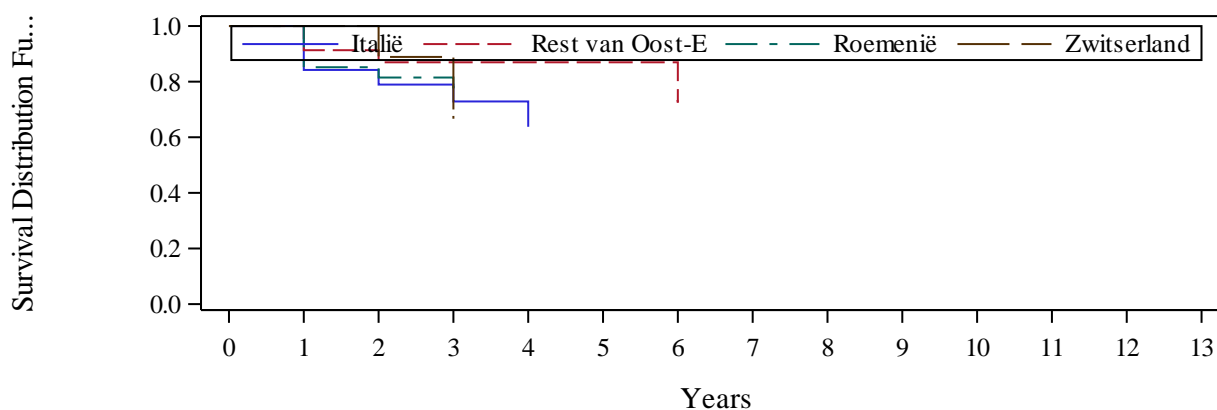
At risk = Tandartsen actief in de gezondheidszorg in België.

Stop PR = Tandartsen die hun praktijk in de gezondheidszorg in België stopzetten.

Censored = Tandartsen nog steeds actief in de gezondheidszorg in 2016, laatste beschikbare jaar (de zogenaamde 'gecensureerde' tandartsen).

Bijlage 233. Overlevingscurve van de tandartsen (totaal) met een niet-Belgische nationaliteit met het eerste jaar LTP tussen 2005 en 2013 en die tot 2016 minstens een jaar actief zijn geweest in de gezondheidszorg, op basis van hun nationaliteit, 31/12/2016

	At risk										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Italië	19	16	13	8	5	2				0	
Rest van Oost-E	23	21	18	11	9	6	3		2	1	0
Roemenië	27	23	21	15	9	5	0				
Zwitserland	10	9	8	3	1				0		
	Stop PR										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Italië	.	3	1	1	1	0				0	
Rest van Oost-E	.	2	1	0	0	0	1		0	0	0
Roemenië	.	4	1	1	0	0	0				
Zwitserland	.	0	1	2	0				0		
	Censored										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Italië	.	0	2	4	2	3				2	
Rest van Oost-E	.	0	2	7	2	3	2		1	1	1
Roemenië	.	0	1	5	6	4	5				
Zwitserland	.	1	0	3	2				1		

Bron: gegevens van PlanKad 2004-2016

At risk = Tandartsen actief in de gezondheidszorg in België.

Stop PR = Tandartsen die hun praktijk in de gezondheidszorg in België stopzetten.

Censored = Tandartsen nog steeds actief in de gezondheidszorg in 2016, laatste beschikbare jaar (de zogenaamde 'gecensureerde' tandartsen).